B103/c/1914

National Library
Bibliothèque nationale

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief **A. Kundrats**, 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor **V. Irbe**, 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466; Chicago Editor **V. Jaunkalnietis**, 1805 Taylor Ave., Racine Wis. 53403; California Editor **Karlis Kalejs**, 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214.

NR. 34 SESTDIENA, 1984. GADA 25. AUGUSTS 34. GADS SATURDAY, AUGUST 25, 1984.

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 CENA 1 DOLARS

Rēgens pret Jaltas iztulkojumu

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Mūsu cīņā par brīvības atgūšanu latviešu tautai un valstij varam pateikties Dievam par diviem sūtītiem palīgiem. Vai mēs priekš 10 gadiem varējām iedomāties, ka varenais Romas katoļu baznīcas galva pāvests Jānis Pauls un lielākās pasaules demokratijas politiskais vadonis ASV prezidents būs tie, kas autoritātīvā spēkā prasīs taisnības un brīvības atdošanu apspiestiem un vajātiem. Pāvests Jānis Pauls ne tikai atbalsta mūsu nacionālpolitiskās taisnīgās prasības, bet dod morālu spēku tautai komūnistu jūgā izturēt pārbaudījuma laiku. Pāvesta Polijā iedegtās cerību liesmas jau pārsviedušās uz visu Austrumeiropu. Vēl tās nedeg gaišās liesmās, bet gruzd un lēnām pieņemas spēkā un apjomā.

Uz politiķu solījumiem pagātnes piedzīvojumu dēļ mēs sākām raudīties kritiski. Aina pēdējos gados ir strauji mainījusies, jo prezidenta Rēgena personā mums radies neapstrīdams patiess draugs. Lai pateicība ASV prezidentam par visu, ko viņš darījis Baltijas valstu problēmas labvēlīgai ceļa paskiršanai.

Republikāņu kongresa priekšvakarā prezidents gāja vēl vienu soli tālāk. Prasot brīvas un demokratiskas vēlēšanas Austrumeiropā, viņš noraidīja kara laika Jaltas nolīguma iztulkojumu, ka ASV būtu akceptējušas Eiropas kontinenta sadalīšanu.

Rēgens runāja Varšavas dumpja 40 gadu atceres dienā, norādot, ka varonīgā sacelšanās pret nacistu spēkiem ir zīmīga vēstures mācība. Tautu bruņota dūre nespēj paklaut savai varai. Nacistu okupācijas spēki dumpi gan apspieda, bet varoņu upuri nebija velti. Viņš norādīja, ka pasaule uzmanīgi seko politisko notikumu attīstībai tagadējā Polijā. Ja patiesi režīms gādās par cilvēku tiesību uzlabošanos, tad ASV apsvērs sankciju revidēšanu. Reizē prezidents paziņoja, ka atvēlēs 10 milj. dol. palīdzībai poļu zemniekiem.

Svarīgākais, ko prezidenta viesi Baltajā namā dzirdēja, bija pirmais atklātais brīdinājums, kas varēja attiekties tikai uz Maskavu: ,,Jaltā rietumu sabiedrotie nepievienojās Eiropas atdošanai svešas varas politiskam un saimnieciskam iespaidam.'' Vai tas nav Jaltas līguma revīzijas, ja ne atcelšanas pirmais zvans?

Kremļa okupācijas varas iesāktais kara gājiens pret nacionālismu Baltijas valstīs turpinās. Rezultātā latviešu, igauņu un lietuviešu pretestība nemainās, bet pieaug. Stalinismam atdzimstot, atkal pildās cietumi. Čekas varai un vajāšanām padoti pat komūnisti, par kuriem ir šaubas, vai viņi klusībā nesimpatizē buržuāziskās nacionālistu kliķes aktīvistiem.

Nupat uz Stokholmu pārbēga viens no Igaunijas komūnistu partijas funkcionāriem. Pārbēdzējs līdz ar sievu vēl atrodas zviedru drošības iestāžu uzraudzībā. Dažas igauņu trimdas autoritātes apgalvo, ka pretēji sākotnējiem pieņēmumiem, pārbēdzējs esot igauņu komjauniešu vadonis 26 g.v. Valdo Randpere un viņa 22 g. vecā sieva Leila, kas bijusi pazīstama populāru dziesmu izpildītāja.

Intervijā zviedru presei Igaunijas sirdsapziņas cietumnieku palīdzības pārstāvis Ants Kippars izteicies,ka Kremlis uzdevis Baltijas valstu komūnistu partijas vadoņiem nekavējoties gādāt par padomju patriotisma izplatīšanu uz lokālā nacionālisma lēses.

Igauņi, latvieši un lietuvieši moskvītu okupāciju uzskatot par pārejošu parādību, jo vēstures gaitā šīs tautas ir pārdzīvojušas vēl daudz grūtākus laikus.

* * *

Tūkstošiem latviešu visās pasaules malās vēl kavējas Minsteres lielo svētku atmiņās. Pirmos mūsu līdzstrādnieku rakstus jau saņēmām, bet daži vēl kavējas, jo domā, ka iespaidiem jānoguļas, lai tos izvērtētu ar aukstu prātu. Viņu ziņojumi droši vien būs tomēr subjektīvi, kaut kopvērtējums neapšaubāmi būs pozitīvs.

Viens no Minsteres svētku izcilākiem un neaizmirstamākiem notikumiem bijis lielais dievkalpojums, kuŗā līdz pēdējai vietai pārpildītajā dievnamā piedalījušies visu konfesiju garīdznieki. Tikpat iespaidīgs bijis arī luterāņu draudžu dievkalpojums, ko vadījis archibīskaps A. Lūsis.

Polītiskie aktīvisti ir apmierināti ar drāmatisko braucienu uz Dzelzs aizkara pierobežu, kur gaisā palaisti baloni ar saukļiem: ,,Brīvību Latvijai!''

Vāciešu viesmīlība visur bijusi liela. Zīleš braukušas 8 stundas autobusā, lai dziedātu Rietumvācijas raidītājā Minsteres svētkiem veltītā programmā. Vāciešu prese latviešu dienām arī bijusi izcilus vēlīga.

Ja pēc 40 gadu ilgas trimdas vēl esam saglabājuši netikai savu kultūru, bet arī nacionālpolitiskās aktīvitātes dzirksti, tad lai nevērtējam par zemu arī mūsu pašu spēkus. Minstere pierādīja, ka par spīti žēlabām par jaunās maiņas trūkumu mums ir jau tagad pietiekams jauno latviešu meitu un dēlu pulks, kas, kaut dzimuši un auguši svešumā, palikuši uzticīgi savai tautai.

Varbūt ka tieši šīs jaunās maiņas cildenās domas un darbi ir labākā garantija mūsu cerību un sapņu piepildījumam. Šajā zīmē būtu jāvērtē arī visas mūsu kopīgās aktīvitātes, vienalga, vai tās notiek Minsterē, Vankuverā, Čikagā vai Toronto.

Aleksandrs Ķegumnieks.

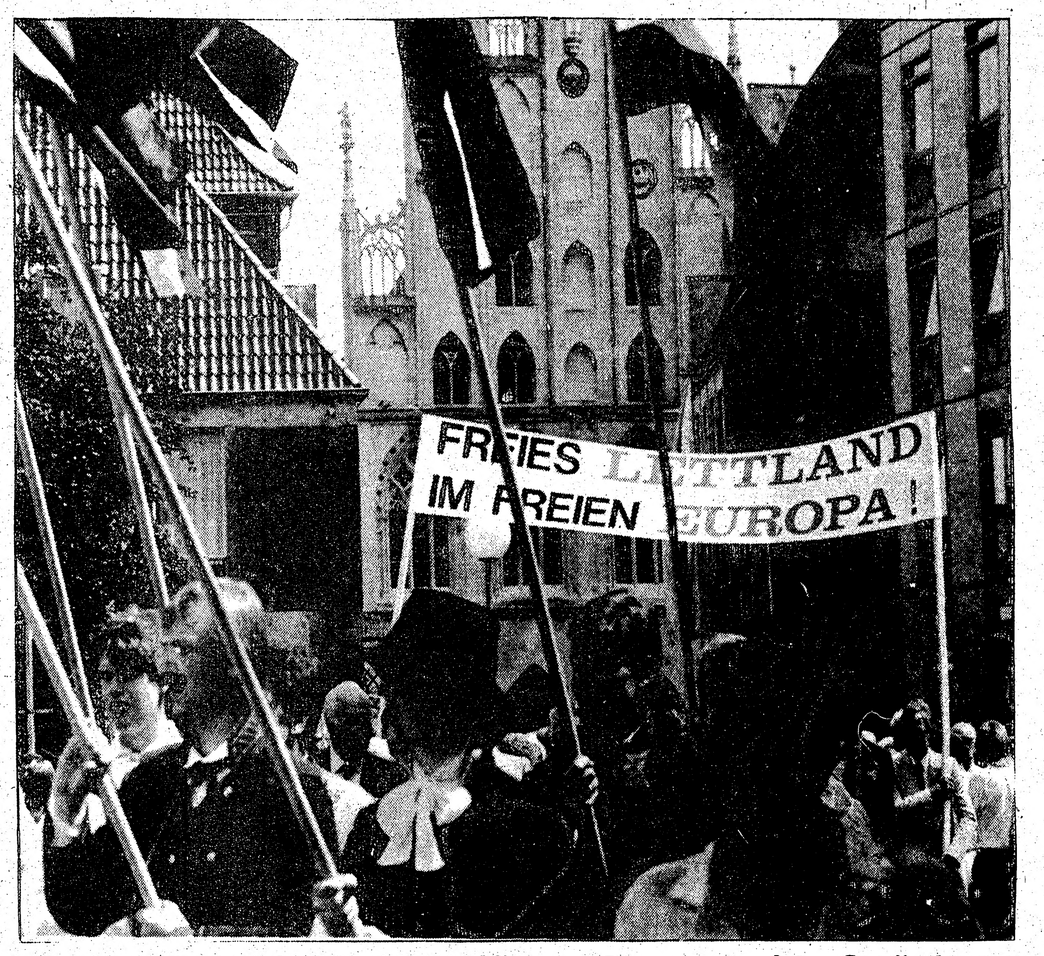

Dziesmu dienu gājiena dalībnieki pie Minsteres rātsnama prasa brīvu Latviju brīvā Eiropā. Foto T. Spoģis.

Dziesmu dienu dalībnieki demonstrācijā Minsteres Doma laukumā. Foto T. Spoģis.

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1984. GADA 25. AUGUSTS, 34. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdes priekšsēdis — Gundars Brikmanis. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 1-212-994-7917. — Čikagas redakcijas vad. A. Zaube, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 40 dol., 6 mēnešiem — 21 dol., 3 mēnešiem — 12 dol. Atsevišķa numura cena 1 dol.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $5.00, tekstā $6.00, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1.50 par rindiņu, atkārtojot 4 reizes un vairāk 25 proc. atlaide. Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466—1514

MEMBER ETHNIC PRESS ASSOCIATION ONTARIO

Laikraksta apgāds patur tiesības atsevišķos gadījumos sludinājumus arī nepieņemt. Ja nodota sludinājumā laikrakstā ieviesusies kļūda, tad šis sludinājums tiks atkārtots bez maksas. Laikraksta apgāds par kļūdaini ievietotu sludinājumu atbildīgs tikai par tādu summu, cik pēc sludinājuma likmes izmaksājusi kļūdaini iespiestā teksta telpa. Grozījumus sludinājumos var pieteikt ne vēlāk kā vienu dienu pēc sludinājuma nodošanas.

Gromiko ar sekmēm skolojot Černenko ārpolitikā... Dadža zīm. LA.

Viktors Kalniņš

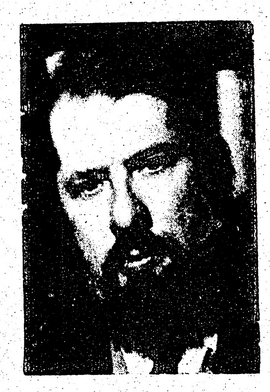

Militāristu loma Padomijā pieaug

Daudzi novērotāji pēdējā laikā raksta par neredzētu militārās lomas pieaugšanu padomju politiskajā dzīvē. Tūlīt jāpiezīmē, ka tādas aktīvitātes ārējā izpausme — piedalīšanās dažādās sarunās, preses konferencēs, publicēšanās presē — pēc kā žurnālisti vispirms spriež par padomju militāristu lomas pieaugšanu, atspoguļo šos lielā mērā apslēptos procesus tikai nedaudz. Tādai lomas pieaugšanai varētu būt daudz cēloņu, bet pats galvenais, šķiet, ir tas, ka padomju militārā mašīna ir kļuvusi par galveno padomju starptautiskās politikas instrumentu. Protams, visā Padomijas vēsturē armijai piederēja galvenā loma komūnistu valdības argumentācijā ar tās kaimiņiem. Bet plašākā mērogā, ja tā varētu teikt — padomju ģeopolītiskā vispasaules mērogā ilgu laiku par trumpi bija starptautiskā komūnistu kustība. Tagad par galveno argumentu globālā mērogā ir kļuvusi armija.

Savā laikā pirmais, kas pieprasīja lielāku patstāvību armijai arī Padomju savienības ārējās politikas jautājumos, bija maršals Žukovs. Toreiz Kruščovs saskatīja tādos tīkojumos draudus partijas aparāta un savai personiskai varai.

Bet Brežņeva valdīšanas laikā, līdz ar Aizsardzības padomes izveidošanu, militārai vadībai pavērās lielākas iespējas piedalīties politisko lēmumu pieņemšanā.

1975.g. toreizējais padomju aizsardzības ministrs maršals Grečko grāmatā par padomju karaspēku sludināja politiskās, saimnieciskās un militārās vadības vienotību. Tādā pašā garā parādījās vēl vairākas publikācijas. Tādējādi sagatavojot sabiedrisko domu (šajā gadījumā par padomju sabiedrisko domu jāuzskata vidējā līmeņa partijas aparāta viedoklis) tika legālizēta līdz tam slepenībā turētā Aizsardzības padomes darbība.

Atšķirībā no Staļina laika Valsts aizsardzības komitejas, tagadējā Aizsardzības padome nav tikai personiskās diktatūras organs. Tā tas bija gan Brežņeva, gan Andropova laikos, un tā tas ir tagad. Tagad varbūt vēl vairāk tas ir kollektīvs organs, jo iespējams, ka cīņa Kremlī par varu un ietekmi pašreiz rit pilnā sparā. Un karavadoņi nav mazāk nozīmīgi kā politiķi. Kopā tie veido militāro doktrinu, kas pēc maršala Ogarkova vārdiem ir „Komūnistiskās partijas un padomju valdības zinātniski pamatota vadošo principu sistēma par kara vešanas būtību, raksturu un veidiem."

Militārie tagad nosaka saimniecības nozaru attīstību prioritāti (tātad neredzēt tautai labāku dzīvi), nosaka veidus, kā gūt militāri technisko pārsvaru pār pretinieku, pasākumus, kā nodrošināt saimniecības saglabāšanu un efektīvitāti rakešu un kodolkara apstākļos, plāno svarīgo saimniecisko uzņēmumu divkāršošanu, organizē pretgaisa aizsardzību, morāli, politiski un psicholoģiski sagatavo iedzīvotājus modernam rakešu un kodolieroču karam. Visus šos uzdevumus padomju militāristi nemaz neslēpj. Tieši tas ir rakstīts vairākās grāmatās un vispirms 1978.g. izdotajā krājumā ar nosaukumu „Padomju karaspēks" (krievu valodā).

Militāro loma pieaug arī iekšējā politikā, ne tik vien tāpēc, ka kara daļas, t.s. strojbati, celtniecības vienības, tiek izmantotas, lai balstītu to pašu militāristu dēļ atpalikušo tautas saimniecību, bet arī tādēļ, ka vairāk un vairāk armija pilda policijas funkcijas, īpaši nacionālajās republikās. Liela loma pienākas armijai tā saucamajā jaunatnes politiskajā audzināšanā, faktiski jaunatnes apstulbināšanā. Padomju militāristi ir pamats padomju politikai.

Lasītāju vēstules

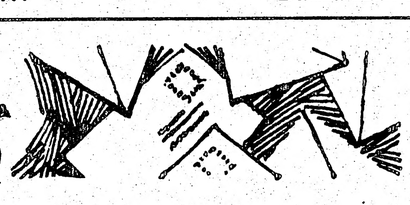

MARKSISTI UN KAROGI

Sociāldemokratiem un komūnistiem 1. maijs ir diena, kad tie visā pasaulē ar saviem sarkanajiem karogiem, šķiru cīņas saukļiem, prasībām pēc pastāvošās iekārtas gāšanas iziet ielās.

Kad brīvās pasaules marksisti, to līdzskrējēji un okupētās Latvijas čekisti kultūras aizsegā šķēla mūsu trimdas vienību, lai salauztu nacionālo stāju un pretestību pret okupācijas varu, pretiniekus šai destruktīvai propagandai mūsu soc. dem. izsludināja par reakcionāriem, fašistiem, dumjiem, psichopātiem u.t.t. Teikto apstiprina to izdevumi Brīvība un Darba Jaunatne, kas iznāk Zviedrijā.

Zviedrijas konservātīvās partijas ierosinājumu parlamentā par Austrumeiropas tautu brīvību („Miers nav iespējams bez Austrumeiropas valstu brīvības") sīvi apkaroja soc. demokrats Palme ar vārdiem: „Mērenie grib vest krusta karu Austrumeiropā!" Palmes politiku atbalsta mūsu bij. politruka vadītās partijas biedri, piederēdami pie tās pašas internacionāles un piedalīdamies šo sociālistu 1. maija gājienos.

Un šai sarkano karogu jūrā šie iztapoņas ievelk mūsu nacionālo karogu! Lai atceramies, ka mūsu saeimas laikā valsts himnas atskaņojumā tie palika sēžot! Kā var ar nacionālām krāsām atbalstīt sociālisma mērķus?

Saprotams, tā ir taktika, lai nomazgātu savas agrākās izdarības! Ja nu pietiktu tikai ar to, daudzi to neievērotu. Bet, kā jau veikli demagogi, sociālisti izmanto gadījumu, ka demonstrāciju ielas malā noskatās Padomju sūtniecības latviešu čekists Dainis Zelmenis ar fotoaparātu. Pēc abpusējas fotografēšanās tad nu tiek palaista sensācija, ka Zelmenis fotografē eksila sodiāldemokratus!

Prasība: viņu izraidīt! Atkal „slava" soc. demokratiem! „Varoņi!"

Bet mums ir vēl citi datumi, kas jāievēro. Tas ir 14. jūnijs, masu deportāciju atceres diena, ko Amerikas prezidents Rēgens izsludinājis par Baltijas brīvības dienu. Protams, 14. jūnijs nav īsti izdevīgs mūsu sociālistiem. Viņi paši toreiz palīdzēja ir sastādīt aizvesto sarakstus, ir paši dauzījās pie mūsu durvīm! — Te nu notiek neticamais: Zviedrijas laikrakstiem nodotā informācija par 14. jūn. deportācijām, kā arī Rēgena izsludinātā Baltijas brīvības diena tiek noklusēta, arī ar plašu bilžu materiālu, bet to vietā tieši 14. jūnijā parādās mūsu soc. dem. 1. maija izdarības! Arī maznozīmīgas fotografēšanās uz ielas! Laikrakstu telegrammu birojs „uzķērās" uz šo „sensāciju", bet ēnā palika 14. jūnijs un mūsu patiesie labvēļi.

Imants Sinka
Zviedrijā.

KĀ UZRUNĀT?

Aizvadītajos Lāčplēšu svētkos, uzrunājot ordeņa kavalierus, bija jādzird, ka pirmo uzrunāja mācītāju un pēc tam tikai ordeņa kavalieri.— Diplomātiskās tiesībās pieņemts, ka, ja laicīgās un garīgās personas ir vienādos grados, dienesta pakāpēs, ordeņos u.t.t., tad garīgās personas uzrunājamas pirmās.

Mācot diplomātiskās tiesības, arī prof. Albāts Latvijas universitātē uzsvēra šīs pakāpes.

Mag.iur. E. Lapiņš
Grand Rapidos, ASV.

SEPTIŅDESMIT PIECI DĀLDERI

Svinot Valdemāram Kusmanim un Pēterim Ķuzem apaļas jubilejas, atskanēja aicinājums drošsirdīgajiem peldēties vēsajos Boškunga ezera viļņos. Lai atbalstītu Minsteri, peldēt apsolījās Ingrīda Vīksna, Maija un Pēteris Ķuzes un Māra un Laimdota Vārpas no Čikagas. Agrā rīta stundā, skatītāju mudināti un aplausiem pavadīti, viņi veica peldējumu no Sprungulmuižas līdz Priedēm un atpakaļ. Sajūsminātie atbalstītāji saziedoja Minsteres ģimnazijai 75 dolarus. Prieks pašiem — naudiņa Minsterei.

Maija Ķuze
Sprungulmuižā, Ont.

Atvasara

Lūcija Bārene ATVASARA STĀSTI UN NOVELES, APGĀDS GAUJA, 1984, 159. lp., iesieta.

Latviešu īsajai prozai ne trimdas lasītājos, ne rakstītājos nav lielas atsaucības. Grāmatu pircēji mazāk ievēro stāstus un noveles, vairāk pievēršas romānu lasīšanai. Žurnālu izdevēji un redaktori sūdzas, ka grūti sameklēt stāstus, neesot vairs rakstnieku, kas tos rakstītu. Tāpēc arvien biežāk žurnālos ievieto romānus, ko iespiež turpinājumos. Dažreiz, kad šie turpinājumi ievelkas pāris gadu vai ilgāk, lasītājs sen jau aizmirsis sākumu un varbūt arī iepriekšējā numura saturu.

Lūcija Bārene šoreiz pievērsusies īsajai prozai. Grāmatā ievietoti 16 dažāda garuma darbi. Bārenei šī ir piektā grāmata ASV. Viņai iznākusi pa grāmatai Latvijā un Vācijā. No ASV izdotām grāmatām trīs ir romāni, divas stāstu grāmatas. Pirmā viņas ASV izdotā grāmata bija romāns Ardievas, kam sekoja romāns Dzīves straumē, stāstu krājums Miera pēc, pēc tam atkal romāns Svešajā zemē un tagad stāstu krājums.

Jaunās grāmatas virsraksts ir piemērots un labi izdevies gan saturā, gan citādi. Autore stāstā Atvasara norāda, ka saulainās rudens dienas Amerikā sauc par indiāņu vasaru, bet viņai labāk patīkot vārds ,,atvasara''. Ja cilvēks pārkāpj pusmūža slieksnim, tad tas dzīvo atvasarā.

Atvasaras apzīmējumu un nozīmi varētu pielīdzināt vairumam grāmatā ievietotiem darbiem. Tie parasti sadalās divās daļās. vienā ir atmiņas par jaunību vai senākiem laikiem, pēc tam seko atvasara ar pašreizējiem notikumiem. Dažos darbos pāreju no viena posma uz otru gandrīz nemana, citos tā ir asa un krasa. Viena daļa nogriež otru kā ar asu nazi, piepeši un negaidīti iestājas īss pārtraukums, līdz stāsts atkal turpinās citādā tempā.

Gandrīz visos grāmatas darbos autore iepinusi atmiņas par laikiem Latvijā, kas savijas ar dzīvi Amerikā. Līdz ar to aprakstīti arī divi laikmeti — jaunības laiks Latvijas apstākļos un atvasaras laiks svešā zemē.

Vairākos darbos aprakstīta mīlestība vai vismaz labvēlīgas simpatijas kādam pretējā dzimuma cilvēkam. Parasti tur rodas sarežģījumi, kad parādās kāda cita persona, kas atņem stāsta galevenās personas uzmanību un ievērību. Tā varētu būt kāda cita sieviete, kā tas ir darbā Atvasara, vai māte, kas baidās, ka nākamā vedekla varētu atņemt dēla uzmanību. Dažreiz savstarpējo simpatiju izjukšanai ir citi iemesli, kad kādam vecākam apbrīnotājam atklājas, ka iecerētā ,,meitene'' viņu izmanto tikai naudas dēļ un slepeni satiekas ar citiem izskatīgākiem, bet nabadzīgākiem vīriešiem.

Dažreiz stāsta tematu rada kāds negadījums, piemēram, kājas salaušana vai peldoties sagriezta kāja, bet saplēstā vāze izraisa draudzības saites.

Stāstā Vecpuisis vīrietis nespēj sameklēt piemērotu sievu. Viena ir par vecu, otra glīta atraitne, bet pūrā divi bērni. Viņam nepatīk arī baletdejotāja, kāda cita ir izstīdzējusi, piektajai viņas gudrība bojā nervus, sestā ir laba ēdienu vārītāja un naudīga, bet jauneklim bagātība neinteresē.

Stāsts Karuselis ir raksturīgs ar to, ka ne vien temats risinās karuselī, bet arī darbība norit karuseļa ātrumā. Septiņās lappusēs nākamā skolotāja ne vien izvizinās karuselī, bet māte tur viņu pārsteidz. Pēc tam seko ātra darbība skolotāju institūtā, darbs Rīgā, krievu iebrukums Latvijā, bēgļu laiki Vācijā, apmešanās Ņujorkā.

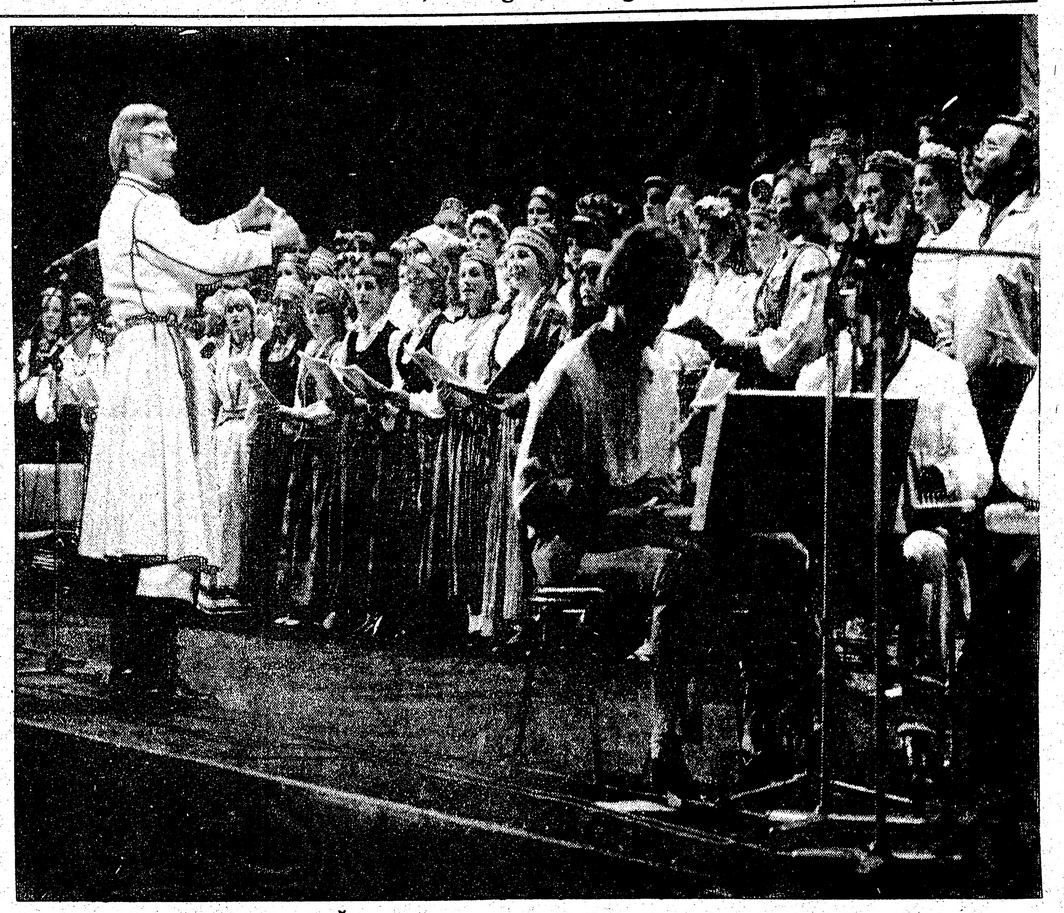

M. Zandbergs diriģē MLĢ bijušo un pašreizējo skolēnu kori. Foto T. Spoģis.

Kādā darbā aprakstīts stāvoklis dzimtenē, kur viss rādās pelēcīgs un noplucis. Ir arī Baigā gada apcietināšanu apraksts, bet viens no tā laika apcietinātājiem piedzīvo līdzīgu likteni vācu laikā. Kādā no darbiem ieskanas arī J. Klīdzēja aprakstītais temats, kad pēkšņi atklājas, ka kāda meitenīte ir latviete.

Autores stils mainās no apraksta uz sarunām, kaut dažreiz manāmi gandrīz protokolveida teikumi ar dzimšanas un biografiskiem datiem. Atrodas daži īpatnēja veida izteicieni vai apraksti, kas pateikti skaistā valodā. ,,Vecās pirtiņas caurumos ložņā vējš un aukstums'' (130. lp.). ,,Pirmā glāzīte uz mūsu draudzību, otra uz mūsu kopējiem paziņām, trešā, lai vieglos vārdos atraisītos smagais notikums...(105). ,,Mēs esam Latvijas bērni, kas saistījuši savas sirdis draudzības saitēm. Mēs pulcējamies dzimtenes ārēs, mēs dziedam tautasdziesmas, palīdzam viens otram darbā, pārrunājam notikumus, kuŗus saklausām no svešām zemēm (127). Bārene mīl pārāk daudz lietot daudzpunktus. No tā vajadzētu izvairīties, jo tas rada lasītājam lieku darbu, pārlaižot acis daudzajiem punktiem.

Bārenes stils īsajā prozā vairāk izkopts nekā romānos, darbība koncentrētāka, mazāk liekvārdības. Tomēr nereti ieviesies kāds vārds vai vārdi, bez kuŗiem varētu iztikt. Autore mīl rakstīt par savām atmiņām vai pieredzējumiem jaunībā un atvasarā, viņa rakstīšanai izmanto katru brīvo laiku. Septiņas izdotās grāmatas un atsevišķi iespiedumi periodikā bagātīgi apliecina Lūcijas Bārenes rakstīšanas talantu.

Patīkami pārsteidz, ka grāmatā samērā maz gramatisko un iespieduma kļūdu. Gaumīgo vāku zīmējis O. Jēgens. Tematu dažādība un apstrādes veids apmierinās daudzus lasītājus. Bārenes darbu cienītāju pulciņš izveidojies viņas paaudzes lasītājos.

V. Irbe.

No Dikļiem līdz Minsterei — apvienoto koŗu dižsarīkojuma diriģents (no kr.) Guntars Ģedulis, Lilija Zobena, Imants Mežraups, Vizma Maksiņa un Marks Opeskins ar ziediem koncerta beigās. Foto T. Spoģis.

Dzejnieka Edvarta Tūtera piemiņas fonds

1984. gada 1. martā mira dzejnieks, strēlnieks Edvarts Tūters, atstājot vairāk tūkstošus dzejoļu, kuŗu lielākā daļa veltīta Dievam, Latvijai, kaŗavīriem un jaunatnei. Ņemot vērā nelaika sevišķo mīlestību jaunatnei, kā arī latviskai izglītībai, uz nelaika atraitnes Zelmas Tūteres ierosinājumu 8. maijā nodibināts piemiņas fonds. Fonda pamatkapitāls sastādās no Z. Tūteres 10.000 ziedojuma. Šī pamatkapitāla procenti izlietojami stipendijām. Fonds būs pie DV ASV valdes un padots DV ASV revīzijas komisijas pārbaudēm. Fondu apsaimnieko fonda valde pēc pieņemtiem statutiem, un līdzekļus var izlietot tikai ar fonda valdes lēmumu. Valde katru gadu piešķirtu līdzekļus stipendijām latviskai izglītībai. Izraudzītiem kandidātiem jābūt ar nacionālu latvisku stāju. Z. Tūtere nodevusi fondam arī 11 gleznas, kuŗu ienākumi, pārdodot, ieskaitāmi fonda līdzekļos. Fonda valde savā pirmā sēdē sadalīja pienākumus: H. Kiperts valdes priekšsēdis, mākslinieks M. Geistauts vietnieks, sekretārs māc. M. Ozoliņš, kasieris U. Tūters un A. Spārniņš — DV ASV valdes pārstāvis. Valde arī vienojās, ka pirmā stipendija tiks piešķirta 1985. gada 30. augustā E. Tūtera dzimšanas dienas atcerei. Stipendijas lielums domāts 500 dol., atkarībā no līdzekļiem. Valde izstrādās sevišķu piepras-juma anketu. Valde aicina atbalstīt fonda darbu ar ziedojumiem vai arī iegādājoties kādu gleznu. Vairāk informācijas var iegūt, sazinoties ar H. Kipertu, tel. 724-0408 vai rakstiski: 3415 — 16th Ave S., Minneapolis, MN 55407.

FONDA VALDE

SAGAIDĀMA INTERESANTA GRĀMATA

Novembrī Vaidavas (A. Augstuma) apgādā iznāks Viļa Hāznera Varmācības torņu II daļa, kuŗai autors licis apakšvirsrakstu — ,,Kara noziedznieka'' atmiņas. Tās galvenais saturs veltīts dokumentiem un notikumu aprakstiem, kādi ap viņu risinājušies tiesāšanas laikā par ,,kaŗa noziegumiem'' ASV imigrācijas un naturalizācijas tiesā. Viņa stāstījums būs interesants mums visiem. Tas atklās čekas neģēlīgos melus un ASV tiesu iestāžu naīvumu, paļaujoties un ticot čekas melīgajiem apgalvojumiem un liecībām. Grāmatai būs pievienoti arī daudzi dokumenti oriģinālvalodā (angļu), kas dos iespēju arī cittautiešiem iepazīt komūnistu neģēlības.

rč.

Jānis Širmanis

Alberta Cilpas piedzīvojumi

Copyright by Jānis Širmanis

(Nobeigums)

»Prasi sivēnam, kāpēc tas sētas spraugā iespiedies! Laikam Spokam būs taisnība — dēkainis. Ar ūsiņām.«

Klāvs rūpīgi aplūkoja manu aceņu uzliekamo un rotājumu zem tā.

»Nekas... Var iztikt,« viņš ņurdēja. »Izskaties jaunāks. Tik nu nesāc skriet kādiem brunčiem pakaļ. Atzīsties, kas tev atkal padomā?«

»Meklēju sev vietnieku. Luizei vajag kāda uzticama cilvēka. Tu saproti — tik liels uzņēmums. Visādi liekači ložņā apkārt. Viesnīcas pārvaldnieks tāds apsūbējis vecītis. Tu būsi Kūļa kundzes sevišķu uzdevumu ierēdnis, pasūtāmais puika vai kaut kas tamlīdzīgs. Nu — pats redzēsi. Vai esi ar mieru?«

»Kāpēc tu savu vietu piedāvā man?«

»Tāds mans liktenis. Lokomotīves kurinātāja dēls nevar ilgi vienā vietā palikt. Man tur nekā prātīga vairs nav ko darīt. Valsts slepenā policija tagad ieņēmusi manas pozicijas. Bez tam Luize domā, ka tādam vīram, kas iztraucējis Gara Gaismas Veicinātāju veikli ievadīto darbu, drošības dēļ nebūtu ieteicams ap viesnīcu grozīties, kaut arī tam jauns deguns un ūsiņas kā nēģu astītes. Tā kā tā pazišot. Luizei gauži sāpētu sirds, ja man atkal kaut kas nelāgs gadītos. Viņa ņecieš lopiņu mocīšanu... Tātad nebaidies. Luize rūpēsies arī par tavu labklājību.«

»Un ko tu pats darīsi?«

»Luize sagādāja man jaunu medību lauku Ņujorkā, Striklera rotas lietu namā. Izredzes ļoti labas. Patiesībā darba nekāda. Neuzkrītoši jāuzmana pircēji, īpaši tie, kas netaisās maksāt. Luize tic, ka man esot lielas novērotāja spējas. Gribu pārliecināties. Protams, man labāk patiktu kāda cita pilsēta. Debesskrāpji atgādina kalnu. Bet es ceru pierast. Pie visa pierod. Varbūt man arī nebūs daudz vaļas debesskrāpjos lūkoties. Esmu sācis nodarboties ar rakstniecību.«

»Tiešām?« Klāvs par šo jaunumu bija vairāk pārsteigts nekā par ūsiņām.

»Jā gan! Memuāri tagad modē. Čerčils raksta. Saša Ziemelis, Montgomerijs. Kālab lai es nerakstītu?«

»Tu neesi ne Čerčils, ne Ziemelis.«

»Bet es esmu Alberts Cilpa. Gribu pastāstīt par savas dzīves tumšiem un gaišiem plankumiem. Sākums pie Zilā kalna, beigas Floridā. Pa vidu apbūves gabali, pazeme un jaunais deguns. Pateicīga viela filmai. Manuskripts ir jau gatavs. Vēl tik jāsameklē kāds, kas pārtulko angliski un tad klaudzināšu pie filmu cietokšņu vārtiem. Klāv, vai es atkal tēmēju aplam?«

»Parādi, ko esi uzrakstījis,« Klāvs izstiepa roku.

Līdz pusnaktij pacietīgi gaidīju drauga spriedumu. Mēģināju iedomāties, kāds izskatīsies mans darbs uz kino ekrāna. Atcerējos pagājušās dienas. Raibas. Tāda arī filma. Ar rotaļīgu noslēgumu: — Saule. Palmas. Pludmalē pastaigājas slaids puisis. Labi iededzis. Noslēpumains. Ar ūsiņām. Akurāt dāmu mīlulis. Kā grands. Bet lai atšķirtos no spāņu granda, puisim svārku atloka stūrī mazs vairodziņš ar sarkanbaltsarkanām krāsām par zīmi — Zilā kalna puisis.

Klāvs lasīja un smīnēja. Sejas izteiksme sagatavoja mani apmēram šādam vērtējumam:

»Albert, tu tomēr proti tēmēt...«

Pēc pēdējās lapas Klāva smīns pārvērtās jautros smieklos:

»Pirms tu domā par angļu valodu, tev jāsameklē kāds, kas pārtulko pieņemamā latviešu valodā. Jāsaīsina, teikumi jānoslīpē, jāsaliek gaļumzīmes, pieturas zīmes.«

Pegaza spēriens. Tieši pa pieri.

»Vai tas tik svarīgi?« vēl mēģināju turēties. »Angļu valodā gaļumsvītriņu nav, un kommatu vietas nesaskan ar latviešu gramatikas likumiem.«

»Tas tiesa, bet ja šādu manuskriptu tulkos, iznāks aļumi. Neecēti arumi. Ar tiem tu Holivudu nepārsteigsi.«

»Tātad no manis rakstnieks neiznāks?«

»Var līt, var nelīt,« Klāvs izvairījās.

Nespēju vilšanās sajūtu klusi apspiest. Staigāju pa istabu un dungoju:

»Tev dzīvē laimes maz,
Tā teica zīlniece...«

Klāvs smīnēja arī par manu skumjo meldiju.

»Tāds tu neizskaties,« viņš vērtēja. Laikam pēc ūsiņām.

»Jā. No ārpuses,« nopūtos. »Iekšpusē sadauzītu cerību noliktava. Ne mežkungs, ne rakstnieks. Privātdetektīvs, kam var iedauzīt degunu...«

Viens palicis, ķēros pie manuskripta ar kritiķa acīm. Lasiju to rindu pa rindai, lapu pa lapai, vienreiz, otrreiz. Pēc trešā lasījuma atskārtu, ka Klāvam atkal taisnība. Vesu prātu teicu sev:

»Albert, rakstniecībā tu vēl esi puspuisis...«

Šoreiz man nebija laika gaidīt, kamēr puspuisis pārvēršas par puisi. Manuskripts ielidoja Virskalniņu centrālapkures krāsnī. Skatījos, kā lapas pārvēršas pelnos un atkal svilpoju:

»Kas gan var satriekt vecu jūras vilku...«

Šī bezbēdīgā noskaņa bija nepieciešama, lai varētu mierīgu prātu Ņujorkā uzmanīt Striklera rotas lietu tīkotājus, īpaši tos, kas netaisās maksāt.

Pateicība

Sirsnīgi pateicos visiem, kas personiski ar dāvanām un ziediem vai rakstiem sveica mani dzimšanas dienā.

Paldies par laba vēlējumiem M. Lejiņa kundzei, Ž. Akota kungam, Daugavas vanagiem, vanadzēm un Toronto Latviešu mednieku un makšķernieku klubam.

Sevišķa pateicība tiem, kas mēroja tālo ceļu uz mūsu vasaras māju. Paldies Monikai Jonanei par skaistajiem vārdiem.

Liels paldies Memeņa, Sama un Zvirgzdgrauda kundzēm par jubilejas kliņģeri ar dāvanām un V. Jostiņa kungam par transporta izkārtojumu.

Sirsnīgā pateicībā
Alīda Austriņa

Man ir vēl mātes valoda,
Tā asina kā galoda,
Kā zelta upe vārdi plūst, —
Sirds tēvu zemei neatlūst.

N. Kalniņš

TLB Sestdienas skola aicina vecākus pieteikt bērnus, arī latviešu valodas nepratējus, 8. septembrī plkst. 9 no rīta Jesse Ketchum skolas telpās, 61 Davenport Rd., Toronto. Bērnus uzņem sākot no trīs gadu vecuma. Mācības notiek sestdienās, vadoties no LNAK Latviešu skolas programmas. Skolas mācību sākšanas akts notiks plkst. 10 no rīta ar lūgšanu. Tuvākai informācijai lūdzam zvanīt: 481-6339 vai 762-5559.

Toronto Latviešu biedrības
Sestdienas skolas padome

Austra Martinsone jubilāre

Toronto 80 mūža gadi nesen apritēja jaunatnes audzinātājai Austrai Martinsonei. Viņa dzimusi 1904. gada 5. jūlijā Rīgā, velosipedu rūpnieka Ozolnieka ģimenē. Toronto viņas audzinātājas darbs noritējis šejienes Latviešu biedrības sestdienas skolā, kur jubilāre nostrādājusi gandrīz veselu gadsimta ceturksni, iztrūkstot tikai dažiem mēnešiem, 21 gadu būdama šīs skolas pārzine līdz 1976. gadam. Vadot lielāko latviešu skolu brīvajā pasaulē, viņas darbs izpaudies stingrā nacionālā audzināšanā. Līdztekus mācījusi Toronto Latviešu tautas augstskolas ģimnazijā un darbojusies LNAK izglītības nozares skolu valdē. 14 gadus bijusi latviešu gaidu jendas priekšniece Kanadā, līdz 1969. gadam.

Jaunatnes audzinātājas darbu Austra Martinsone veikusi jau bēgļu laikā Memingenas nometnē Vācijā. To turpinājusi pēc ierašanās Kanadā. Rūpēc par jaunatnes latvisko audzināšanu sarakstījusi duci jaunatnes lugu un drāmatizējumu, kas izrādītas Kanadā, ASV un pat Austrālijā. Par tām 1977. gadā izpelnījusies Lidijas Tīcmanes piemiņas balvu. Par nopelniem jaunatnes audzināšanā 1968. gadā saņēmusi Ziemeļamerikas latviešu Kultūras fonda Krišjāņa Barona prēmiju, bet 1978. gadā LNAK atzinības rakstu. Viņa saņēmusi arī Kanadas simt gadu medaļu, DV medaļu zeltā, TLB sestdienas skolas labvēļu nozīmi zeltā un TLB goda biedres diplomu. Viņa ir arī konkordijas Zinteniece goda filistre.

Jubilāres vīrs Vilis Martinsons miris 1983. gadā. Viņai ir arī dēls Gunārs un divi mazdēli — Valdis un Māris, abi studējuši universitātē. Atzīmējot Auastras Martinsones lielo jubileju, TLB agrākais priekšnieks Jānis Briedis jautā, kur jubilāre ņēmusi tik daudz vitālā nacionālās dzīves spēka un saka:„Atbilde meklējama jau notikumā, kad viņa kā skolas audzēkne bijusi klāt Latvijas valsts pasludināšanas aktā. Viņa dzīvojusi līdz mūsu valsts tapšanas, veidošanās, uzziedēšanas, ziedu un iznīcināšanas laikiem. Tur viņai bija lemts notikumiem dzīvot līdz un just līdz. — Bet viņas vērīgais skats arī visu prata vērot un vērtēt.“

V. S.

NENOTIKS

26. augustā paredzētais

„Brian un Mila Mulroney Rally“

sakarā ar Etobiko darbinieku streiku.

Sabiedrisko zinātņu institūts nepieciešams

PAR PBLA VALDES SĒDI MINSTERĒ PBLA VICEPRIEKŠSĒDIS DR. L. LUKSS MŪS INFORMĒ:

PBLA valdes sēdē piedalījās arī archibīsk. A. Lūsis ar laba vēlējumiem un ieteikumu PBLA valdei izveidot ciešāku sadarbību ar trimdas baznīcas virsvaldi. Prof. E. Dunsdorfs no Austrālijas paskaidroja par Archīva izdošanu un aicināja latviešus brīvajā pasaulē šo izdevumu atbalstīt. Tāpat darba sekā, kur apskatīja BATUN darbu, piedalījās U. Bluķis, I. Gross. Pārrunās par Brīvības un miera kuģi paskaidrojumus un informāciju deva M. Graudiņš. No LNAK valdes sēdē piedalījās T. Kronbergs un Dr. L. Lukss, Turpmāko darbību apskatot, valde sadalījās četrās darba komisijās, par kuŗu atzinumiem sēdes noslēgumā kopīgās debatēs valde pieņēma sekojošos lēmumus:

Neatjaunot tikai skumjas

DV Saules nodaļas 16. jūnijā izkārtoto aizvesto piemiņu ar svētbrīdi ievadīja Manheimas draudzes mācītājs Pauls Grasmanis.

Īsā uzrunā DV RV priekšsēdis Dr. Jānis Platais norādīja, ka, atzīmējot tautas sēru dienu, mēs 14. jūnijā bez deportētiem atceramies un pieminam arī visus citus upuŗus un Padomju savienības mūsu tautai nodarīto pārestību.

Dzejnieks Alberts Eglītis lasīja savus darbus no grāmatas Nesaules laika dziesmas un Ilze Eglīte — fragmentus no Rūtiņas U. pārdzīvojumu stāsta Vēl tā gribējās dzīvot, pianiste Helga Platā atskaņoja Saulīt' tecēj' tecēdama.

A. Eglītis atgādināja, ka pirms 1941.g. 14. jūnija apcietināto jauniešu skaits bijis ļoti liels: 1392 pamatskolnieki, 498 ģimnazisti, 129 technikumu un arodskolu, 44 lauksaimniecības skolu, 23 jūrskolu, 4 mājsaimniecības skolu, 3 žēlsirdīgo māsu skolu audzēkņi un 360 studenti; bez tam vēl 31 skolnieku atrada masu kapos. Vienā pašā 1941. g. 14. jūnija naktī deportēja 15.080, starp tiem 3332 bija jaunāki par 16 gadiem, bet 291 nepārsniedza pirmo dzīves gadu.

Jāpievienojas arī Eglīša dedzīgai pārliecībai par tautas sēru dienas atzīmēšanas nepieciešamību: „Mēs nedomājam atjaunot vienīgi skumjas atmiņas, lai padziļinātu izmisumu. Nē. Pieminētie fakti vienīgi lai palīdz skaidrāk konstatēt, kas aiz Zilupes mums ir kaimiņos, un apzināties brīdinājumu, cik nākošām paaudzēm būs vienmēr jābūt modrām pastāvēt blakus jauniem iespējamiem nelaimes pārsteigumiem no tās puses. Krievu dēļ līdzīgās briesmās neesam pirmo reizi un tomēr vienmēr esam dzīvojuši tālāk, jo caur gaismu mūs vada Dievs. Mums netrūkst tēvzemes mīlestības un ticības atkal reiz brīvai dzīvei savā dievzemītē."

Nacionālpolitiskā darba joma

Apsveŗot polītisko rosmi zemēs, kur dzīvo skaitliski tikai nedaudz baltiešu, jāizveido darba grupas, kuŗas pārstāvētu Baltijas tautu intereses. Īpaši tajās Eiropas zemēs, kur šādu pārstāvniecību pašlaik nav, PBLA sadarbībā ar BATUN organizētu baltiešus lobijas darbam. Daļa šī darba būtu jāveic ar BATUN darbu saistītajam darbiniekam I. Grosam. Valde atzina, ka šī darbinieka atalgojumam paredzami nepieciešamie līdzekļi, lai darbs, sekmīgi iesākts, varētu turpināties. Ieteica polītisko aktīvitāti ārpus Eiropas baltiešu vārdā izveidot Dienvidamerikas zemēs, kā pirmo piemēru minot Venecuelu. Tā kā dekolonizācijas komisijā pie AN ir Austrālijas delegāts, valde aicināja PBLA valdes locekli no Austrālijas griezties pie Austrālijas valdības, lai noskaidrotu, kas noticis ar iesūtītajām peticijām dekolonizācijas komisijai.

Valde apsvēra ieteikumu baltiešiem iegūt novērotāja statusu Eiropas parlamentā. Ja tas organizēts kā visas Eiropas pārstāvniecība, tad tur būtu dabiski nepieciešama Baltijas tautu līdzdalība. Nolēma pētīt un izmantot iespējas šāda statusa iegūšanai.

Rūpīgi apsveŗot apstākļus, kas nav pakļauti mūsu vēlmēm, valde nolēma turpināt priekšdarbus 1985.g. iecerētajai Kopenhāgenas prāvai, kur nepieciešama arī igauņu un lietuviešu piedalīšanās. Prāva paredz apsūdzēt Padomju savienību par noziegumiem, ko tā nodarījusi Baltijas tautām.

Valde atzīst, ka tā atbalsta Brīvības un miera kuģa braucienu, kas sekotu prāvai un būtu papildu notikums. Šo kuģa braucienu organizē baltiešu jaunatnes rīcības komiteja. Lai financētu šo pasākumu izdevumus, nolemj rīkot loteriju ar pievilcīgām izlozes iespējām. Šī loterija tiktu rīkota centrālo organizāciju pārraudzībā zemēs, kur mīt latvieši. Šie projekti, kas piesaistītu Baltijas tautu problēmām pasaules uzmanību, ir sevišķi nozīmīgi, un tos sīkāk aprakstīs priekšdarbu reālizēšanas gaitā.

Valde nolemj dot latviešu laikrakstiem publicēt PBLA uzsaukumu Patiesības Fonda atbalstam. Uzsaukumā būs paskaidrots par OSI (Office for Special Investigations) centieniem un sadarbību ar padomju iestādēm, no kuŗām izmeklētāji iegūst nepatiesas apsūdzēto liecības, ko tad lieto apsūdzēto tiesāšanai ASV tiesās. PBLA, nosodot šādu sadarbību, aicinās latviešus jebkur brīvajā pasaulē ziedot Patiesības Fondam, lai sekmīgi izbeigtu šo parādību ASV un varbūt novērstu līdzīgas situācijas rašanos citās zemēs.

Kaut arī Sabiedrisko zinātņu institūts Minsterē nav īstenojies noteiktajā laikā technisku apstākļu dēļ, valde atzina, ka šāda institūta vajadzība pastāv un ka šis projekts nav aizstājams ar cita veida vieglākiem projektiem. Institūts izveidojams. Ja vajadzīgs, budžetā jāpaaugstina paredzētās summas, lai projekts īstenotos.

Neatkarīgi no sabiedrisko zinātņu institūta Minstere varētu sākt sabiedrisko zinātņu kursus citās zemēs, kā tas iespēju robežās tika ieteikts Kanadā, lai sāktu nacionālpolītisko darbinieku sagatavošanu un iesaistīšanu latviešu sabiedriskajā darbā. Valde atzīst, ka šādu īskursu beidzēji varētu papildināties praktiskajos darbos Vašingtonā vai citur. Valde atzīst, ka par sabiedrisko zinātņu īskursu programmu un standartu, kā arī par institūtu Minsterē atbildīga ir PBLA valde vai tās nozīmēta komisija. Valde īskursu programmu uzaicina sagatavot LNAK.

Valde pārrunāja par PBLA darbību, kas īstenojama 1985. g. Cilvēku tiesību konferences laikā Otavā un 1986.g. vispārējā Eiropas drošības un sadarbības izvērtējuma konferences laikāVīnē, akceptējot LNAK iesniegtos darba plānus.

Sakarā ar to, ka Baltijas valstu varbūtējais izkārtojums Eiropā ir NATO ziņā, valde nolemj izpētīt iespējas, kā piekļūt šai organizācijai tieši un par cik iespējama līdzdalība šīs organizācijas dažādajās konferencēs un citos saietos.

Informācijas darba joma

Valde apsvēra un pieņēma komisijas ieteikumus par informācijas sniegšanu okupētajā Latvijā, latviešiem trimdā un arī starptautiskajā plāksnē. Lai iegūtu nepieciešamo informāciju par dažādiem apstākļiem okupētajā Latvijā, IB piesūtīs centrālajām organizācijām aptaujas lapu, lūdzot nominēt personu, kas būs atbildīga par šīs informācijas savākšanu.

Vadoties no pagātnes pieredzes, valde atzina, ka sabiedrība gan ar gandarījumu uzņem mums labvēlīgas polītiķu deklarācijas un rakstus presē, bet nereaģē ar lasītāju vēstulēm. Tāpēc ieteic latviešu sabiedrībai iesaistīties vēstuļu akcijās zināmos īpašos gadījumos pat organizētā veidā.

Informācijas mapes materiāli jāturpina vākt, lai šī mape varētu tikt nodota lietošanai. Valde atzina, ka virspulkveža Silgaiļa pieprasījums līdzekļiem viņa grāmatas izdošanai būtu apsveŗams tikai tad, ja PBLA rīcībā šinī budžeta gadā būtu brīvi līdzekļi.

Izglītības darba joma

Valde pieņem izglītības padomes atzinumu, ka Trīsreiztrīs ir globāls pasākums un, ka šī padome uzņemas rūpēties par 3x3 attīstību un koordināciju sadarbībā ar atsevišķo zemju 3x3 vadību, kā arī, ka 3x3 nometnēm ir formulēti mērķi un struktūra, ar kuŗiem var iepazīties, sazinoties ar PBLA IP. Padome izvirza atzinumu, ka 3x3 nometņu veicināšana ir viens no svarīgākajiem darbiem nākošajā gadā, kur nometnes paredzētas Austrālijā, Zviedrijā, Anglijā, Gaŗezerā, Katskiļos un Rietumkrastā. Paredzēta arī Eiropas mēroga skolotāju konference Minsterē 1985. gada aprīlī.

Bez tam izglītības darba komisija vēlējās, lai valde pieņemtu zināšanai ieteikumus par skolnieku un studentu izmaiņas programmu, lai PBLA valde ierosinātu, ka bērniem zem sešpadsmit gadiem būtu atlaižamas ieejas maksas visos sarīkojumos, kas radītu bērnu līdzdalību visos dziesmu svētkos.

Kultūras darba joma

Darba komisijas izvirzīja atzinumus, kam sakars tikai ar PBLA Kultūras fondu un tā darbību, neskaŗot vispārējus kultūras darba jautājumus. Apsveŗot KF saimniecību, atzina, ka tā pakāpeniski jāmaina no ziedojumu ienākuma avota uz kapitāla procentu ienākumiem. Šī mērķa sasniegšanai centrālajām organizācijām būtu jāsagādā papildu līdzekļi, kamēr sākuma kapitāls spēj dot nozīmīgu ienākumu.

Pieņēma vēl ieteikumus, ka katram KF nozares vadītājam jāsniedz gadskārtējs rakstisks ziņojums KF valdes priekšsēdim, ka nozares vadītāju ievēl nozares referenti ne retāk par katriem trīs gadiem, ka godalgu skaits samazināms, lai izceltu balvu nozīmīgumu un ka nav nepieciešami katrā nozarē ik gadus piešķirt godalgu un ka PBLA valdes sēdēs būtu vēlams aicināt KF valdes priekšsēdi un viņa vietniekus. Ieteic, ka pie PBLA KF dibina latviešu kultūras dokumentācijas nozari, kuŗas izveidošanā vērā ņemami L. Reitera norādījumi.

Pēc valdes sēdes, trešdien, 1. augustā, valdes locekļi tikās vēlreiz kopējā gaitā ar Dziesmu dienu rīcības komitejas locekļiem Minsteres pilsētas namā, kur tos pieņēma pilsētas lielvecākais F. Reuters. Pēdējais uzrunāja latviešu delegāciju, aprādot uz latviešu tautas likteni, izsakot nožēlu par latviešu tautas paš-reizējo situāciju, kā arī cerību — īpaši tādēļ, ka aug jauna, spēka pilna audze, kas sevi un savu dzīvot gribu pierāda Minsteres svētkos. Tālākā sarunā lielvecākais iepazīstināja klātesošos ar Miera zāli, kuŗā saglabāti vēsturiski nozīmīgi atribūti. Zelta grāmatu (viesu grāmatu) parakstīja PBLA valdes priekšsēdis Dr. O. Pavlovskis. Tad no latviešu puses Dziesmu dienu rīcības komitejas priekšsēdis J. Muchks pasniedza lielvecākajam chroniku par Vestfāles un latviešu sakariem, kur mūks Meinhards, vestfālietis, uzcēla baznīcu pie Ikšķiles jau 1184. gadā.

Kapteiņa Andreja Rudža piemiņai

Filadelfijas slimnīcā, ASV, 25. jūlija agrā rīta stundā šīs zemes gaitas beidza Andrejs Rudzis. Daudzi nelaiķi atcerēsies kā Filadelfijas DV apvienības dibinātāju 1950.gadā un priekšnieku pirmos 4 gadus, rosīgu trimdas darbinieku, 5 gadus kā vadītāju Filadelfijas latviešu Sadarbības centrā, kā vienu no Amerikas latviešu palīdzības fonda dibinātājiem un valdes vicepriekšsēdi, 2 gadus ALA valdē un vēl citos latviešu bēgļu sabiedriskajos pasākumos.

Andrejs Rudzis dzimis 1905. g. 27. februārī Latvijā, Lutriņu pagastā. 1929.g. ar pirmo šķiru beidzis Latvijas kaŗa skolu un sācis dienēt 4. Valmieras kājnieku pulkā, vēlāk pārvietots uz Armijas stābu un iecelts par armijas laikraksta Latvijas Kareivis redakcijas sekretāru, divus gadus vēlāk paaugstināts par atbildīgā redaktora palīgu un 1938. g. kapteiņa dienesta pakāpē, paaugstināts par šī brīvās Latvijas armijas laikraksta atbildīgo redaktoru. No šī darba Andreju Rudzi drīz pēc Latvijas okupācijas atbrīvoja komūnistu vara un demobilizēja kā dienestam nepiemērotu.

Parallēli kaŗa dienestam 1930.g. Andrejs Rudzis sāka studijas Latvijas universitātē, reizē pievienodamies korporācijas Talavija saimei. Beidza L.U. tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultātes tiesību zinātņu nodaļu kā mag. iur. Bēgļu laikā Vācijā, Minchenē, ieguva Dr. iur. gradu.

Par aizgājēju skumst dzīvesbiedre, meita ar ģimeni, radi un daudzie jo daudzie visā pasaulē izkliedētie draugi.

Jānis Ozols.

Tautas vienotības apliecinājums

DR. O. PAVLOVSKIS PBLA VALDES SĒDI ATKLĀJOT 28. JŪLIJĀ MINSTERĒ NORĀDIJA

Šodien esam pulcējušies Pasaules Brīvo Latviešu Apvienības Dziesmu dienu priekšvakarā, lai simboliski apliecinātu mūsu tautas vienotību un izvērtētu esošo un nākotnes darbu. Lai arī uzdevumi nav viegli, ņemot vērā mūsu financiālo pamatu, politisko stāvokli pasaulē, un galvenais pašu sabiedrības atsaucību, tie nav nepārvarami. Padomju Savienība ar savām 100 un vairākām tautībām un nacionalitāšu grupām ir pēdējā impērija pasaulē. Visas citas ir pazudušas no zemes virsas. Krievu cari jau mēģināja, bez panākumiem, saliedēt šo impēriju hegemoniskā masā. To tagad ar jauniem paņēmieniem mēģina turpināt Padomju vara. Brutālā vara, pārkrievošanās politika, saimniecības stagnācija pēdējos gados ir izraisījusi pasīvu pretestību ne tikai nesen iekārtotās valstīs, bet Padomju Savienības vispār. Ne tik vien Baltijas Valstīs, bet arī Ukrainā un Kaukāzu republikās valda tautas rūgšana un nemiers. Protesti pret diskrimināciju, kultūras, ticības ierobežošanu izpaužas arvien vairāk žīdu, armēņu un tatāru vidē. Un varbūt pats galvenais no eventuāla Padomju Savienības sabrukuma viedokļa ir islāmu ticīgo strauja pieaugšana un neapmierinātība ar Padomju varu Centrālā Āzijā. Šis stāvoklis ir novedis Padomju valdību pie jaunas, striktas informācijas un domu ieplūšanas ierobežošanas. Tas izpaužas pasta, tālsaruna ierobežošanā, vīzu skaitu samazināšanā un pat aizliedzot saviem sportistiem piedalīties Olimpskās spēlēs. Tas izriet no jaunas un enerģiskas anti — anti komunistu propagandas akcijām gan presē, gan citur. Viss tas norāda uz nedrošību, kas valda Kremlī. Tas arī norāda uz to, ka brīvas Baltijas Valstis nav tikai emigrantu sirdīs, bet gan reāla īstenība.

Ņemot vērā situāciju, tai latviešu tautas daļai, kas atrodas svešumā, ir divējādi pienākumi — vienmēr un visur, kur vien tas iespējams, vājināt Padomju varu un celt Baltijas Valstu brīvības ideju; un otrkārt — augt, uzturēt un veidot latviešu sabiedrību gan trimdā, gan arī iespēju robežās, okupētajā dzimtenē.

Daudz kas ir darīts, bet vēl vairāk ir jāveic.

Pagājušā gadā, kopš pēdējās valdes sēdes, esam turpinājuši ne tik vien iesāktos projektus, bet esam uzsākuši arī jaunus. Te varētu minēt PBLA ziņu biļetenu *Insight*, angļu valodā, ko izdod ik pa divām nedēļām, 500 eks. un izsūta sveštautiešu presei visos kontinentos. Biļetens ietver ziņas un rakstus par notikumiem okupētās Baltijas Valstīs un Austrumeiropā.

Pēdējā sēdē pieņemām lēmumu katru otro gadu izdot *Latvija šodien* angļu valodā. Redakcijas vadību ir uzņēmusies Vita Tērauda.

Sagatavošanā pašlaik ir brošūra angļu valodā par pagājušā gada apcietināšanām un tiesām okupētajā Latvijā.

Informācijas brošūra Latvija tika izdota vācu un franču valodās un otrreiz iespiesta angļu valodā.

Tika īstenota 1) plaša dokumentācija par pasta ierobežošanu un traucējumiem uz Pad. Savienību; un 2) ar BATUN, DV un PBLA sastāvošām organizācijām, kā arī ar draudzēm un citām organizācijām, vēstuļu/petīciju akcija pie APvienotām Nācijām.

Pagājušā augustā Kanadā notika Pasaules Baznīcu Apvienības 6. kongress. PBLA iesniedza PBA vadībai memorandu kopā ar informācijas materiāliem par apstākļiem okupētā Latvijā un kā sekulāra latviešu organizācija pasaules mērogā pievienojās un prasīja PBA pieņemt lelbas prasības. Atsevišķi, līdzīgs rakts ar attiecīgu informāciju tika nosūtīts vairāk simtiem delegātu vairākas nedēļas pirms kongresa atklāšanas.

LNAK ir sakārtojusi datus publicētus ,,These Names Accuse'' pēc dzimšanas datumiem, arodiem, u. tml. Līdz ar to šī informācija ir daudz pārredzamāka, saprotamāka un iespaidīgāka. Šo darbu pašlaik pārtulko angļu valodā.

Informācijas materiāli ir tikuši sagatavoti un izsūtīti visiem mums zināmo grupu dalībniekiem, kas ir devušies apmeklējumos uz Pad. Savienību, kā piemēram ASV žurnālistiem, reliģiakām grupām, studentiem, u.c. Gadījumos, kad mums nav bijusi informācija par attiecīgās grupas ceļojuma plāniem pirms braukšanas, materiālus esam nosūtījuši pēc atgriešanās no Pad. Savienības.

Nacionālpolitiska laukā ir bijušas divas akcijas. Pirmā bija Stokholmā Helsinku nolīguma ietvaros, kad dalībnieku valstis pārrunāja ,,savstarpēju uzticības veicināšanu un atbrunošanos''. Šo projektu vadīja PBLA valdes loc. I. Freimanis un Informācijas biroja vadītājs J. Kadelis. Akcija ļoti plaši atbalsojās Eiropas presē, kā arī ASV valdības aprindās. Tā izdevās tik labi, kā pāris dienas vēlāk *Izvestija* bija spiesta iespiest uzbrukumu Baltiešu organizācijām Stokholmā un PBLA. Otrā nacionālpolitiska akcija bija baltiešu delegācija Ženēvā pie Apvienoto Nāciju Cilvēku tiesību komitejas. No latviešiem šai delegācijā piedalījās J. Kadelis (del. vad.), Vija Klīve un Imants Gross. Abas akcijas bija sīki aprakstītas presē un citur.

Darbs ir ticis turpināts arī attiecībā uz proponēto prāvu pret Pad. Savienību. Apsūdzības raksts, kura sastādīšanā piedalījās latviešu juristi un citi vairākos kontinentos, ir pabeigts un izsūtīts visiem valdes locekļiem. Priekšdarbs ir jau paveikts. Igauņu un lietuviešu centrālās pasaules organizācijas ir izteikušas gatavību piedalīties prāvā, ja PBLA valde nolem to īstenot.

PBLA Sabiedrisko zinātņu institūta darbības uzsākšanu, diemžēl, vajadzētu atlikt uz 1985. gadu. Neskatoties uz to, ka telpas un līdzekļi bija sagādāti, kursu programma sastādīta un administrācijas jautājums atrisināts, nebija iespējams piesaistīt pieņemamu programmas vadītāju. Bez vadītāja un darbības koordinētāja, programmu nebija iespējams uzsākt.

Noslēdzot pagājušā gada darbības apskatu, vēlos vēl pieminēt Latvijas Brīvības Fonda 1. miljonu dolāru pamatkapitāla sasniegšanu. Un lai gan sabiedrībā valda uzskats, ka šis kapitāls radās vai gandrīz pats no sevis, tas ir daudzu cilvēku pašaizliedzīga darba nopelns. Lai šo summu sasniegtu, tika pavadītas daudzas darba stundas gan plānojot, gan īstenojot šos plānus dzīvē.

Trīs ziedojumi ir nākuši pat no mūsu okupētās dzimtenes. Visiem darbiniekiem un visiem ziedotājiem pienākas sirsnīgs paldies un pateicība.

Izvērtējot PBLA darbību pēdējos 12 mēnešos, jāsaka, ka nemaz neminot divus lielos sasniegumus, t.i. LBF 1. miljonu dolāru pamatkapitāla sasniegšanu un PBLA Dziesmu dienas, PBLA darbība ir bijusi samērā aktīva un sekmīga. Ir bijuši arī bez šaubām dažādi trūkumi, bet ceru, ka nākotnē varēsim tos novērst.

Priekšā mums stāv turpmākais darbs. Mums ir mērķis, mums ir līdzekļi, mums vajag tikai būt gribai strādāt — un pieredze rāda, ka tā mums ir!

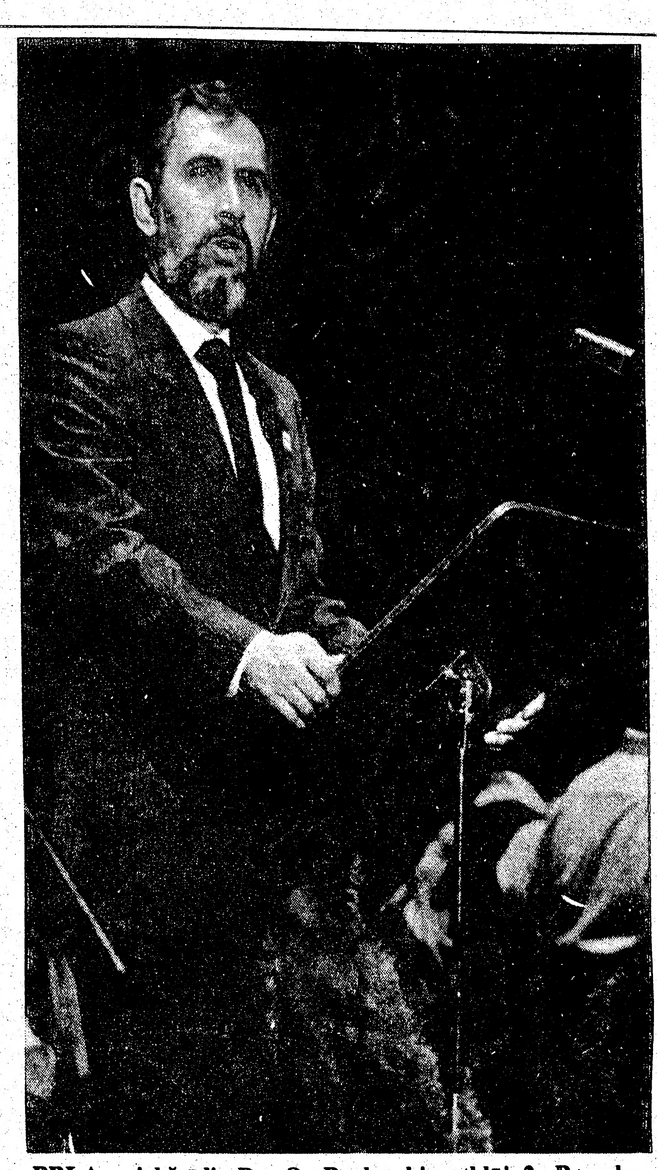

PBLA priekšsēdis Dr. O. Pavlovskis atklāj 2. Pasaules Brīvo Latviešu dziesmu dienas Minsterē. Foto T. Spoģis.

Katoļu kongress oktobrī

Delegāti kongresam pieteicami līdz 1. septembrim. Kongress risināsies divas dienas, 6. un 7. oktobrī Latviešu Namā, Toronto. Tas būs pēc skaita 21. delegātu kongress ar plašu darba un kultūras rosmju programmu. Kongresā ievēlēs arī jaunu valdi un revīzijas komisiju, kuru pilnvaras izbeidzas ik pa diviem gadiem. Sagaidāma arī bīskapa A. Ambroziča, latviešu katoļu pārstāvja Vatikānā prelāta K. Ruča un citu garīdznieku klātiene.

Kongress sāksies 6. oktobrī, pl. 9 no rīta ar delegātu reģistrēšanos. Pl. 10 svinīgs akts ar organizāciju pārstāvju apsveikumiem, tad pārtraukums ar kafijas galdu. Pl. 13 kongresa darba sēde ar valdes un vienību ziņojumiem un ierosinājumiem, kā arī valdes un revīzijas komisijas vēlēšanas. Sēdes beigās delegātiem un viesiem kopīgas vakariņas un pl. 20 saviesīgs vakars. Svētdien, 7. oktobrī, pl. 13 kongresa svinīgs dievkalpojums lietuviešu baznīcā, 1021 College ielā, kur ielūgts arī bīskaps A. Ambrozičs. Pēc dievkalpojuma azaids Latviešu Namā, jauniešu priekšnesumi un referāts. V. S.

Apspriedīs daudzkultūru likumprojektu

Etnisko grupu pārstāvji, daudzkultūru ministra Davida Koleneta (Collenette) aicināti, bija pulcējušies Park Plaza viesnīcā Toronto, lai noskatītos un vērtētu slīdīšu izrādi ,,Par daudz dažādību''.

Ar zīmētu bilžu un ierunāta teksta palīdzību izrāde izskaidro, kā būtu iesākama un veidojama dzīve vairākkultūru zemē. Filma domāta bērniem no 4. līdz 7. pamatskolas grupai, un tā tiks iekļauta valsts izglītības sistēmā. Arī pieaugušiem filmas ideja liek pārdomāt, vai ir darīts viss iespējamais, lai dzīve jaunajā zemē etniski dažādu grupu starpā būtu saskanīga. Saprašanās iedzīvotāju starpā ir ikvienas valsts vadības sapnis!

Īss filmas saturs: Tauta, kas dzīvojusi savā zemē netraucēti jau vairākus gadu simteņus, pieņem, ka viss ap viņu notiekošais ir pats par sevi saprotama lieta. Ieceļotāji ar savu ierašanos ierasto dzīves veidu satricina. Tie savukārt pieņem, ka visam jaunajā mājvietā jābūt tā, kā tas bija ,,vecajā zemē'', no kurienes tie nākuši. Rodas vairāku kultūru un rasu saskaršanās, kas draud izvērsties strīdos, pat atklātos nemieros. Atrisinājums visam — piemērošanās un otra cilvēka dzīves veida un uzskatu respektēšana. Filma ieguvusi Kanadas un Amerikas lietpratēju atzinību.

Pieņemšanas turpinājumā, otrā dienā, Royal York viesnīcā pēc kopējām brokastīm ministrs iepazīstināja klātesošos ar Daudzkultūru likumu (Multicultural Act), kas iesniegts valdībai, un tā apstiprināšana sagaidāma tuvākā laikā. Šī likuma nozīme, kā paskaidroja ministrs, ir atzīt visu Kanadā dzīvojošo etnisko grupu savstarpēju līdzvērtību un izlīdzināt aizspriedumus, kas traucē saskanīgu sabiedrisku dzīvi valstī.

Ministra runai sekoja saieta dalībnieku jautājumi un ieteikumi. Tika norādīts uz trūkumiem Kanadas skolu sistēmā un izteikta neapmierinātība par valdības nostāju pret Kanadas japāņu izcelsmes pilsoņiem 2. Pasaules kaŗa laikā. —s.

Preses cēliens šogad Gaŗezerā

LPB Preses cēliens notiks no 28. līdz 30. septembrim Gaŗezerā. Jaukās rudens dienas ir sevišķi izdevīgas sarīkojumam. Vasaras aktīvitātes apsikušas, ziemas — nav vēl sākušās, ceļi vaļā. Gaŗezera apkārtne šai laikā ļoti skaista — liels plašums un brīvība.

Sarīkojumu virkne sāksies ar reģistrāciju piektdien, 28. sept., pl. 15. Atklāšana — sestdien, 29. sept. pl. 10. Sekos panelis par preses problēmām, piedaloties redzamiem preses un kultūras dzīves darbiniekiem. Būs referāti, rakstnieku cēliens un īpašas pārrunu stundas. Sestdien — draudzības vakars ar priekšnesumiem. Ielūgti kā LPB biedri un biedri veicinātāji, tā katrs tautietis, kam interesē prese un literātūra. Dalības maksa cēlienā 10 dol. no personas, apmešanās apkurinātās telpās 10 dol. par nakti. Informācija pieprasāma pie rīcības komitejas priekšnieka V. Miķelsona — 426 N. Prairie Ave, Kalamazoo, Mich. 49007.

Vanagu Kārlis

Trimdinieka piezīmes 138

Svētdien, 9. septembrī, Toronto, Jorkas kapsētā, iesvētīs piemineklī mūsu pēdējam prezidentam Kārlim Ulmanim, celtu ar trimdinieku ziedojumiem, ar iekaltu ierakstu: „Tev mūžam dzīvot, Latvija". Piecas dienas iepriekš, otrdien, 4. septembrī Zemgalē, Bērzmuižas-Udzes pagasta

Piecas dienas iepriekš, otrdien, 4. septembrī, aprit prezidenta 107. dzimšanas diena. Viņš bija dzimis 1877.g. 4.septembrī Zemgalē, Bērzmuižas-Udzes pagasta Pikšās. Cīņā par latvju tautas tiesībām pret vācu muižniecību tika ieslodzīts Pleskavas cietumā, vēlāk trimdinieks Šveicē, Vācijā, un Amerikā (pirms 75 gadiem šeit absolvēja Nebraskas valsts universitāti Linkolnā). K. Ulmanis 41 g. vecumā ir jaunās Latvijas demokratiskās republikas pirmais ministru prezidents, prezidents — bez armijas, bez ieročiem, bez naudas, bet 1. Pasaules kaŗā izpostītā zeme bija pilna ienaidnieku. Varenā gribā, nešaubīgā ticībā un sīkstā darbā tiek uzcelta neatkarīgā Latvijas valsts. Šogad arī aprit 50 gadu kopš Latvijas universitāte K. Ulmani pagodina ar agronomijas zinātņu (14.septembrī) un saimniecisko zinātņu (20. septembrī) goda doktora diplomiem. Ar savu darbos apliecinātu tēvzemes mīlestību un ticību mūžīgai nacionālai Latvijai Kārlis Ulmanis (nozūmēts pirms 42 gadiem komūnistu izsūtījumā) ir priekšzīme visiem trimdiniekiem. „Mēs nepiederam sev, mēs piederam savai tautai. Nedomājiet neviens, ka jums par Latviju nav jāatbild! Nav svētāka pienākuma kā šo atbildību uzticīgi nest un pildīt! Ar visu drosmi, skaidru skatu un neatlaidību: uz priekšu! Par tautu un Latviju! Visi it visu par Latviju!" (Kārlis Ulmanis).

* * *

1959.g. 17. jūlijā ASV kongress pieņēma likumu 86/90, pēc kuŗa ik gadus jūlija trešā nedēļa ASV prezidentam jāizsludina par Apspiesto tautu nedēļu. Vai šogad, šī likuma 25 gadu sudraba jubilejas gadījumā, Baltiešu pasaules apvienība nevarētu izdot visu 24 gadu Apspiesto tautu manifestu tekstus latviskā tulkojumā, lai mēs saprastu, cik pēc prezidenta Eizenhauera pirmās, tiešām teicamās deklarācijas pārējās ar katru gadu kļuvušas bālākas, pielaidīgākas pret visspēcīgo Kremli un nenozīmīgu vārdu varza.

Iepriecinātājs uzlabojums gan atkal bija 1983.g. prezidenta Rēgena uzsaukums, gan nesasniedzot Aika parakstītās deklarācijas aso tekstu. Vienīgi šos gadskārtējos uzsaukumus savstarpēji salīdzinot, varam redzēt, kā svārstās ASV valdības simpatijas pret mūsu tautu taisno lietu.

* * *

Jāpriecājas par grāmatu ziedojumiem biedrību un skolu bibliotēkām notikušajās Draudzīgā aicinājuma dienās. Žēl, ka mūsu ALA kultūras nozare vēl līdz šim nav noorganizējusi „klīringa biroju" grāmatu duplikātu izvietošanai. Kas tagad notiek? Bibliotēkas dubultos eksemplārus parasti saietos u.c. par lētu naudu izpārdod tautiešiem. Pēdējie, nopirkto grāmatu priecīgi izlasījuši, to bieži pamet atkritumu savācējiem, jo bibliotēkai tā nav vajadzīga. Cik vienkārši būtu, kaut reizi gadā apzināt bibliotēku dubultniekus un tos izziņot Kultūras nozarēs reģistrētajām grāmatu krātuvēm, kas tad varētu iegūt trūkstošos papildinājumus. Zelta ābele atziedētu!

* * *

Kauna dienas augustā: 1975. g. 1. augustā 33 Eiropas valstis, līdz ar ASV un Kanadas pilnvarotiem, parakstīja Helsinkos kauna pilnu nolīgumu, atdodami „Eiropas drošības dēļ" Kremļa tiranniem visu, ko tie vēlējās, apstiprināja komūnistu prettiesiskos agresijas ieguvumus Austrumeiropā! — 1940.g. 5. augustā, pēc nelikumīgās tautas saeimas „lūguma" PSRS Augstākā padome uzņēma „ badam un iznīcībai padoto Latviju" padomju vergu imperijā, iekala brīvo latvju tautu važās!

* * *

Izpildot ASV Tautas vietnieku nama un senāta apvienoto lēmumu, ASV prezidents izsludināja šī gada 14. jūniju par Baltiešu brīvības dienu, norādīdams: „Pagājuši vairāk nekā 40 gadi kopš padomju armijas nolīguma ar nacistu režīmu, iebruka trijās neatkarīgās Baltijas republikās un tās varmācīgi inkorporēja Maskavas imperijā. Jaunā vara tad izdarīja desmitiem tūkstošu baltiešu prettiesīgas deportācijas, noslepkavošanu un ieslodzīšanu, kuŗu vienīgais „noziegums" bija pretošanās svešajai tirannijai un savas brīvības aizstāvēšana." Prezidents aicināja visus ASV iedzīvotājus no jauna apstiprināt savu uzticību apspiesto tautu brīvības un neatkarības principiem.— Trimdinieka piebildes: Vēl arvien Baltiešu brīvības dienai neesam izkarojuši permanentu gadskārtēju raksturu, kāds ir Apspiesto tautu nedēļai, kuŗas izsludināšanai katru gadu par jaunu nav jālūdz īpšs kongresa lēmums.

Pēc satura prezidenta uzsaukums (lielajā saziņdienestā tas izpalika!) ir tikai publiska informācija (krievi sagrāba Baltijas valstis) un līdzjutība cietušajiem („jūs esat varoņi, ka, neraugoties uz ieilgušo netaisnību, neesat uzdevuši cīņu par nacionālo neatkarību", kas baltiešu draugiem un ģimenēm (?) visā pasaulē zināms; ASV tauta atbalsta jūsu tiesības pašiem noteikt savu nacionālo likteni, bez svešas virskundzības. ASV nav atzinušas un neatzīs Baltijas valstu iekļaušanu Padomju savienībā). 14. jūnija uzsaukumā trūka norādes, ko nozīmē 14. jūnija diena — „baltiešu holokausta" ievadījums! Trūka, ko mēs gaidījām — ka ASV savā ārpolitikā un saimnieciskā politikā darīs visu, lai cilvēku tiesību pārkāpēja PSRS beidzot arī ievēro cildeni sludinātos tautu brīvības un neatkarības principus. Vienīgais solījums bija, ka ASV „arī nākotnē neatzīs Baltijas valstu aneksiju", kaut gan Helsinku nolīguma ar maskaviešiem kodols stāsta ko citu! Tencinot ASV kongresu un prezidentu par mūsu tautu likteņa pieminēšanu, mums tomēr paliek šī atziņa, ka nav jātic tam, ko lasām, bet gan tikai tam, ko redzam reālajā politiskajā dzīvē!

Bet vai tad mēs paši esam par kripatiņu labāki? Uz ārieni esam bezkompromisa cīnītāji pret sarkano okupācijas varu tēvzemē, prasām ASV atbalstu šai cīņai, bet tanī pašā laikā neapsaukti un nenosodīti meņģējamies, lakstojamies un brāļojamies ar šīs varas dzegūzēniem. FBI kādreiz būs grūti izprast, kā gan latviešu trimdinieku sakepurošanās ar padomju izlūku dienestu — čeku — mums nozīmē „latviskās, etniskās kultūras uzturēšanu un saglabāšanu!"

Kur tad nu pēc Baltiešu brīvības dienas palika Apspiesto tautu nedēļas 25. gadskārtas pelnītā atzīmēšana, kādu reiz, visu mūsu labad, tik spēcīgi ievadīja prezidents Aiks Eizenhauers?! Vai tāda ir mūsu pateicība?! Vai nebūs jākaunās, ja mūsu nevērības dēļ to kādreiz izbeigs, pirms brīvības ausmas apspiestajiem?

„Mīliet savu ienaidnieku! Mēs jau viņu mīlam — pāri jūrai sniedzam rokas, ciemos sagaidām tos, kuŗi tautai savai valgu vij!" (Sniedze Grante).

Bet Tālivaldis Ķiķauka atbalsta sakarniekus: „Droši varoņi šodien ir tie, kas ar grūtībām (?) aizbrauc pie savas tautas..." Neviens bez čekas žēlastības pie apspiestās tautas tēvzemē padižoties gan netiek, katru „sakaru tiltu cēlāju" tā it rūpīgi apsvērusi, kā viņu izmantot; uz trimdu sūta tikai pārbaudītus un uzticamus „latviskuma skandētājus", bargu naudu izdod, aplaimojot svešuma tautiešus ar saviem propagandas izdevumiem, filmām. Bet nekas, itin nekas no tā netiek darīts nacionālās „kultūras dēļ!"...

Arī Čikagas piecīši pieliek roku mūsu laikraksta populārizēšanā. Foto N. Sebris.

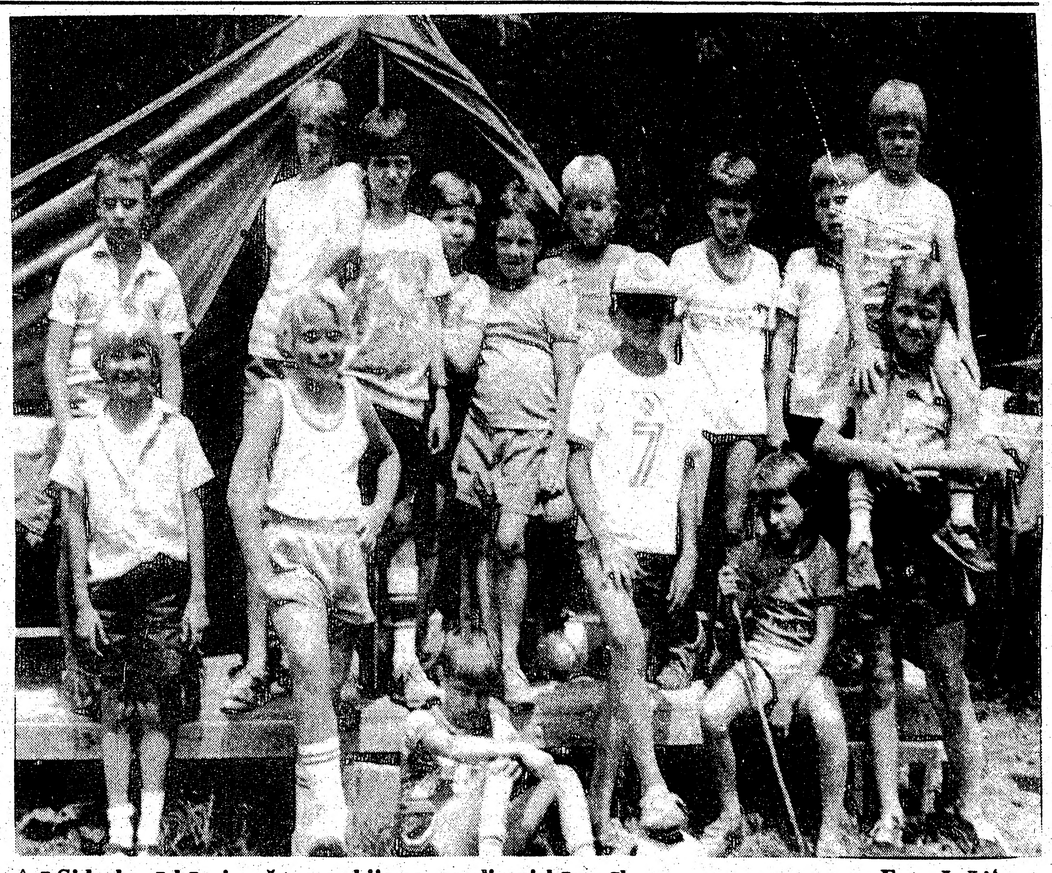

Arī Sidrabenē bērniem šovasar bija savas olimpiskās spēles. Foto J. Liģers.

TORONTO ZIŅAS

● Toronto Latviešu biedrības sestdienas skolas jaunais mācību gads sākas 8. septembrī, pl. 9, līdzšinējās Jesse Ketchum pamatskolas telpās, 61 Davenport Rd. Jaunus skolēnus reģistrēs pagraba telpās pl. 9. Mācības sāksies pl. 10 ar aktu un beigsies pl. 13. Pēc akta klases audzinātāji kopā ar vecākiem izpildīs uzdevumu burtnīcās ievietotās informācijas lapas, sniedzot arī papildu informāciju, kādā Kanadas skolā bērns mācās un pie kādas skolu valdes šī skola pieder. Pēc launaga mācību stundas notiks pēc stundu plāna, kas izlikts uz ziņu dēļa ēdamzālē. Skolēniem izsniegs mācību grāmatas bez atlīdzības. Pēc mācību stundām skolotāju sēde. Pirms 8. septembŗa skolēni piesakāmi skolas pārzinei M. Matīsai, tālr. 481-6339, vai skolas darbvedei S. Brencei, tālr. 762-5559. Skola aicina pieteikt arī bērnus, kas neprot latviešu valodu un kuŗu vecāki ir nopietni apņēmušies tiem palīdzēt sagatavot skolotāju uzdotos mājas darbus.

● Toronto Latviešu tautas augstskolas ģimnazija atsāks 32. mācības gadu 7. septembrī Latviešu Namā. Jaunu un līdzšinējo audzēkņu reģistrācija no pl. 18—18.30. Ģimnazijas pirmā klasē uzņems audzēkņus ar pamatskolas gatavības apliecību, kas jāuzrāda pie reģistrēšanās. Ja gatavības apliecības nav, jākārto pārbaudījumi no pl. 17—18.30. Jaunus audzēkņus uzņems arī ģimnazijas sagatavošanas klasē. Mācību gadu iesāks pl. 18.30 ar aktu, kam seko mācību stundas. Paidagogu sēde pl. 20.30 turpat. Tuvākai informācijai zvanīt: 483-4258.

● Māc. J. Cālītis kristījis Aleksandru Aivaru Krieviņu, Valža un Ingas, dzimušas Jēkabsones dēlu.

● Kapu svētki Jorkas kapsētas latviešu kapu nodalījumā 9. septembrī, pl. 11. Piedalīsies Toronto latviešu ev. lut. draudžu mācītāji un archibīskaps A. Lūsis. Sprediķi teiks Austrumu draudzes māc. A.Celms, lūgšanu un svētīšanas vārdus archibīskaps A. Lūsis, liturģiju māc. J. Cālītis. Spēlēs York Brass pūtēju orķestris, diriģenta Ben Trowell vadībā. Pēc tam atklās Kārlim Ulmanim celto pieminekli. Pl. 14 sapulcēšanās Latviešu Namā svinīgajam aktam un mielastam ar priekšnesumiem. Pieteikšanās mielastam līdz 1. septembrim pie pieminekļa komitejas locekļiem.

● Akc. sab. Latviešu Nams Toronto 15. augusta valdes sēdē priekšsēža E. Nāgeļa vadībā pārrunāja Nama 20 gadu atceres svētku sarīkošanu, ko paredzēja 27. oktobrī, pl. 18 pašu namā ar aktu un vakariņām. Namam tagad vairs nav parādu, samaksāta arī telpu dzesināšanas iekārta, kas bija viens no dārgākajiem uzlabojumiem. Visās trijās zālēs tagad ir gaisa atvēsinātāji. Nams devis ienākumus arī klusajos vasaras mēnešos. Nākošā valdes sēde 12. sept., pl. 19.30.

● Pēc ilgākas slimošanas 24. jūlijā Centennary slimnīcā mirusi Kate Ivanova, dz. Borkovska, piedzīvodama nepilnus 64 gadus. Viņa dzimusi 1920.g. 29. jūlijā Austrumprūsijā. Nelaiķi pārpelnošanai izvadīja vācu draudzes māc. H. Horšs, piedaloties ap 70 bēriniekiem, to vidū arī Alb. Šterns no DV. Aizgājēja Toronto atstāj vīru Arvīdu Ivanovu, ar kuŗu ieceļojusi Kanadā no Anglijas un visu laiku dzīvojuši Toronto.

● Misisagas slimnīcā 9. augustā mirusi Marta Rožkalna, dz. Jubase, piedzīvodama 77 gadus. Viņa dzimusi 1907.g. 18. aprīlī Trikates pagastā, beigusi Kaucmindes mājturības seminaru un strādājusi par mājturības instruktori Valkā; vīrs Aleksandrs bijis agronoms, miris 1976. gadā Toronto. Aizgājēju no Rosara bēŗu mājas 13. augustā uz Jorkas latviešu kapiem izvadīja māc. A. Briedis. Nelaiķe atstāj divas meitas: Toronto Marutu un znotu Jāni Slemperi un mazdēlu Arni, bet Kalifornijā otru meitu ārsti Baibu Calhoun ar znotu Braienu.

● Saulaines bērnu nometne pēc 6 nedēļu darbošanās sezonu beidza svētdien, 12. augustā ar dievkalpojumu archibīskapa A. Lūša vadībā. Pēc dievkalpojuma bija klāts azaida galds uz sabiedriskās mājas balkona. Iepriekšējā vakarā notika nometnes slēgšanas sarīkojums ar ugunskuru un nometņotāju priekšnesumiem, ko vadīja nometnes komandante Renate Pogule-Vusta. Pateicību nometnes dalībniekiem, vadītājiem, virtuves darbiniekiem un galvenājām saimniecēm R. Suchovai un E. Reinfeldei no nometnes komitejas un Saulaines pārvaldes izteica Māris Lūsis. Ugunskurs beidzās ar lāpu gājienu pie Kritušo karavīru pieminekļa. Nometnes volejbola skolā, ko vadīja Modris Lorbergs jun., piedalījās ap 15 bērnu. Īpašas nodarbības vadīja speciālisti: Ņina Jurševska un Velga Jansone (keramikā), Anna Strada (rokdarbos), Inese Semenova (dziedāšanā), Modris Lorbergs jun. (volejbolā), Spodra Pogule (groziņu pīšanā).

● Latvijas valstssvētku 66 gadu atceres 18. novembŗa rīcības komitejas, organizāciju un draudžu pārstāvju sēde notiks 8. septembrī pl. 13.

SAULAINE

● Saulaines gadskārtējos bērnu svētkus augusta mēneša pirmajā nedēļas nogalē (gaŗajā) 4. augustā ievadīja kārtējais nometnes karogu uzvilkšanas ceremoniāls ar Saulaines pārvaldes priekšn. A. Brenča un nometnes vad. Renates Pogules-Vustes (Wust) uzrunām.

Sekoja vieglatlētikas sacīkstes Saulaines sporta laukumā. Tajās piedalījās vietējie nometnes dalībnieki ar ciemiņiem no Sidrabenes. Tie ieradās Saulainē sestdienas rīta pusē īrētā autobusā vad. Astrīdas Kalnas vadībā. Nometņotāji sacensībās piedalījās ar lielu aizrautību. Tās vadīja A. Brencis ar tuvākiem palīgiem K. Ozoliņu, Imantu Spēlīti, M. Lūsi, Ed. Kiršu, Z. Pērkonu, J. Tēraudu, Elgu Ozoliņu, Krastu, J. Skuju, A. Ezergaili u.c. Sporta spēles pievakarē pārtrauca pēkšņi uznākušais lietus, un tās varēja turpināt tikai pēc vakariņām. Paredzētais ugunskurs Saulaines mežmalē bija aizlijis, un tā programmu rādīja Saulšķūnī. Vakara programmu, kas ilga vairāk nekā stundu, vadīja nometnes vad. R. Pogule-Vusta. Uzvedumos galvenokārt pavīdēja saulainiešu nometņotāju nodarbību attēlojumi, kā piem. olimpiskās spēles, Saulaines karte u.t.t., programmai mainoties ar dziesmām. Arī ciemiņi no Sidrabenes bija rosīgi ar saviem priekšnesumiem.

Svētdienas bērnu svētku gaitu ievadīja karogu uzvilkšanas ceremoniāls ar sekojošām brokastīm un nometņu dalībnieku gājienu uz dievkalpojuma vietu pie Kritušo karavīru pieminekļa Sidrabenes nometnes vad. māc. J. Cālīša un R. Pogules-Vustas vadībā. Svētrīta stundā māc. J. Cālītis savā sprediķī pakavējās pie temas „Cīnies labo ticības cīņu". Svētbrīdi kuplināja Saulaines un Sidrabenes meiteņu ansambļi Ineses Semenovas un A. Kalnas vadībā. Saules apmirdzētā rīta stundā izskanēja kopējās dziesmas vārdi „Kad stundā saulainā draugu sveic draugs"... Māc. J. Cālītis izteica abu nometņotāju dalībniekiem archibīskapa Arnolda Lūša sveicienus no dziesmu dienām Minsterē. Sekojošā priekšnesumu programmā Saulaines dārzā R. Pogules-Vustas vadībā saulainieši cēla piramīdes, bija rotaļu uzvedumi, bet īpaši patika atjautīgā nometnes vadītāju apdziedāšana...

Neskatoties uz sutīgo svētdienas pēcpusdienu, mazie futbolisti metās sacensībās ar lielu entuziasmu. Spēlei ar interesi sekoja arī skatītāji, neskopojoties ar uzmudinājumiem un saucieniem savu nometņu spēlētājiem. Sidrabenieši sauca: „Šidrabene-Sidra-Bene-Bene, Sidrabene". Saulaines un Sidrabenes futbolistu spēle līdzīgu spēku samērā beidzās neizšķirti 2:2. Saulaines komandai vārtus ieguva P. Gaide, bet sidrabeniešiem T. Tērauds un E.Sudmalis. Īpašā pārspēlē Saulaines komandai vārtus izcīnīja tās kapt. Gints Brencis, Ēriks Semenovs un Pēteris Gaide, bet Sidrabenei Tālis Tērauds. Līdz ar to ceļojošo kausu līdzīgi iepriekšējiem gadiem izcīnīja Saulaines komanda. Piezīmējams, ka futbola spēle atkal bija aizrautīgākais bērnu svētku notikums.

Volejbola draudzības spēlē dominēja ciemiņi sidrabenieši ar 15:9, 15:12 rezultātu. To vadīja D. Balodis.

Balvu izdalīšanu vadīja A. Brencis. Vieglatlētikā pārākie bija sidrabenieši (180:127). Ceļojošo balvu saņēma viņu nometnes komandants J. Eglītis. Sacensībās kā labākie vieglatlēti izvirzījās Kristīne Ezergaile (arī Saulaines komandā), bet zēniem P. Cālītis (Sidrabene). Saulaines nometnes zēnu labākais vieglatlēts P. Gaide. Apbalvojumus saņēma arī pārējie sacīkšu disciplīnu uzvarētāji. Pateicības vārdus svētku sekmētājiem veltīja A. Brencis. Piezīmējams, ka svētku laikā iznāca arī Saulaines gadskārtējais izdevums „Saulziņas" R. Pogules-Vustas sakārtojumā un daudz ilustrācijām. **O. K.**

KESVIKA

● Kesvikas DV nodaļas organizētās jauno gleznošanas talantu nodarbības 26. augustā, pl. 12, mednieku un makšķernieku īpašumā Bērzainē gleznotāja Eg. Ervalda vadībā.

Jāņa Kalniņa jubilejas koncerts Toronto

TO RĪKO SEŠAS ŠEJIENES DZIESMU VIENĪBAS

Komponistam Jānim Kalniņam šogad aprit 80 mūža gadi. Lai atzīmētu šo izcilo gadījumu un godinātu komponistu, sešas Toronto latviešu dziesmu vienības 3. novembrī rīko viņam īpašu jubilejas koncertu. Piedalās Sv. Andreja draudzes koris, jauktais koris Daina, vīru koris Viesturs, sieviešu koris Zīle, DV vīru koris un vīru ansamblis Kalvis. Koncerts notiks Castle Frank vidusskolā, pl. 19. (Jābrauc līdz tāda paša nosaukuma pazemja pieturai). Pēc koncerta mielasts unjubilāra godināšana Latviešu Centrā.

Jānis Kalniņš dzimis 1904.g. 3. novembrī Pērnavā, Igaunijā, kur tēvs Alfreds Kalniņš bijis ērģelnieks, vēlākos gados Liepājā, tad Jēkaba baznīcā un archibīskapa katedrālē un Nacionālās operas diriģents, komponējis divas operas un ap 90 koŗa un 250 solo dziesmu un daudz citu skaņdarbu. Arī dēls Jānis Kalniņš uzticīgi staigājis tēva mākslas pēdās. Latvijas laikā bijis diriģents Nacionālajā operā un Nacionālajā teātrī. Viņa darbu klāstā ir trīs operas, tikpat daudz baleti, vairākas simfonijas, kantātes, sonātas, liels skaits koŗa un solo dziesmu un daudz citu orķestŗa, kamermūzikas un ērģeļdarbu.

Pusi no aizvadītā mūža Jānis Kalniņš pavadījis svešumā, būdams ilgus gadus baznīcas ērģelnieks un koŗa diriģents Ņubransvikas provincē, arī mācībspēks Ņubransvikas kolledžā un citās mācību iestādēs, kā arī simfoniskā orķestŗa diriģents. Šinī provincē savas mūziķa gaitas sācis jau tūliņ pēc ieceļošanas 1948. gadā Kanadā. Viņš šogad saņēmis izcilo provinces apbalvojumu: Newbrunswick Awards for Excellence in the Arts, kas šogad piespriesta pirmo reizi pieciem provinces izcilākajiem māksliniekiem dažādās nozarēs no vairāk nekā simta nominētiem kandidātiem. 1981. gadā Mt. Allison universitāte viņam piešķīrusi goda doktora gradu mūzikā.

J. Kalniņš pašlaik raksta jauno pasūtināto skaņdarbu, kuŗa pirmatskaņojumu dzirdēsim Kanadas latviešu dziesmu svētkos 1986. gadā Toronto. **V. S.**

Lūdzu kārtojiet

LATVIJA AMERIKĀ

1984.g. abonementa maksas, kas paliek nemainītas. ASV un citu zemju abonenti, kas maksā ASV dolaros, lūgti maksājumu summu nesamazināt par kursa starpību, jo laikraksta sūtīšana ārpus Kanadas gadā maksā 15 dol. vairāk nekā Kanadā. Piezīmējam, ka sūtīšanas pasta nodeva ir augstāka tiem abonentiem, kas maksājumus nav nokārtojuši.

LAIKRAKSTA EKSPEDĪCIJAS NODAĻA

meklē personas, kas otrdienu vakaros varētu palīdzēt laikraksta izsūtīšanā, un personu, kas vēlētos eventuāli uzņemties arī atbildīgā ekspeditora pienākumus. Lūgums pieteikties pie L. Gertnera kundzes, 759-7823.

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

Valentīns Pāvuls

Neptūna kalps

(51. turpinājums)

Ar Bullīša vinču paceļot gan vienu, gan otru sānu, man izdodas ar laužamo stieni kasti ieguldīt, kur nākas. Tas darbs ir padarīts. Atliek kasti nostiprināt un sākt pumpēt.

Sūkni no Bullīša pārvieto uz kasti, tur ierīkojot mazu platformu ar nojumi, lai motors būtu puslīdz sausumā. Iedarbina motoru. Slaida ūdens strūkla ieliecas no sūkņa mutes jūrā, un nu visi gaidām: kritīsies vai nē?

Krītas! Pirmās desmit minūtes nokrītas pāris desmit centimetru.

Priecīgi satraukti gaidām to brīdi, kad varēsim ķerties pie smilšu rakšanas. Viss ir sagādāts: laivas, lieli spaiņi, lāpstas un cilvēki. Ar Kolkas zvejniekiem nav varēts salīgt. Tie ir vētrās rūdīti vīri, smagi, spēcīgi un ģausi, kas nav paraduši strādāt citiem. Tēvam vajadzīgi ,,zibenzeļļi", kas dara, ko liek bez liekas spriedelēšanas. Tādi ir daži bākas strādnieki un no Rīgas atvestie latgalieši. Viņus ir izmeklējis brālis, kas arī ir atbraucis mums palīgā.

Ūdens vēl vienmēr turpina kristies, tikai spiediena starpībai palielinoties, vienmēr lēnāk. Gar kastes malām rodas pa sūcei, kas man steidzīgi jāaiztaisa.

Pēc trim stundām kaste ir tukša un ūdens kuģī ir nokrities tik tālu, ka varētu kāpt iekšā un sākt rakt smiltis. Tikai — nevienam negribas kastē līst! Visi skatās tumšajā bedrē un brīnās, kur uzreiz ūdenī tāda gadījusies, bet laisties lejā nav drosmes. Ja nu kaste salūzt un jūra uzgāžas virsū, ko tad?

Atbrauc Bērzkalns un sola simts latu tam, kas pirmais kastē sāks strādāt. Strādnieki skatās, kā lielākie vilnīši skalojas pāri kastes malai un gar šķērskokiem strāvo sīkas ūdens strūkliņas. Domīgi skatās un mīņājas uz vietas.

Brālis domā, ka mums jārāda priekšzīme. Tikko esam sasnieguši smiltis un pāris lāpstu iemetuši spainī, tā visi desmit strādnieki ir blakus. Tie simts lati būs jāsadala pa desmit katram! Divi strādnieki paliek pie vinčas, citi pie gaijām, zvejnieki laivās, un darbs sākas.

Piebērtos spaiņus izceļ ar Bullīša bomi, smiltis sabeŗ laivās un aizved prom no vraka.

Vējlukturi rokā, saliecies lienu tālāk kuģa iekšienē un skatos, kur vēl caur klāju sūcas ūdens. Laternas gaismā atspīd ūdens lāses pie griestiem un pa strūkliņai no priekšējās lūkas stūŗiem. Visapkārt pil, sīc un čurkst. Uz muguras krīt aukstas ūdens lāses, ceļi un rokas grimst slapjajā smiltī, kad aizrāpoju līdz priekšējai sotei (sienai). Tur atsēžos un klausos, kā čirkst lāpstas smiltīs duŗoties, smilkst bloki, rībina motors un kaut kur virs galvas klaudz aiŗi. Kūpošās laternas gaismā redzami rāpojam vēzīši un gliemeži, bet pāri smilšu pauguram latgaliešu sasarkušās sejas. Viņi strādā kā sacenšoties, skaļi runādami un smiedamies. Varbūt tādēļ, ka viņiem solīts simtnieks? Bet varbūt arī tādēļ, ka viņiem ir drusku baigi. Arī man ir drusku baigi, tādēļ arī es, meklēdams sūces telpu dziļumā, uzsvilpoju, lai parādītu, cik drošs es jūtos.

Diena aiziet pēc dienas, bet smilšu racēji tās neskaita. Ēd, kad pagadās, nosnaužas, kad acis krīt ciet, bet pārējo laiku tikai rok un rok.

Kuģis palēnām tukšojas no smiltīm un tikpat lēnām, bet nemitīgi aug mūsu bārdas, kuŗas nosolāmies neskūt, piŗms Ernestīne nebūs izcelta.

Vējainās dienās viļņi noslāpē motoru un pielej kravas telpas. Tad jāpagaida, kamēr ūdeni no telpām atkal izsūknē.

Jo vraks vairāk tukšojas no smiltīm, jo strādnieki kļūst nervozāki. Pietiek vienam iesaukties, ka kuģis līgojas, un visi jau lec no bedres laukā. Kravas telpas ir gandrīz tukšas, bet ,,augšāmcelšanās" kā nenotiek, tā nenotiek. Gaidām, ka Ernestīne atrausies no smiltīm un iznāks no ūdens kā korķis, bet notiek citādi.

Pirmo kuģa sakustēšanos mēs nemaz nepamanām.

Kolkas zvejnieki ir pametuši savus tīklus un laivās sabraukuši apkārt darba vietai. Citi palīdz, citi noskatās... Dažam laivā līdz pat sievietes un bērni. Tā pirmais, kas pamana augšāmcelšanos, ir kāds mazs knauķis, kas, tēva laivā sēdēdams, kliedz:

,,Re', re', jau lien laukā!" — Neviens tam netic.

Tad arī tēvs ievēro, ka labais borts ir pacēlies augstāk un sauc strādniekus no vraka ārā. Dažus mirkļus valda troksnis un juceklis. Kliedz, svilpj un sauc: ,,Lai dzīvo!"

Vraks ceļotiņš sasveŗas vēl vairāk uz sāniem un pār kastes malu sāk kuģī gāzties ūdens strādniekiem uz galvām un prieka saucienus apslāpē.

Steigā noklājam kastes malu ar plankām un brezentu, ūdeni apturam, bet Ernestīne vairs neceļas!

Izpumpējam ūdeni, nosmeļam visas smiltis no klāja, mēģinām piepalīdzēt ar Bullīša vinču — nekas nelīdz.

Jālien atkal kuģī un jātīra ārā viss, ko atrodam. Dubļus, plankas un tukšos sāls maisus. Pat grīdu uzlaužam!

Pēc trim dienām Ernestīne atkal sāk celties. Šoreiz gausi. Atsveŗas uz ķīļa un izceļ degunu virs ūdens, kamēr klājam pakaļgalā vēl pāri skalojas vilnīši. Neviens vairs ,,lai dzīvo" nekliedz, bet visi steidzas kuģa kajītēs, lai arī tās iztīrītu no smiltīm.

Kapteiņa salonā sarkanais plīša dīvāns apķepis aļģēm, spogulis saplaisājis, kamīns izjukušiem podiņiem, sarkankoka durvis, skapis un kāršu galds, līmei izmirkstot, tikko turas kopā. Guļamkajīte līdz pusei smiltīs, bet motortelpās no smiltīm rēgojas tikai motora cilindru vāki.

Steidzamies smelt ūdeni kopā ar dubļiem spaiņos un tos iztukšot pār bortu. Neviens vairs nebēdā, cik dziļi pats stāv ūdenī vai dubļos, un visi steidzas kā ugunsgrēkā.

Ernestīne ceļas ļoti lēni. Klājs visā kuģa gaŗumā ir virs ūdens. Sūknis no kastes ir nocelts uz klāja, lai varētu izsūknēt ūdeni no motortelpām, bet šļūtene ir par īsu. Raujamies ar spaiņiem un lāpstām, kamēr vien ir ko rakt un smelt.

No Rīgas ir izsaukts velkonis. Tā vadību pārņem tēvs, jo tam ir liela pieredze kuģu novilkšanā no sēkļa. Sēklī jārok grāvis, pa kuŗu Ernestīnei izpeldēt jūrā. Kad arī vraka pakaļgals paceļas dažus centimetrus virs ūdens, esam droši, ka Ernestīne peldēs. No velkoņa uz Ernestīni izvelkam gaŗu tauvu. Velkonis grozīdamies strādā pilnu spēku uz priekšu, it kā gribēdams Ernestīni pavilkt, bet patiesībā kuldams ar skrūvi smiltis, izgrūž tās tik tālu uz abiem sāniem, ka smilšu vaļņi paceļas pat virs ūdens. Kad dziļuma pietiek, tauvu ieņem īsāku, un — malšanu atkārtojot, izskalo pietiekami dziļu grāvi līdz Ernestīnei, kas smiltis ardama slīd velkonim pretī. Nu vairs nav liela māksla kuģi ievilkt jūrā. Darbs ir padarīts!

Ernestīne izrakta no Kolkas kuģu kapsētas, — nu varam noskūt savas bārdas. Vērsis no akas ir izvilkts!

Sākas neparasts brauciens uz Rīgu. Ernestīne ar nolauztu mastu, lielo kasti uz klāja, gliemežiem un jūras zālēm apaugusi, smagi zvārojas lēnajā vilnī aiz velkoņa. Bullītis, Ernestīnes astē ieķēries, protams, brauc mums līdz, priecīgs, ka nav vairs jādauza dibens uz Kolkas sēkļa.

Jau pie Melnsila mūs apsveic trīs gaŗiem svilpieniem Neptūns, uz ko mūsu velkonis pieklājīgi atbild, bet iebraucot Daugavā, svilpieni skan nepārtraukti, un manās ausīs tie atbalsojas kā visjaukākais apsveikšanas maršs.

Ernestīni ievilka Āgenskalna līcī, Cērpa kuģu būvētavā. Tur to tīrīja, krāsoja un remontēja.

(Turpinājums sekos)

Edvarts Tūters

Kad trimdas apogs reļ...

Vējš trakot nerimstas jau kuŗu nakti —
Vai mākoņlaivas peld, vai mēness smej.
Es rāmu brīdi gaidu dvēselei,
Lai var tā aizdedzināt sapņu dakti.

Bez sapņa akli šķiet man visi kakti
Un ceļš — līdz tālai ausmas pamalei.
Aiz loga, eglē, trimdas apogs rej...
Nāk prātā tie, kas tālās taigās rakti.

Pat domas traucē te melns sikspārnis,
Kam redzēšanai vienmēr aklums blakām;
Krīt logā tas un traucē dvēseli,
Kas miņu kaijas laiž uz mīļām takām.

...Nav miera dvēselei šai vakarā: —
Rej apogs. Sapņi talkā neatnāk.

* * *

Elza Alka-Gaigala

Garīga jūsma

(Sv. Jāņa baznīcas dievkalpojumā)

Baltie ziedi — svētais krusts,
Kā tie manu sirdi silda.
Sveču liesmas mirdzošas,
—Dieva gara jūsmām pilda,
—Vājo sirdi — gurušo,
Stiprini Tu svētnīcā...
Latvju mēlē Kristus vārds,
Garīdznieku sludināts.
Paši nāk, no savas tautas,
—Lūgšanām, lai sirdis ļautas,
Vest mūs Tavos pagalmos,
Lielais, svētais Kungs un Dievs.
Slava Tev, Tu Mūžīgais!
Slava Tev — mans Pestītāj!
Eņģļu pulku apdziedāts,
Mūsu glābējs — žēlotājs.

* * *

Valdis Dzilna

Panorāma

Man patīk uzkāpt kalnā un raudzīties
Tālu, kur apvārsnis dalās;
Kur lauki ar koku puduŗiem mijas
Un sili zil' tālu malās.

Un tīkas vērot man zeltotus laukus,
Saulē kas atstaro blāvi:
Visapkārt sētās, cik tālu var skatīt,
Zied puķu liesmainie kāvi.

Tā ilgi raugos, līdz aina sāk ņirbēt,
Skaistums kā plīvurā klājas.
Skumjie un daudzie tāluma lielceļi,
Aizvediet mani reiz mājās!

* * *

Marija Urnežus

Vai tu esi cilvēks?

Vai tu esi cilvēks, pār radību celts,
Ar līdzību dievišķam vaigam?
Skan sauciens pēc cilvēka cilvēkā velts.
Tuvs kritušam eņģelim baigam.

Tu postu vien izsēj un naidu, lai zeļ,
Mērc karogu asinīs sārtu,
Un samin, kas vaigu pret debesīm ceļ,
Nav svēti pat dzīvības vārti.

Bez žēluma bērnu no mātes tu rauj,
Ko nedara plēsīgam zvēram.
Tu nespēkā ļimušo ceļmalā kauj,
Liec mocībām pāri plūst mēram.

Vai tu esi cilvēks, kas važās slēdz
Un notiesā draugu un sievu?
No vājuma sava tu ļaunumā bēdz,
Par varu — tu pārdevis Dievu.

LKOK Rūdolfa Markus piemiņai

Grand Rapidu Bladžeta slimnīcā 18. jūlija vakarā miris LKOK Dr. Rūdolfs Markus, kuŗam š.g. 28. decembrī būtu apritējuši 89mūža gadi. No kādreiz Grand Rapidu pilsētā septiņiem dzīvajiem lāčplēšiem viņš bija palicis vienīgais. Dzimis Krievijā, Vitebskas guberņā, kur viņa tēvs bijis galdnieks un būvuzņēmējs. Markusu ģimene tur ilgi nepaliek un drīz vien atgriežas Rīgā, kur R. Markus beidz I reālskolu un uzsāk studijas Rīgas politechniskā institūtā. Taču kaŗa apstākļu dēļ mācības jāpārtrauc, un pēc dažādiem pienākumiem, strādājot bēgļu labā, viņš kā savaļnieks 1916.g. iestājās 5. Sibirijas artilerijas brigādē. Piedalās ar to kaujās Rīgas frontē Ziemsvētku kaujās. Drīz vien sākas juku laiki, frontes vairs stingri neturas, un R. Markus nokļūst Pēterpilī. Rodas izdevība demobilizēties 1917.g., nākošajā gadā atgriezties Rīgā un iespēja turpināt mācības Baltijas techniskajā augstskolā. Tiek nodibināta Latvijas valsts, bet tās patstavību sāk apdraudēt svešas varas. R. Markus iestājās Kalpaka bataljonā, kuŗā viņš cīnās pie Lielauces, izrāda cildenu drošsirdību un tiek ievainots. Vēlāk saņem Lāčplēša kaŗa ordeni. Pēc izveseļošanās viņu aizsūta uz Latgales fronti, no kurienes komandē uz jaundibināto Kaŗaskolu, kuŗas sastāvā piedalās cīņās pret Bermonta spēkiem. Pēc Jelgavas ieņemšanas un kaujas uzdevumu veikšanas seko atgriešanās Rīgā un tālāka mācīšanās Artilerijas Kaŗaskolā, kas sākumā darbojās atsevišķi no vispārējās. Šo militāro mācības iestādi R. Markus nobeidz kā pirmais, un viņu kā virsnieku iedala Krastu artilerijā, Traktoru baterijā, Bolderājā. Taču militārais dienests jauno censoni sevišķi neapsaista, un viņš uzsāk studijas Latvijas universitātē, Lauksaimniecības fakultātē, ko nobeidz 1923.g. Sākumā darbojas fakultātē par asistentu. Tālāko gadu sacensībā rodas izdevība pabūt ārzemēs — Somijā, ASV, vēlāk Vācijā, Zviedrijā, Norvēģijā u.c. Eiropas valstīs. Kad 1939.g. Lauksaimniecības fakultāti pārceļ uz Jelgavu, R. Markusu ieceļ par Mežsaimniecības fakultātes dekānu. Sekojošie kaŗa gadi mūsu valstij nevienā dzīves nozarē vairs nav tik raženi, un traucēta tiek arī izglītības sistēma vispār. 1944.g. R. Markus līdz ar ģimeni ierodas Vācijā, kur sākumā iesaistās pētniecības darbā, bet vēlāk kā UNRAs mācības spēks darbojas universitātē Minchenē. 1948.g. ieceļo ASV un atrod darbu Vestvirdžinijas universitātē, Mogentovnā, bet pēc dažiem gadiem pārceļas uz Norfolku, Va un strādā pilsētas valdes dienestā par zīmētāju. Kad ir jau pensionējies, 1961.g. ierodas Grand Rapidos un neilgu laiku darbojas par krievu valodas mācības spēku vietējā kolledžā. Grand Rapidos sazarojas arī viņa sabiedriskās rosmes gan organizācijās, gan jaunatnes un izglītības pasākumos. Sākotnēji palīdz organizēt un vada Gaŗezera vidusskolu, nodibina Vasaras vidusskolas fondu, darbojas par redaktoru Latviešu mežkopju un meža darbinieku žurnālā Meža Vēstis, palīdz veidot mežkopju organizāciju Šalkone, savāc materiālus un pats aizpilda ar rakstiem Mežkopju rakstu krājumu, ko izdod grāmatā. Publicē vairākus rakstus svešvalodās, lasa referātus, būdams gandrīz līdz pēdējam laikam ar labu atmiņu un vitālu darbošanās gribu un spējām. Jo tuva Dr. M. Markusam bija viņa nelielā baptistu draudze Grand Rapidos, kur viņš bija draudzes vecākais un veica vēl citus pienākumus, ieskaitot mūzikas pavadījumus dievkalpojumos.

Nelaiķi izvadīja pēdējā dusā no Egebīnes bēŗu nama 21. jūlijā Grand Rapidu latv. baptistu draudzes garīgās dzīves aprūpētājs O. Cakars no Čikagas, guldot zemes klēpī Vudlavna kapsētā blakus dzīvesbiedrei. Bēŗu namā Marta Cakare izpildīja solo dziesmu.

Pie kapa atvadījās un ziedus nolika organizāciju vadītāji vai pārstāvji: no vietējās baptistu draudzes, vienotnes Austrums, Grand Rapidu akadēmiskās kopas, Korporāciju kopas Kalamazū, Mežkopju un meža darbinieku biedrības, Šalkones, Agronomu biedrības, žurnāla Zeme un Tauta redakcijas, Gaŗezera vidusskolas, DV apvienības Grand Rapidos, Pensionāru biedrības Grand Rapidos, Mežvidiem.

Vairāki runātāji pieminēja atsevišķus epizodus no Markusa dzīves un darbošanās. Krāšņu ziedu vanagu bija atsūtījusi Kalpaka bataljona valde. Bija daudz izvadītāju, kas visi bija aicināti uz bēŗu mielastu latviešu biedrības namā. Par aizgājēju sēro meita ar ģimeni, māsa dzimtenē, citi radi un paziņas un jo liels pulks viņa bijušo audzēkņu, kas ar cieņu piemin savu skolotāju un zinību sniedzēju.

V. Z.

Prāvests Ringolds Mužiks divkāršs jubilārs

Latvijas Ev. Lut. Baznīcas Lielbritānijā garīgam vadītājam prāvestam Ringoldam Mužikam 13. augustā piepildījās 70 dzīves gadi un 40 gadi no viņa ordinācijas.

Abi šie gadu skaitļi ir visai nozīmīgi mūsu tautas vēsturē, kuŗas notikumi dziļi ietekmējuši jubilāra mūžu. 1914. gads ar 1. Pasaules kaŗa sākumu iezīmēja vairāku ilgi pastāvošu sistēmu un varu sairšanu, paveŗot ceļu Latvijas brīvvalsts tapšanai, 1944. gads saistās ar sākumu mūsu ilgai trimdai.

Ringolda Mužika dzīves pirmais posms norit mūsu citadelē Rīgā tirgotāju ģimenē, kur pēc kaŗa grūtību pārvarēšanas viņš var uzaugt brīvās Latvijas gaisotnē. Kristīgais gars mājās un skolā un vēlāk Latvijas universitātes teoloģijas fakultātē ir izveidojis viņa personību. Mūsu tautas tiesības uz pilnvērtīgu un brīvu dzīvi viņš allaž saskatījis kā Dieva svētu nolikumu un šo atziņu dedzīgi sludinājis savā garīdznieka darbā svešniecībā mūsu tautiešu vidū un arī starptautiskā forumā.

Drīz pēc tam, kad archibīskaps Dr. T. Grīnbergs un prāvests E. Bergs viņu ordinē Rīgas Domā, sākas svešniecības gaitas Vācijā. Jaunais mācītājs organizē un vada bēgļu draudzes Libekā un Grosenbrodē. Darbs arī Latviešu ģimnazijā, skautu organizācijā un latviešu jaunekļu kristīgās sabiedrības (YMCA) atjaunošanā, panākot tās starptautisku atzīšanu. 1947. gadā mūsu baznīcas uzdevumā R. Mužiks apceļo Zviedriju un Dāniju, Skandināvijas baznīcu vadītājus iepazīstinot ar mūsu tautas un baznīcas situāciju un vēlmēm.

Daudzpusīga un svētīga ir bijusi šī garīdznieka darbošanās Lielbritanijā, kur viņš ierodas 1948. gadā. Darbs Rietumanglijas un vēlāk arī Bradfordas un Dienvidanglijas draudzēs. Līdztekus sekretāra pienākumi Baznīcas pārvaldē un iesaistīšanās visu tautību Luterāņu padomes Lielbritanijā izveidošanā, kur viņš arvien ir ieņēmis vadītājus amatus. Pēc prāv. E. Berga aiziešanas mūžībā Londonas Miera draudze 1962. gadā māc. R. Mužiku izrauga par savu ganu un mūsu baznīcas sinode 1963. gadā Mančestrā viņu ievēl par prāvestu. Šo atbidīgo amatu prāv. R. Mužiks ir veicis ar viņam tik raksturīgo enerģiju, iecietību un taktu. Arvien dziļi rūpīgs par mūsu baznīcas iekšējo struktūru, viņš ir vadījis un koordinējis mācītāju un draudžu garīgo darbu, arī centies atrast piemērotus kandidātus teoloģijas studijām, vēlāk viņus ievadot aktīvā garīgā darbā.

Ar lielu prasmi un brāļu mīlestības garu prāv. R. Mužiks ir padziļinājis mūsu baznīcas draudzīgās saites ar citām konfesijām — sevišķi anglikāņu un reformātu baznīcām. Šeit jāpiemin viņa izkārtotā mūsu baznīcas Rietumeiropā konferences dalībnieku pieņemšana pie Kenterberijas archibīskapa Dr. M. Ramzija Lambetas pilī 1970. gadā; arī plašā oikūmeniskā dievkalpojuma noorganizēšana Sv. Paula katedrālē Londonā 1977. gadā, kur līdz ar mūsu archibīskapu un mūsu katoļu un pareizticīgo pārstāvjiem piedalījās Kenterberijas archibīskaps un Londonas bīskaps. Nozīmīgs ir bijis prāvesta darbs vispasaules luterāņu baznīcā, viņam piedaloties daudzās ievērojamās sanāksmēs un bieži apmeklējot baznīcu vadītājus, lai viņus objektīvi informētu par mūsu baznīcas situāciju dzimtenē un svešumā.

Tikpat dedzīgs Ringolds Mužiks ir bijis savā mācītāja darbā Miera draudzē Londonā un mērojot tālos ceļus uz mazajām draudžu kopām Rietumanglijā un Velsā. Visus šos gadus bijis arī latviešu mājas Almēlijā mācītājs. Prāvesta svētrunas arvien Kristus centrētas, bez kompromisiem ar jebkādiem pasaulīgiem strāvojumiem. Ar īpašu mīlestību viņš nodevies dvēseļu kopšanai, palīdzot daudziem tautiešiem grūtos brīžos. Daudz arī rakstījis periodikā un ilggadīgi piedalījies „Kristus dzīvo" sērijas raidījumos uz dzimteni no Monako raidītāja. Viņa speciāla interese ir baznīcas vēsture. Jau teoloģijas fakultāti beidzot, rakstīja zinātnisku darbu par E. Glika Alūksnes dzīves posmu un nesen apcerējumu par Mārtiņa Lutera sakariem ar Rīgu. Bagāta ir arī viņa seno karšu kollekcija no Baltijas zemēm.

Mūsu baznīcas augstākā vadība, novērtējot prāv. R. Mužika darbu, viņam jau 1974. gadā piešķīrusi atzinības krustu. — Prāvesta dzīvē un darbā patiess atbalsts ir viņa laulātā draudzene Vera, savu roku un sirdi arvien pieliekot slimnieku aprūpē un dāmu komitejas darbā. Viņas viesmīlību mazajā Balhamas dzīvoklītī esam baudījuši tik daudzi.

Gavilnieku viņa jubilejā sveic visa mūsu baznīca, organizācijas, korporācijas Lettonia saime un daudzi labvēļi un draugi visā pasaulē. Novēlam vēl ilgu un raženu kalpošanu tā Kunga vīna kalnā ar 67. psalma 5/6. panta vārdiem: „Svētīgs tas, ko Tu izredzi un kam Tu ļauji sev tuvoties un mājot Tavos pagalmos! Mēs tiksim bagāti atspirdzināti ar Tava nama, ar Tavas svētnīcas svētumu. Tu mums atbildi ar lieliem brīnumu darbiem savā taisnībā, ak Dievs, Tu mūsu pestītājs."

Māc. Juris Jurģis.

Sarīkojumu Kalendārs

9. septembrī Latviešu Centrā pēc Kapu svētkiem Kapu svētku azaids.

16. septembrī pl. 14.00 Latviešu Centrā Centra biedru Dārza svētki. Ieeja biedriem brīva, biedru iesvestiem viesiem 5 dol.

TORONTO LATVIEŠU KONCERTAPVIENĪBAS 26. SEZONAS KONCERTI

22. oktobrī, pirmdien, vijolnieks Gunārs Larsens no Šveices.

27. novembrī, otrdien, vijolniece Ieva Graubiņa no Anglijas.

1985. gadā

25. februārī, pirmdien, baritons Pauls Berkolds no ASV.

9. aprīlī, otrdien, mecosopráns Ileāna Pētersone no Zviedrijas.

Visi koncerti notiks Town Hall pl.20.00

SV. KATRĪNAS

8. septembrī pl. 10 LMM kluba eksternās 3 klubu šaušanas sacensības St. Catharines Gun Club šautuvē. Pl. 19 godalgu pasniegšana un saviesīga dzīve 101 Garnet (Franču zālē).

MEŽCIEMS

1. septembrī sezonas noslēguma sarīkojums.

Laipni lūdzam visus piedalīties

Kristus Dārza

projekta darbu ievadīšanas un vietas iesvētīšanas ceremonijā

28. augustā, pl. 14

11290 PINE VALLEY DRIVE, TOWN OF VAUGHAN (pie Vudbridžas)

Rakstiskus ielūgumus neizsūtīsim.

LŪDZU ŅEMT LĪDZ SAVUS KRĒSLUS.

KRISTUS DĀRZA VALDE

Pateicība

Pateicos Visvarenajam Dievam par man veltīto ikvienu dienu šinī pasaulē.

Pateicību izsaku saviem bērniem Jānim, Andrejam, Silvijai ar ģimenēm, draugiem par laba vēlējumiem un ziediem manā, šī gada 16. jūnijā, 80 gadu dzimšanas dienas atceres gadījumā.

Paldies!

Jānis Dimants sr.

RAIBĀ NEDĒĻA

RĒGENA KRONĒŠANA

Lai gan prezidenta Ronalda Rēgena ievēlēšanu no jauna uzskata par drošu, šonedēļ pasaule uzmanīgi sekoja republikāņu partijas kongresam Dalasā. Pirmās divās dienās Rēgens pats vēl nebija klāt, bet ieradās tikai trešdien un ceturtdien teica tradicionālo kandidātūras pieņemšanas runu.

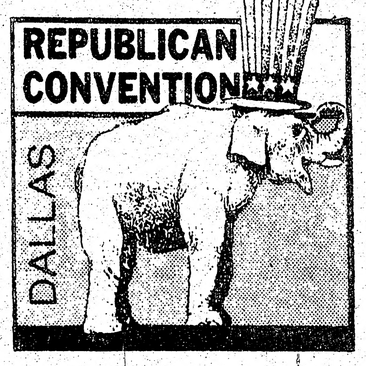

Dalasā republikāņu politiskais cirks.

Amerikāņu politiskie komentātori norāda, ka Rēgena valdīšanas otrs posms iezīmēšoties ar vēl tālāku republikāņu partijas noslieci uz galējo labo spārnu. Liberālie pasaules lāpītāji savukārt jau vaimanā, ka ultra konservātisma radītais patriotiska nacionālisma uzliesmojums varot apdraudēt amerikāņu tradicionālās brīvības. Viņi sevišķi uztraukušies par tā dēvētā morālā vairākuma reliģiskās kustības vadoņa Falvela kongresā teikto runu, kas nolīdzināšot ceļu uz piespiestu kristīgās ticības lūgšanu atgriešanu amerikāņu skolās.

Mūs vairāk var interesēt jau kongresa ievadījumā teiktās runas, kur amerikāņu īpašā sūtne Apvienotās Nācijās Džīna Kirkpatrika viņai raksturīgā atklātībā nesaudzīgi nosodīja Padomju savienības ekspansijas politiku. Viņa pieminēja arī Maskavas neattaisnojamo brīvo tautu apspiešanu Austrumeiropā. Laiks pierādot, ka Rēgena nostāja pret Kremli bijusi pareiza. Amerikāņu bruņoto spēku restaurēšanas rezultātā Kremlis bijis spiests atturēties no tālākas ekspansijas plāniem. Četros gados izlabot visas iepriekšējās administrācijas kļūmes nav iespējams, bet amerikāņu ārpolitiķi tagad ir uz pareizā ceļa.

Tā kā Rēgenam nav neviena pretkandidāta republikāņu partijā, tad varētu iedomāties, ka kongress Dalasā ir lieka laika tērēšana. Tā tomēr nav. Dalasas lielsanāksmes galvenais uzdevums ir, tāpat kā 1980.g. prezidenta vēlēšanās, pārliecināt ar Mondēlu un Feraro neapmierinātos demokratus balsot par republikāņiem novembŗa vēlēšanās.

Te jāpiezīmē, ka sūtne Džīna Kirkpatrika pati visu mūžu bijusi demokrate, bet, atbalstot Rēgenu, nosoda tā dēvētos San Francisko demokratus — Mondēlu un viņa atbalstītājus.

Lielais ļaužu saplūdums Dalasā ir radījis lokālas problēmas satiksmes, apmešanās un drošības ziņā. Lielā kongresa celtne, lai novērstu teroristu pārsteiguma akcijas, apjozta ar augstu stiepļu žogu.

Dalasā sapulcināti ap 1 milj. policistu un citu drošības iestāžu aģentu liela armija.

Maskava, nojaušot nenovēršamo Rēgena ievēlēšanu no jauna, Dalasas republikāņu kongresu dēvē par komerciālu politisku uzvedumu, kuŗa rezultātā cietīšot amerikāņu tauta un mieru mīļotājas pasaules tautas. Kremlis acīmredzot ir patiesi nobijies par Rēgena nelokāmo nostāju ne tikai Centrālamerikā, bet arī Austrumeiropā.

MĪNAS SARKANĀ JŪRĀ

Vēl joprojām pilnībā nav atrisināts noslēpums, kas īsteni ar mīnu izkaisīšanu Sarkanā jūrā mēģināja pārtraukt vienu no stratēģiski svarīgākiem ūdens ceļiem — kuģošanu Suecas kanālī.

Paklausot Ēģiptes lūgumam, mīnu izzvejošanā tagad piedalās ne tikai īpašie amerikāņu flotes helikopteri, bet arī franču, britu, Saudi Arabijas un arī Italijas militārie kaŗakuģi. Te jāpiezīmē,. ka noslēpumainās mīnas nodarījušas bojājumus jau 17 dažādu valstu transporta kuģiem. Pagājušā nedēļā Sarkanai jūrai cauri izbrauca divi padomju mīnu traleŗi, kas teicās arī nākt talkā ne mīnu izlikšanā, bet gan izzvejošanā. Vēl pirms dažām nedēļām Maskava apgalvoja, ka Sarkanās jūras mīnu trauksmi esot radījuši imperiālisti — amerikāņi un viņu sabiedrotie, lai radītu iespēju iegūt kontroli pār šo stratēģiski svarīgo telpu. Amerikāņi savukārt vainīgos meklēja Libijā un Iranā, bet tiešu pierādījumu nebija un nav vēl tagad.

Nesen britu presē parādījās kāda nopietna militāra lietpratēja raksts, kuŗā bija izteikts brīdinājums par to, kādus neparedzētus pārsteigumus militāras konferences gadījumā rietumiem var sagādāt Pad. savienības jūras spēku milzīgais mīnu arsenāls. Sarkanai flotei jau tagad esot pāri par 400.000 dažāda paraugu mīnu, ar kuŗām kaŗa gadījumā varot „aizkorķēt" visas stratēģiski svarīgās ostas Eiropā, Vidusjūrā un Vidējos austrumos. Tajā pašā laikā rietumu sabiedrotiem esot tikai nenozīmīgas flotes vienības, kas šīs mīnas novācot vai uzspridzinot, varētu nodrošināt brīvu kuģniecību. Un ne tikai tas vien — sabiedrotiem mīnu arsenāls esot niecīgs un novecojis.

Pad. savienības lieladmirālis Gorīkovs būvējot vēl citus jaunus stratēģiski svarīgus kuģus, to starpā arī lielāko helikopteŗu bazes kuģi pasaulē. Rietumu kuģniecības speciālisti lēšot. ka mīnas viegli varot rietumu sabiedroto ostās izlikt arī tirdzniecības kuģi un pat zvejas laivas.

Amerikāņi mīnu apkaŗošanas kaŗam būšot sagatavojušies tikai tuvāko divu gadu laikā.

NEVEICAS AR KOALICIJU

Izraēlā nacionālā vienības koalicija vēl nav piedzimusi. Perezs un Šamirs gan vienojušies par nepieciešamību atvilkt žīdu kaŗaspēku no Lebanonas, bet nav izšķīrušies, cik ilgā laika periodā tas paveicams.

Perezam šo svētdienu izbeidzas termiņš koalicijas izveidošanai, bet prezidents var viņam piešķirt vēl 21 dienu pagarinājumu. Pēdējās dienās pie Pereza pārnācis viens no līdzšinējiem Šamira Likuda koalicijas atbalstītājiem, bij. kaŗa ministrs Veicmans. Šamira un Pereza cietākais rieksts ir tā dēvētā Rietumkrasta arabu territorijas nākotne. Domā, ka Jeruzaleme grib nogaidīt arī republikāņu kongresa politiskās platformas deklarāciju, kuŗā Rēgens droši vien apliecinās bezpartejisku atbalstu un uzticību Izraēlai.

ALDIS BĒRZIŅŠ LABĀKAIS PASAULĒ

Aldis Bērziņš — viens no labākajiem pasaulē.

Daudzi, kas sekoja Losandželosas olimpiskām spēlēm, neievēroja, ka zelta medaļu pēc ASV volejbolistu uzvaras saņēma arī 27 g. vecais latvietis Aldis Bērziņš. Amerikāņu prese, kas dēvē Aldi par vienu no labākajiem volejbolistu pasaulē, atzīmē, ka viņš ir latvietis.

Aldis Bērziņš nāk no Kenett Square, Pa, un viņš sporta gaitas iesācis Ohaijo valsts universitātē. Amerikāņu izlases volejbolistu vienība radīta pēdējo triju gadu laikā, un tajā ir arī daudz dienvidkalifornietšu. Treniņi bijuši ļoti intensīvi: svaru celšana, skriešana. 1983. gada ziemā treniņa ietvaros bija jāveic pat 200 jūdžu pārgājiens ar sniega kurpēm un jākāpj 11.000 pēdu augstā kalnā. Šis treniņa posms ilga 19 dienas, un sportisti to lādēja, bet Olimpiadas panākumiem tas līdzēja.

Aldis ir pārliecināts, ka nākotnē volejbols izveidosies par nopietnu sporta nozari, arī starptautiskās sacīkstēs.

Jautāts par nākotnes nodomiem, Aldis US Today reportierim izteicies: „Es pabeigšu bio-mēchanikas mastera grada studijas Pensilvēnijas universitātē. Būšu viens no volejbolistu trenetāju asistentiem, un droši vien kādā dienā došos laulības ostā un gādāšu par jaunu latviešu bērnu pulciņu."

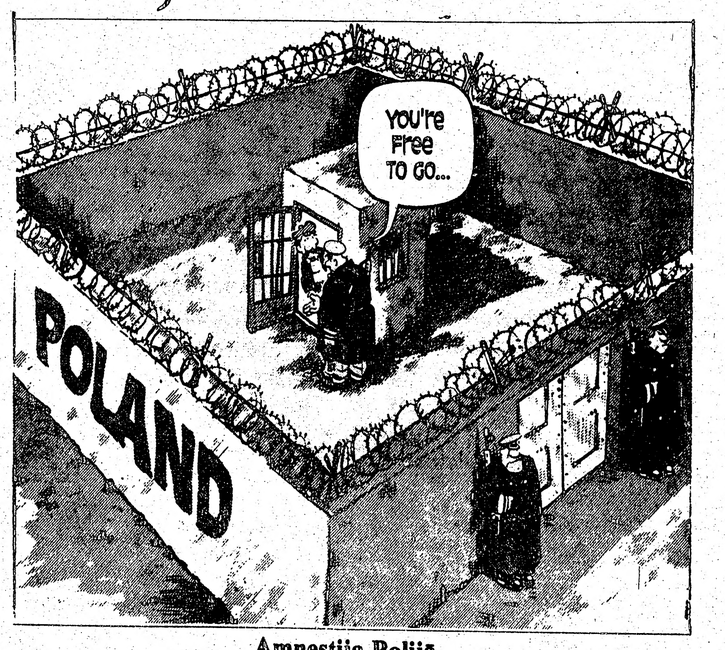

Amnestija Polija.

VALESU NEAIZTIKA

Jaruzeļska režīma izsludinātās amnestijas ietvaros jau atbrīvoti gandrīz visi 35.000 kriminālie cietumnieki un arī ap 600 politiskie ieslodzītie. Pēdējiem bija jāparaksta solījums, ka tie nākošos 2 1/2 gados atturēsies no jebkādas politiskas aktīvitātes. Solidāritātes līderis Valesa jau saticies ar vadītājiem domu biedriem, un tagad runā par Solidāritātes prasību restaurēšanu. Dancigas dumpja gada dienā Valesa nolika ziedus pie kritušo upuŗu pieminekļa, un čekisti neiejaucās. Vēl lielāka pretkomūnistu demonstrācija notikusi Cestachovas klosterī, kur svētceļnieki prasījuši pilnīgu ticības un biedrošanās brīvību.

Daži rietumu komentātori iztulko Jaruzeļska amnestijas akciju par lielu soli pozitīvā virzienā, bet citi, un to starpā arī paši aktīvisti poļi, saskata gūstekņu izlaišanu no maza cietuma un sagaida vēl lielāku cietumu — Poliju, kuŗā vaida komūnistu režīms.

Valesu Dancigā neaiztika.

Roberts Zuika

Vēstule draugiem tur un šeit

PĀRDOMAS UN PIEZĪMES AUTRĀLIJAS CEĻOJUMĀ

(Turpinājums)

Ja cīruļi un lakstīgalas šajā Kanberas tornī nemestos, kā būtu ar zīlēm, zīlītēm? Zīļu cilts daudz un dažādi sazarojusi. Dziedātāju godu viņām nevar atņemt, bet nekādas lielās dziesmu teicējas tās tomēr nav. Šos kustīgos putniņus esmu vērojis jau daudzus gadus mūsu mājas priekšā, Kalamazū, kad uz bērza zara, pie mazā būrīša, tās priecīgi zibinās, tikai pāris toņos iesvilpdamās, pakeŗ saulenes sēklu, izkaļ kodolu un to norij kā nebijušu. Bet tautasdziesma tomēr apgalvo, ka ,,Cekulaina zīle dzied Rīgas torņa galiņā!'' Vēl labāk: pavisam droši zināms, ka šādu dziedātāju zīļu papilnam Toronto, un kādu vēl! Par to var lasīt jo bieži arī rakstos. Vesela dziedātāju zīļu cilts, koris! Esmu dzirdējis un priecājies par viņu vīterošanu zālēs un mežu ielokos. No augstiem torņiem, no tādiem augstumiem, viņu dziesmai vajadzētu tālu aizskanēt!

No sākuma laikiem šajā zīļu pulkā vēl vajadzētu būt kādai Birznieces un Liepas zīlei. Par Plampes zīlēm šaubu nevarētu būt, bet visvairāk tur ir Purva zīļu... Cik naskas viņas visas dziesmās, tikpat možas arī uz tāliem lidojumiem: ceļš līdz Ņujorkai vai Vizbijai Gotlandē izrādījies par tīro nieku. Tāds pats ,,nieka'' lidojums solās būt arī 1984. gada vasarā uz dziesmu svētkiem Minsterē, Vācijā. Būs piedziedātas zāles un birztalas, vēl atliktu torņi! Es klusībā priecātos, ja mani Daces Bobetas domu papildinājumi īstenotos un no Sidnejas, Kanberas, Melburnas, Adelaides augstajiem torņiem pāršalktu Toronto zīļu gaišais dziesmu skanējums. Ir arī Amerikā un Kanadā tādi augsti torņi. Pašā Toronto esot pašlaik tāds visaugstākais pasaulē, kas šīm zīlēm turpat acu priekšā. Ja tur būtu pirmā uzlaišanās, par citiem augstiem lidojumiem un torņiem vairs nebūtu ko bēdāt. Zinu: šajā Toronto tornī ir jauki pabūt, pasēdēt! Šo jaukumu izbaudījām turienes septīto dziesmu svētku laikā, kad mēs četratā ar Gotlandes lakstīgalu Liliju Zobenu un manu Korbijas laika koristu Mārtiņu Rītiņu tur pasvinējām satikšanos. Diez' vai mēs to citādi atcerētos? Ja še salaistos zīles dziesmai, biļetes izpirktu par katru cenu jau pirmajā dienā. No šī torņa augsti gaisā paceltās ripas varētu nokarināt uz leju, teiksim, pāris simtu metru gaŗus Latvijas nacionālos karogus. Kā gan tie, ,,vējos atraisījušies, skrietu!'' Tāpat no visiem citiem torņiem! Un tad, kad būtu virs mākoņiem milzīgajā ,,gaisa putnā'', ceļā uz ķenguru zemes torņiem, arī tur bez dziesmām neiztiktu. Tur augšā visiem laika gana, nekāda filma uzmanību nepievērstu, bet dzīvs zīļu koris nostātos visu priekšā. Karogu izkāršanas prieku augstajos torņos zīlēm negribētos atņemt, bet ar draugu labvēlību varbūt varētu palīdzēt tos tādā gaŗumā sagādāt. Šajās augstajās vietās koncertus nāktos otrā dienā vai pēc nedēļas atkārtot. Tie būtu tādi mēreni svētki miniatūrā! Karogi vērstu uzmanību pat uz visiem tiem, kas gadu desmitos vēl nebūtu pamanījuši latviešu rosīšanos un nacionālā cietokšņa biezos mūŗus trimdā, īpaši Toronto!! Par karogu novilkšanu nelaikā nebūtu jābēdā. Lūk, tā izgadījās tikai toreiz Floreā, visiem par lielu kaunu, kad kāds pavisam aptaurēts, apjucis bija stulbumā apreibis! Pēc tam mēs esam kļuvuši daudz modrāki!

Pa šo domu lidojuma laiku par torņiem, tāpat kā visos citos līdzīgos ,,sapņojumos'', šķietami īsajā apkūlību brīdī daudz kas noticis: koŗu apkūlību norise viļņojusi kā baltu putnu jūrmala. Šādās reizēs ir licies, ka cilvēkam divi ausu par maz. Vēlāk nožēloju, ka neko neesmu atzīmējis. Par apkūlībām vien varētu rasties vesela brošūriņa. Ikvienā priekšnesumā pa sirsnīgai uzmanībai, atjautībai citam pret citu, koristu, koŗu un citu darbinieku starpā. Arī mēs, tālie viesi, nepavisam neesam aizmirsti. Ar ko gan būtum šo uzmanību pelnījuši? Pērtieši septiņu pantu katru četrrindu rindai vēl sparīgi piedzied klāt: dzim dzirim dzim dzim un trādi rīdi rallalā!, īpaši izceļot piekto pantu:

Roberts Zuika, tālais viesis,
Notis māca, balsis klausa;
Nu tik, draugi, turieties,
Lai mēs labi nodziedam!

Bet īstenībā tas jau ir noticis; tātad par visu to jau domāts agrāk, priekš dziedāšanas, pirms brauciena uz Kanberu.

Tie laikam bija Sidnejas vīri vai arī Adelaides daugavieši, vai visi kopā, kas savu sešu pantu dziesmu nobeidza šādi:

Un, kad svētku dienas beigsies,
Diplomus un gradus tos,
Kaspars Svenne, Roberts Zuika
Diriģentu kursos dos!

Tie bija ne tikai labi dziedātāji, bet arī labi dejotāji, kas priecināja visus ar Imanta Līča Palēciena dejas melodijas aranžējumu jauktam korim piecos pantos:

Aiz kalniņa dūmi kūpa,
Kas tos dūmus kūpinā]'?
Kaspars Svenne, Pumpuriņa
Dziesmu lāpu dedzinā]'!

ar piedziedājumu Aijajā, trallalā, atkārtojot pēdējo rindu.

Tālāk:

Apsegloju biržu sesku,
Sēdos saules ratiņos;
Rīgā pirku sirmu zirgu,
Kanberāi atbraucot! u.t.t.

Protams, paši kanberieši, mājinieki, svētku rīkotāji saņem lielāko apdziedājuma un cildinājuma daļu, paši arī viscītīgāk visam kam gatavojušies. Īpaši sacerēta deviņu pantu dziesma četrbalsīgi jauktam korim trijās versijās:

Kad Kanberā jau liepas zied,
Un lakstīgalas zaros dzied...,

kam pēc otrās vai trešās versijas seko piedziedājums:

Sveiks Kanberā! Sveiks Kanberā!
Cik jauki būt ir Kanberā!

Šeit saklausām norādījumus, ka Kanberā varētu tomēr būt arī lakstīgalas, bet tūliņ arī jāpiebilst, ka lakstīgalas gan nav manītas liepās dziedam.

(Turpinājums sekos)

Ja kas

krāsojams,

piezvaniet Robertam vakaros

259-3470.

Atdari ausis un acis pirms atveri maku!

GUNARS CONSTRUCTION

izdara visāda veida **pārbūvju un piebūvju darbus,** ieskaitot **plumbing un elektrību.**
Lūdz zvanīt **889-5076.**

Kārļa Suntaža būvdarbi,
Metro lic. B 2494

Būvē jaunas mājas un vasarnīcas. Izdara pārbūves, remontus, krāsošanas un mūrēšanas darbus. Sagādā atļaujas. Zvanīt 751-6829.

Izdaru krāsošanas darbus

Nocenošana par brīvu.

Zvanīt no pl. 10—23, tālr. 924-7095.

IERĪKO, LABO UN MAINA

plumbing, eļļas, gāzes un elektr. apkures, silta ūdens tankus, skursteņu oderes (liners), tīra krāsnis un ūdens tankus.

ROLAND KULLIK
(416) 275-1280.

Vienas guļamistabas DZĪVOKLIS

izdodams klusā mājā vieniniekam vai vieniniecei Gerrard—Victoria Park rajonā. Auto novietošana. Zvanīt rītos **691-3873.**

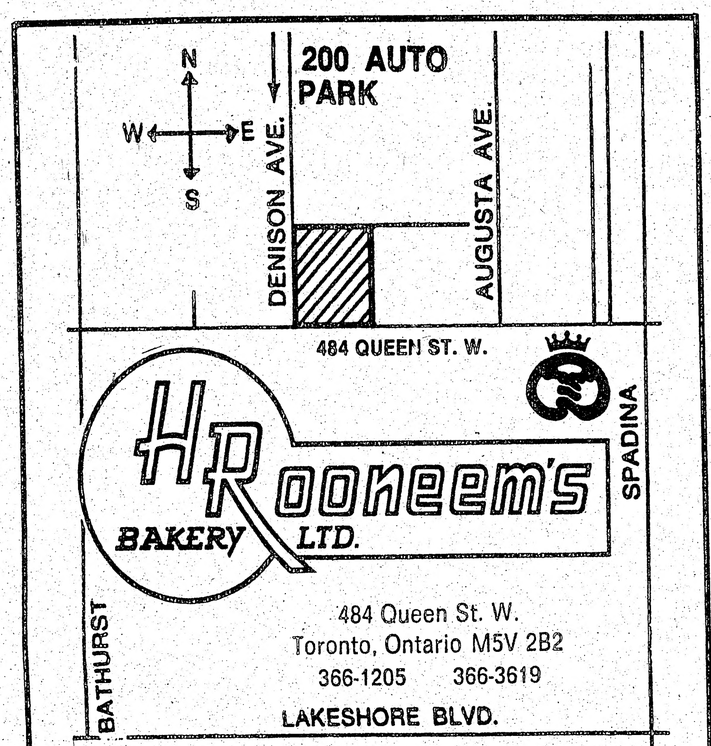

Maiznīca un delikatešu veikals

Lielā izvēlē eiropiešu kūkas, gaļas un maizes.
Putu krējums un kūkas mūsu speciālitāte.
Viss vēlamais katra veida viesībām.

Restorāns un kafejnīca 80 personām.
Liels auto novietošanas laukums mājas aizmugurē.

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

Latvijas Republikas satversme	$ 6.00
A. Lūsis — Cilvēks bez mājas, dienas gr.	$ 8.00
J. Vecozols — Dzidra, rom.	$17.50
E. Freimanis — Nākotnes cilvēks, rom.	$14.50
L. Breikšs — Dziesmu Daugava, dz.	$10.00
Edg. Ķiploks — Viņš runāja kalnā.	$ 3.00
Nik. Kalniņš — Dāvis Dievputniņš	$15.00
J. Klīdzējs — Otrais mūsos, rom.	$20.00
V. Kārkliņš — Jaunavu iela, rom.	$14.50
I. Gubiņa — Kaza kāpa debesīs, ceļ. piez.	$13.00
A. Eglītis — Es nebiju varonis, rom.	$15.50
Latvju Māksla Nr. 10	$11.00
A. Plaudis — The Dead Accuse, vēstules	$13.50
T. Puisāns — Latviešu strēlnieku dzejas	$11.00
P. Bentons — Baltic Countdown	$18.50
Latviešu kaŗavīru dziesmas ar notīm	$12.50
H. Biczais — Šķautnes — meditācijas	$12.00
A. Šilde — Pasaules revolūcijas vārdā	$19.00
L. Bārene — Atvasara, st.	$12.00
Ed. Tomāss — Pededze, Lubāns, Aiviekste	$ 5.50
A. Grīns — Varoņu grāmata	$ 5.50
Pirmie Tūkstoš vārdi, il. vārdn., ies.	$11.00
Alb. Eglītis — Nesaules laika dziesmas	$17.50
J. Širmanis — Zilā kalna puisis, jaun.rom.	$10.00
K. Akmens — Asinsbalss, dz. un poēmas	$25.00
Andr. Eglitis — Gallows over Europe, poems	$ 8.50
T. Tomsons — Portrets, dz.	$12.00
E. Kreišmane — Es un pīlādžkoks, st.	$10.00
J. Soikāns — Mākslas kritikas un esejas	$32.00
T.L.B. — Paaudzes paaudzēm, rakstu krājums	$15.00
A. Arājs — Garīgs apskats, rakstu kr.	$ 7.00
J. Mednis — Lūdziet	$ 2.50
M. Kalmane — Laikam līdzi, dz.	$12.00
K. Ķezbers — Rumba, rom.	$12.50
T. Brence — Ik brīdi svētī sirds, dz.	$12.50
Eg. Grīslis — Toreiz un tagad ticībā, esej.	$18.00
L. Ozolkalne — Pārnākšana	$ 9.00
K. Pētersons — Dieva meklētāji	$14.00
K. Arums — Ačgārnā māja, pasakas	$ 7.50
J. Veselis — Māras sauciens.	$15.00
E. Andersons — Latvijas bruņotie spēki	$38.00
Alma Bēne — Pērnā Zīle, dz.	$14.50

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, keramiku, ādas un koka izstrādājumus, kā arī citas mantas.

DV GRĀMATNĪCA, 491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921 - 7121. Pasta sūtījumiem 10% piemaksa.

Darba laiks: no pirmd. — piektd. pl. 11—19.30 vak.

DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA-SALONS, 4 Credit Union Drive, Toronto, Ont. M4A 2N8, tālr. 757-1482.

Darba laiks: no otrdienas līdz piektdienai no pl. 15.00—20.00

Šīsdienas ticība— rītdienas drošība

CIŅĪTĀJU PIEMIŅAI VELTĪTS DIEVKALPOJUMS

Toronto Austrumu draudzes māc. A. Celms nu jau dažus gadus tradicionāli vienu dievkalpojumu augustā veltījis mūsu varoņu piemiņai. Arī šogad šāds dievkalpojums notika šīs draudzes lauku īpašumā Tālavā, kur brīvdabas baznīcā, upes ielokā, rāmā 12. augusta svētdienas rīta cēlienā bija sapulcējušies ap 150 dievlūdzēju. No Toronto bija ieradušies pāri par 50 Latviešu pensionāru apvienības biedru īpaši īrētā autobusā — Tālavas viesi. Daudzi bija atbraukuši arī privātās mašīnās ne tikai no Toronto, bet arī no tuvējās Tālavas apkārtnes.

Savā piemiņas spredikī māc. A. Celms par pamatu bija ņēmis vārdus no Lūkasa evaņģelija: ,,Nebīsties, tu mazais ganāmais pulciņ, jo jūsu Tēvs ir nolēmis jums piešķirt valstību.'' Viņš runāja par šīsdienas ticību, kas ir rītdienas drošība. Dievs vadījis mūs caur tumšajām un gaišajām dienām. Ikviens no mums varam dot Dieva žēlastības liecību un ļaunuma apsūdzību savā ticības spēkā, kuŗā tapusi arī mūsu valsts. Tad klusuma brīdī pieminēja mūsu varoņus, jundas taures skaņām viļņojot pār noliektajām dievlūdzēju galvām un atbalsojoties kokiem apaugušajos upes krastos.

Pēc tam visa piemiņas dievkalpojuma dalībnieki sapulcējās draudzes mājā, kur Tālavas dāmas bija bagātīgi klājušas galdus. Tālavas pārvaldes priekšnieks E. Ziplāns apsveica kuplo viesu un pašu tālaviešu saimi un īsumā pakavējās pie mūsu brīvības cīņu posmiem, ieguvumiem un zaudējumiem, minot, ka arī klātesošo vidū ir mūsu brīvības cīņu dalībnieki.

Konsuls Dr. E. Upenieks paskaidroja par veco ļaužu aprūpes mājas Kristus Dārzs projekta tālāko gaitu, kas iezīmējas ar būvdarbu sākšanas ceremoniju 28. augustā pl. 14.

Pensionāru vārdā Tālavas pārvaldei un dāmu komitejai par uzņemšanu pateicās pensionāru apvienības priekšn. Rolands Bērziņš.

Draudzes pēcpusdienas norisi vadīja režisors Hugo Miķelsons ar dziesmām, deklamācijām un atjautīgiem lasījumiem, noskandējot arī P. Epermaņa plašāku dzejojumu par Latvijas apgabaliem — Kurzemi, Zemgali, Vidzemi un Latgali. Deklamēja arī Anete Bencone, bet Biruta Komarovska atstāstīja Ed. Vulfa Pie pagasta tiesas. Skanēja arī dažas mūsu karavīru iemīļotās dziesmas, kuŗas dziedāja visi kopīgi.

Nākošie dievkalpojumi Tālavā 16. un 23. septembrī pl. 11.— 26. augustā kapu svētki Alistonas kapsētā. V. S.

JELGAVAS PULKA PIEMIŅAS FONDS

3. Jelgavas kājnieku pulks dibināts Latvijas atbrīvošanas cīņu laikā, 1919. gada 16. augustā. Tā cīņu gaitas un darbība miera laikā aprakstīta vairākās vēstures grāmatās. Pēc 2. Pasaules kaŗa bijušie pulka kaŗavīri, kuŗi bija pārcietuši un izklīduši brīvajā pasaulē, lai saglabātu pulka piemiņu, Voldemāra Likerta ierosmē ar līdzstrādniekiem Vili Zuti un Kārli Benconu nolēma izdot grāmatu un 1968. gadā ķērās pie darba. Ar sludinājumiem latviešu laikrakstos aicināja bijušos pulka kaŗavīrus atsaukties un piedalīties grāmatas materiālu iesūtīšanā. Materiālus un ziedojumus grāmatas izdošanai uzņēmās savākt Vācijā — V. Likerts, ASV — V. Zutis un Kanadā — K. Bencons.

1970. gada beigās V. Likerta sakārtojumā grāmatu iespieda 250 eks. ar nosaukumu 3. Jelgavas kājnieku pulks.

Ar grāmatas izdošanu un izsūtīšanu bija apzinātas bijušā pulka kaŗavīru adreses. Radās doma bijušos pulka kaŗavīrus, to piederīgos un labvēļus apvienot kopējā saimē— 3. Jelgavas pulka Piemiņas fondā (3.J.p.PF).

1971. gada 16. oktobrī izsūtīja uzaicinājumus piedalīties kopējā saimē. Atsaucās un pieteicās 34 dalībnieki un ar 1972. gadu sāka darboties 3.J.p.PF. Turpmākajos gados dalībnieku skaits ir svārstījies, un augstākais ir bijis 47. Laika tecējumā nākuši arī klāt, miruši 16, izstājušies 9, un pašlaik ir 16 Kanadā, 13 ASV un 5 Eiropā. Mirušos dalībniekus esam pieminējuši laikrakstu sludinājumos un izvadījuši ar ziediem.

Sava bijušā 3. Jelgavas kājnieku pulka piemiņu esam izkārtojuši 1969. gadā — 50 gadu dibināšanas atceri 16. augustā ASV Ņūdžersijā, Priedainē un 25. oktobrī Kanadā, Toronto, un 1979. gada 14. oktobrī 60 gadu dibināšanas atceri Toronto.

Mūsu Piemiņas fonda dalībnieku iestāšanās maksa — ziedojums ir 15 dol. un dalības maksa — ziedojums 5 dol. gadā. Dalībnieku gada maksa — ziedojums ir bijis caurmērā daudz lielāks, un no uzkrāto līdzekļu procentiem esam ziedojuši laikā no 1980. līdz 1983. gada beigām Patiesības Fondam 900 dol. un Latvijas Brīvības Fondam 500 dol. Uzkrātie līdzekļi 1984. g. 31. jūlijā — 5334.50 dol.

1920. gada 16. augustā Jelgavas pilsēta pulkam dāvāja karogu, kuŗa devīze bija — Mēs iesim tur, kur tēvu zeme sauks. Šo devīzi mūsu mazās vienības dalībnieki glabā savās sirdīs un tur svētu. K. B.

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

Pēkšņi aizgājis mūžībā mūsu mīļais

Benedikts Stabausis

dzimis 1905. gada 19. martā Rugājos,
miris 1984. gada 28. jūlijā Vācijā.

Sēro piederīgie

Mūžībā aizsaukto draugu

Jāni Streleviču

jaukās un sirsnīgās atmiņās paturēs
**Milleru, Morgenšternu,
Miškinu un Mensku ģimenes**

**Tālu paliek dzīves kņada,
Krēslas pilnā zemeś lejā;
Tev pār galvu jaunas zvaigznes,
Jauna rīta blāzma sejā.**
(Fr. Bārda)

GAISMAS TELEFONS — ticības stiprināšanai 635-8582 atkal atjaunots un darbojas 24 stundas. Programmas latviešu valodā, maina 2 reizes nedēļā.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins, 67 Curzon St., Apt. 315, Toronto, Ontario, M4M 3J3, tālrunis (416) 466-7037. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College St. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā, pl. 13.00.

Latviešu katoļu dievkalpojumi vasaras mēnešos nenotiek.

Nākošais dievkalpojums notiks svētdien, 7. oktobrī, parastā laikā un vietā sakarā ar Latviešu Katoļu apvienības sanāksmi. Pēc tam dievkalpojumi turpināsies līdzšinējā kārtībā — katra mēneša otrā svētdienā.

HAMILTONAS DRAUDZE

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālrrunis 385-9838. Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19—21. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

26. augustā pl. 10 Kapu svētki Woodland kapsētā, dziesmu lapiņas. Lietainā laikā pl. 11 baznīcā.

2. septembrī pl. 10 draudzes dievkalpojums.

BRAMPTONAS DRAUDZE

Bramptonas latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi notiek Grace United Church dievnamā: 156 Main Street, North Brampton, Ont. Māc. A. Briedis, 44 Marrylin Cr., Toronto, Ont. M4B 3C6, tālr. 757-2739.

MONTREALAS DRAUDZE

Prāv. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal, P.Q. H4B 2G6. Tālr. 489-3224. Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcell Ave.

OTAVAS DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latv. ev. lut. Miera draudze Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks St.

BAZNĪCU ZIŅAS

TORONTO

SV. JĀŅA DRAUDZE

Draudzes kanceleja atvērta otrdienās, trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 līdz 17, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Jūlija un augusta mēnešos dievkalpojumi dievnamā notiks katru svētdienu pl. 19.00. Saulainē bērnu nometnes laikā dievkalpojumi svētdienas rītos pl. 10.00.

26. augustā pl. 19 dievkalpojums, māc. A. Dūmiņš.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-8403, 8 Rolland Rd., Toronto, Ont. M4G 1V5. Māc. J. Cālīša runas stundu laiks kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10—12 un no 18—19. Citā laikā, iepriekš sazinoties.

26. augustā pl. 10 dievkalpojums.

AUSTRUMU DRAUDZE

Māc. A. Celms: 47 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ont., M1K 3W1, tālrunis 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnabas baznīcā 361 Danforth Ave.

26. augustā pl. 11 Kapu svētki Alistonas kapos.

BAPTISTU DRAUDZĪ

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 402, Willowdale, Ont. M2R 1L6, tālr. 638-3822. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr.dievnamā.

Toronto latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi jūlija un augusta mēn. pl. 11. Dievkalpojumi nenotiks 5. un 19. aug. un 2. septembrī.

KLAUSIETIES ,,LABĀS ZIŅAS''
RAIDĪJUMU
uz īsajiem viļņiem 6155 KHZ
49 metr. band
Sestdienās plkst. 10.30 vakarā
Vadītājs Dāvids Miķelsons,
60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont.
M9V 2B4
tālr. 749-0832

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS

Global TV 6. un 22. stac.
100 Huntley St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta. Bufalo TV stac. 29, 700 Club, ik dienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakaros.
Radio FM CBN 107.1
24 stundas. Tel. 889-3126.

LATVIEŠU MISIJAS RADIO RAIDĪJUMS ,,BRĪTIŅŠ AR DIEVU''
nepārtraukti
30 gadu gājumā
katru svētdienas rītu no pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
no Niagaras WHLD raidītāja
Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd., Scarboro,
Ont., tālr. 261-4218
Latviešu misijas

Jēzus atbildēja: ,,Patiesi, patiesi es tev saku, ja cilvēks nepiedzimst no augšienes, neredzēt tam Dieva valstības.'' (Jāņa ev. 3:3).
Bezmaksas kristīgu literātūru un kasetes ar garīgu dziesmu ierakstiem jūs varat saņemt, rakstot māc. J. Šmitam, Box 465, Surrey, B.C. V3T 5B7.

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmdienas — trešdienai, iesk.,no pl. 14 — 22,
ceturtd. no pl. 14 — 24,
piektd., sestd. no pl. 12 — 24,
svētdienās slēgts.

KALUBE
JEWELLERY LTD.
Zeltkaļi
ALDONA KORMS un
TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

Fotografisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.
(416) 863-1166
BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD.
287 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2
We believe every picture counts

Lielākais latviešu veikals Toronto
BROADVIEW DELICATESSEN
141 Danforth Ave, tel. (416) 465-9905
un
POKO'S MEAT
376 College Str. (tuvu pie Bathurst), Toronto, Ont.
tel. (416) 922-1300
Piedāvā: • lielā izvēlē eiropiešu gaumē gatavotus gaļas izstrādājumus,
• žāvētus tītarus, zivis,
• pašu ceptu rupjmaizi, pīrāgus, ķimeņmaizītes, smalkmaizītes, jubileju kliņģerus u.c. gardumus.
• klāj viesību galdus.
Īpašnieki Ausma un Jānis Miķelsoni

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —
Specializējies kontaktlenžu nozarē.
Lielā izvēlē eiropiešu acenu rāmji.
1586 Bloor St. W., Toronto.
Tel. 535-6252.

ZIEDI UN DĀVANAS
GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502
ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU DARBI
ĀDĀ, KOKĀ — KERAMIKA, AUDUMI
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
Vasaras mēnešos veikals atvērts darbdienās no pl. 8.30 līdz 17, sestd. no pl. 8.30 līdz 15.00. Gaļās nedēļas nogalēs veikals slēgts sestdienās un pirmdienās.
Māra Lūsis un Inta Tauriņš

Ērgļu ligzdas medus
30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534-0563
S. Vasarājs
ĒRGĻLIGZDAS

R. S. KANE Ltd.
APBEDĪŠANAS BIROJS
4812 Yonge Street
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale, Ont.
221—1159

Ingrida A. Matckars
B.A., M.A., L L B.
ADVOKĀTE pie
DYSON & KACABA Barristers & Solicitors
100 Richmond Str. W., Suite 400, Toronto, Ont. M5H 3K6
Tel. (416) 361-1777

Alcan Building Products Authorized Dealer
Māju īpašnieki!
ietaupait ar ALCAN SIDING
Sazinaities ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem gatavo un ierīko
• LIETUS NOVADA CAURULES
• LOGUS
• DURVIS
• MARĶĪZES (Awnings)
• JUMTA PĀRKARES
CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
pašnieks Artūrs Mīme
Soffit Fascia Rainware
2229 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X6 **534-2864**

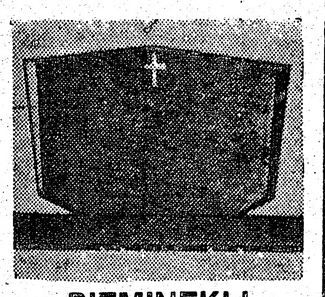
PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

DOWNTOWN WOOLS, ARTS & CRAFTS
Īpašn. Elza Avots
137 Yonge St. — Shopping Mall,
(Ieeja no 74 Victoria St. Arcade Bldg.)
Lielā izvēlē dažādu rokdarbu materiāli.
Padomi rokdarbu jautājumos.
Tel.: 368-5011

Latviešu nams Toronto
IZĪRĒ LABI VĒSINĀTAS TELPAS
SARĪKOJUMIEM UN VIESĪBĀM
Pēc vēlēšanās nama dāmu komiteja rīko
GODĪBU GALDUS
491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5
Tel. 922-2931

Ātri, glīti un lēti
iespiežam
dažādus ielūgumus
Tel. 466-1514

Murray E. Newbigging
BĒRU MĀJA
• Izjusti personīgi pakalpojumi
• Pastāvīga kapella
M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. 489-8811, 489-8002

Latviešu Jānis

Intūrista pavadā pelēkajā Rīgā

(Nobeigums)

Varēja gan redzēt, ka ceļa tālākā izbūve bija paredzēta, bet pašlaik tur strādāja pāris cilvēku ar vienu kravinieku. Tādā garā turpinot, Vidzemes šoseja vēl pēc 40 gadiem nebūs izbūvēta par dubultceļu. Lai nu kā, bet valdīšana ar mierīgu prātu var apgalvot, ka tā gādā par autobraucējiem, jo, lūk, ceļa darbi sekmējas.

Svētdienas rītam bija paredzēta kopēja mūzeju apskate, bet es grupai nepiebiedrojos. Izgāju pastaigāties viens pats vecpilsētas virzienā.

Daži daiļamatniecības un rotaslietu veikali bija atvērti, bet citi ne. Pēteŗa baznīcas torņa lifts sāka darboties tikai pēc pusdienas. Jāņa baznīcā notika dievkalpojums. Pa iekšējo durvju logiem varēja redzēt, ka baznīca bija apm. trīs ceturtdaļas pilna. Doma mūzejs bija vaļā. Tur pagraba telpās apskatīju vecos lielgabalus un citas interesantas lietas. Atvērts turpat blakus bija arī Rīgas Vēstures un kuģniecības mūzejs, kur pavadīju rīta atlikušo daļu.

Pēcpusdienā satikos ar brāli un radiniekiem, lai brauktu uz kapiem. Brīvības pieminekļa tuvumā pārdeva ziedus. Gribēju nopirkt, ko kapos nolikt, bet brālis teica, ka tos varot pirkt arī tur. Drošs paliek drošs, ka nopircis nenoliek tepat. Tramvajs veda mūs gaŗām Lielajiem kapiem. Okupācijas sākuma gados tie esot izpostīti, iznīcinot lielāko daļu seno vācu kapliču. Līdz ar to tika iznīcināta daļa Rīgas vēstures. Tagad sākot to nožēlot. Bija redzami lielā kaudzē sadzīti kapakmeņi. Tagad nezinot, ko ar Lielajiem kapiem iesākt.

Izkāpām pie Bērzu alejas, kas ved uz kapiem. Kā pieturas tuvumā, tā arī uz pašas alejas bija tiešām ļoti daudz puķu pārdevēju. Sapirkāmies ziedus. Izvēlējos baltas gladiolas, ko nolikt Brāļu kapos. Radiniekiem ģimenes kapi atrodas Raiņa kapos. Turpat blakus ir Brāļu kapi, un aiz tiem Meža kapi.

Vecos attēlos biju redzējis Brāļu kapu vārtu augšdaļā Latvijas ģerboni vidū un gada skaitli ar krustu katrā malā. Tagad tas viss no vārtiem ir pazudis. Pa vareno aleju gājām uz altāri. Tas tagad ir pārbūvēts, un uguns tur deg visu laiku. Altāris bija noklāts puķēm, tās bija arī zemē tam visapkārt. Redzams, ka todien tur bija bijis jau daudz cilvēku. No altāŗa paaugstinājuma skatījām kapus. Apkārtējo lielo koku paēnā tur valdīja miers. Starp kapu rindām ziedēja sārtie flokši un begonijas.

Nonācām pie Mātes tēla. Krusta zīme zem tā izdzēsta. Nav arī vairs kapu uzrakstu Latvijas brīvības cīņās kritušajiem virsniekiem, kas pie tēla apraksti. Acīs lēca okupantu naida izplūdums. Atradu tukšu vāzi un pie Mātes tēla kājām noliku savas gladiolas. Kapu statujas ir krietni apsūbējušas, bet citādi paši kapi ir labi apkopti.

Pie ieejas Meža kapos stāv Viļa Lāča piemineklis. Laikam mākslinieks domājis zvejnieka dēlu uz jūras viļņa. Ideja jau varbūt bija laba, bet, kā daudzas komūnistu idejas, praksē tā nav izdevusies. Pieminekļa daudzie žuburi ir iemīļota apmešanās vieta putniem, un tie tur atstāj savas pēdas. Arī pelēkajā granītā iekaltais Lāča paraksts ir apsūbējis un nesalasāms. Tā svešinieks paliek neziņā, kam tas dīvainais piemineklis domāts. Latvijas kapsētas ir daudz skaistākas par Anglijas kapsētām. Meža kapos ir daudz skaistu kapa vietu, un tās visas aprakstīt nav iespējams. Sevišķi atmiņā palikusi dziedoņa Jāņa Zābera kapa vieta. Tā bija īpatnēja ar piekalnē saulesriekstu veidotu nošu rakstu.

Visvairāk man interesēja redzēt Jāņa Čakstes kapu. Trimdas laikrakstos biju agrāk lasījis par čekistu izdarībām ap mūsu pirmā valsts prezidenta atdusas vietu. Tuvojoties kapam, celiņa līkumā ieraudzījām mazu, zaļi krāsotu šķūnīti ar supabūdu blakām. Tieši šāda šķūnīša bilde toreiz bija avīzē ar paskaidrojumu, ka, tuvojoties 18. novembrim vai citai ievērojamai Latvijas brīvvalsts svinamai dienai, šķūnītī dežūrējot čekisti. Nelikās, ka tagad tajā kāds būtu iekšā. Apejot līkumu, jau pa krietnu gabalu varēja ieraudzīt prezidenta pieminekli, ko gan daļēji aizsedza krūmi. Bijām vēl patālu no pieminekļa, kad redzējām caur krūmiem izlienam trīs jauniešus, noliekam tā priekšā puķes un ātri pazūdam pa otru pusi. Pieejot kapa vietai klāt, bija redzams, ka tai priekšā kādreiz bija stādīts dzīvžogs, kas vidus daļā pa pusei bija iznīcis un nebija atjaunots. Pieminekļim no priekšpuses piekļūt nevarēja, jo tur bija ierīkots gaŗš sols. Uz tā sēdēja kāds pusducis vecu cilvēku. Labajā pusē cauri dzīvžoga krūmiem uz pieminekli veda iemīta taka. Pieminekļa priekšā bija krietna kaudze svaigu puķu. Piemineklis izskatījās labi. Baltās un klasiskās līnijas pret slaidajām priedēm acij tīkami izcēlās.

No kapiem radinieki aicināja mani līdz uz savām mājām, lai beidzamo vakaru vēl visi pabūtu kopā. Namamāte bija klājusi bagātīgu galdu atvadu mielastam. Tur netrūka ne arbūzu, nedz Sabiles vīnogu. Arbūzu viņa par mērenu cenu bija dabūjusi vietējā veikalā, jo tieši bija pienācis svaigs vedums. Pie viņiem esot tā: kad ir, tad ir, un kad nav, tad nav. Vakars pagāja ātri. Daudz mums bija ko runāt un stāstīt. Aicināja, lai braucot atkal. Kas to var zināt? Varbūt kādreiz. Tā kā otrā rītā man bija agri jāceļas, lai tiktu uz lidlauku, tad vesela kompānija brauca man tramvajā līdz uz viesnīcu. Pie viesnīcas šķiŗoties, brālis iespieda man rokā turziņu ar baltā dzidrā āboliem no kādreizējā tēva dārza, lai man būtu lidmašīnā ko uzkost.

Pirmdienas rītā pl. 6.00 pie viesnīcas durvīm mūs gaidīja autobuss atpakaļceļam uz Angliju. Iekāpjot autobusā, ceļvede atdeva mums pases un izdalīja iesaiņotas brokastis. Tās ieturējām Rīgas lidostas uzgaidāmajā telpā, kas ir moderni iekārtota. Lidojums uz Maskavu noritēja vienmuļi. Maskavā līņāja sīks lietus un bija vēss. Kad sasniedzām centru, pulkstenis rādīja jau 11.00. Šeit mūsu ceļvedi Maiju nomainīja krievu meitene Ļena, un sākās mūsu 3 stundu obligātā ekskursija pa Maskavu un politiskā lekcija par Padomju savienības labumiem un sasniegumiem. Pēc pusdienām viesnīcā atpakaļ uz otru lidlauku lidojumam uz Londonu. Šoreiz pie muitas nebija rindu nemaz, un es gāju kā pirmais cauri. Ierēdnis savā televīzijā mazliet apskatīja manu koferi un māja man iet tālāk. Vienam otram ar lielākām paunām iznāca ilgāk pakavēties, bet no mūsu grupas visi tika laimīgi cauri.

Atpakaļ mūs veda British Airways lidmašīna. Lai gan sēdēšana bija saspiestāka, tomēr gaisotne lidmašīnā likās draudzīgāka. Man atkal laimējās dabūt vietu pie loga. Atstājot Maskavu, lija un bija vēss, bet virs Latvijas territorijas nebija neviena mākoņīša. Lai gan lidmašīna lidoja diezgan augstu, es skaidri varēju saredzēt Vidzemes jūrmalu, igauņu salas un Kolkas ragu.

Nolaižoties Londonas lidlaukā, mūs sagaidīja karsts un saulains vakars. Šeit vasara bija vēl pilnā spēkā.

Dzimtenē pavadītā nedēļa es daudz tiku redzējis un piedzīvojis, bet tagadējā krievu pārpildītajā Rīgā es dzīvot nevēlētos.

DETROITA

● Labi izdevusies un daudz apmeklētāju bija Sv. Pāvila latv. ev. lut. draudzes dāmu komitejas rīkotajos dārza svētkos, kuŗi izcēlās ar pašu gatavotu ēdienu dažādību. Draudzes priekšnieka palīgs Edg. Zariņš bija galvenais „pavārs", un pēc viņa receptes ceptos „rīgburģeŗus" atzina par pirmklasīgiem, kādi nekur citur nav dabūjami.

V. Trops, kas pirms diviem gadiem izkļuva no okupētās Latvijas, rādīja slīdītes, kuŗās bija redzama Vecrīga, Brāļu kapi un citas vēsturiskas vietas.

Dārza svētku atlikumu 500 dol. dāmu komiteja ziedoja sabiedriskās ēkas pārbūvei. Šinī fondā pašreiz ir 12.000 dol., un pirmos pārbūves darbus uzsāks visā drīzumā.

Mūžībā aizgājusi mūsu visu mīļā

Marta Vilhelmīne Rožkalns,
dzimusi Jubass

dzimusi 1907. gada 18. aprīlī Trikatā,
mirusi 1984. gada 9. augustā Toronto.

Viņu mīļā piemiņā paturēs
meita, znots un mazdēls Toronto,
meita un znots Kalifornijā, ASV,
brālis ar sievu Toronto
un piederīgie Latvijā

Dusi saldi
Dieva mierā.

DV Albertas nodaļas biedrs

Staņislavs Dargevics

dzimis 1902. gada 20. oktobrī Latvijā,
miris 1984. gada 4. augustā Red Deer, Albertā.

Mīļā piemiņā paturēs
DV Albertas nodaļas biedri

Pēc ilgām ciešanām mūžīgā mierā aizsaukts
mūsu audzinātājs (oldermanis) Lacuania's fil!

inž. Aleksandrs Pontaks

dzimis 1904. gada 2. jūnijā Rēzeknes apriņķī,
miris 1984. gada 25. jūnijā Austrālijā.

Par viņu sēro
Jāzeps Grodnis un
Eduards Spravniks

SAVIENOTĀS VALSTIS

ŅUJORKA

● Apspiesto tautu nedēļu Ņujorkā svētdien, 15. jūlija rītā, ievadīja gājiens no Centrālā parka pa Piekto avēniju uz Sv. Patrika katedrāli. Pēc tam dievkalpojums katedrālē, atkal gājiens pa Piekto avēniju uz Centrālo parku, kur notika demonstrācija. Apspiesto tautu nedēļu ASV atzīmē jau 26. reizi. Demonstrāciju organizēja Apspiesto tautu komiteja, to vadīja jaunais komitejas priekšsēdis Turkestanas pārstāvis Abdula Kvaja. Latviešu grupas priekšgalā bija divi Latvijas karogi ar ASV karogu vidū, tad Latvijas plakāts, Beverīnas vasaras skolas audzēkņi ar daudziem Latvijas karogiem un pārējie latvieši. No Beverīnas ar autobusu Ņujorkā bija ieradušies ap 50 audzēkņu un ap 10 pavadoņu. No Ņujorkas draudzes Katskiļu bērnu nometnes šoreiz dalībnieku nebija, jo šinī laikā iekrita nometņošanas periodu maiņa. Bez tam bija ap 40 Ņujorkas DV apvienības, draudzes un citi pārstāvji. Beverīnas audzēkņiem bija vienveida krekli. Pēc demonstrācijas jauniešus pacienāja ar launagu DV namā Bronksā. Gājienā piedalījās 35 dažādas tautības. Pēc kādas amerikāņu avīzes ziņām gājienā piedalījušies ap 500 personu, bet tie, kas prata skaitīt lielākus skaitļus, demonstrantu skaitu vērtē vismaz piecas reizes lielāku. Šogad Apspiesto tautu brīvības centieniem lielu vērību bija pievērsušas Ņujorkas amerikāņu avīzes un arī televīzijas stacijas, kas vakara ziņās pārraidīja šo notikumu no dažām sekundēm līdz pāris minūtēm. The new York Times iepriekšējos gados bija aizmirsis šo notikumu pieminēt, bet šoreiz bija to plaši aprakstījis, pieminot sarunu ar Igauņu sieviešu padomes prezidenti Kurmani. Daily News šogad bija aprakstījis sarunu ar Bererīnas vasaras vidusskolas direktoru Arturu Vatvāru (gan uzvārdam pievienojot lieku burtu), papildinot rakstu ar gājiena uzņēmumu. Latviešu grupas piedalīšanos demonstrācijā organizēja Ņujorkas latviešu organizāciju padome.

● ASV prezidents Rēgens pirmdien, 16. jūlijā, Baltajā namā rīkoja Apspiesto tautu nedēļas atklāšanu lūgtiem viesiem. Uz prezidenta pieņemšanu bija ieradušies ap 160 apspiesto tautu sabiedrisko darbinieku, to vidū arī latvieši. Pieņemšanā bija redzams PBLA priekšsēdis Olģerts Pavlovskis, ALA Ārējās informācijas biroja vadītāja vietnieks un Apvienotās baltiešu komitejas pārstāvja vietnieks Kārlis Cerbulis, Apvienotās baltiešu komitejas darbvede Anita Bēdele. No Ņujorkas bija ieradusies Baltiešu sieviešu padomes priekšsēde Helga Ozoliņa, bez tam varēja būt vēl kāds pāris latviešu. Pirmās pusotras stundas viesi pakavējās pie kafijas un maizītēm, ko bija gatavojis jaunais Baltā nama pavārs. Par cilvēku tiesībām runāja Madrides delegācijas vadītājs Maksis Kempelmanis, bet par Latīņu Ameriku K. Menges. Pēc tam prezidents Rēgens un viceprezidents Bušs iepazinās ar viesiem. Likās, ka prezidents bija labā garastāvoklī, iepazīstoties viņš izteica viesiem kādu komplimentu vai joku, kā tas bija ar H. Ozoliņu. Īsā uzrunā prezidents aizrādīja nelietot apzīmējumu ,,labos'' vai ,,kreisos'', bet norādīt, vai labklājība iet uz augšu vai leju. Vairāki viesi bija tautas tērpos. Pieņemšanu plaši aprakstīja Vašingtonas prese, un to pārraidīja īsumā ASV televīzijas vakara ziņās.

GAŖEZERS

● Vasaras sezona Gaŗezerā rit pilnā sparā. Gaŗezera vasaras vidusskolā šogad mācījās 178 audzēkņi. Direktora A. Bolšteina vadībā strādāja 26 skolotāji. Inspektors — Māris Blite, bet galvenā meiteņu audzinātāja — Ieva Bolšteina.

Katrā nedēļas nogalē notika dažādi sarīkojumi. Sestdien, 21. jūlijā, jaunieši R. Upatnieka vadībā sacentās vieglatlētikā. Tanī pašā laikā ASV vidienes Daugavas vanagi un vanadzes tikās sabraukumā, ko bija izkārtojusi Latvijas ciema DV apvienība, tās priekšnieka E. Ozoliņa un vanadžu kopas priekšnieces E. Dannenbergas vadībā. Vairums sabraukuma dalībnieku bija gan no tuvējām Kalamazū, Grandrapidu un Detroitas apvienībām, bet arī no Čikagas bija ieradies ,,busiņš'' ar pilnu kravu. Sabraukumā bija arī ASV vanadžu priekšniece A. Ceriņa un ASV DV valdes locekļi I.Priedulājs un V. Jaunkalnietis.

Pēcpusdienā Gaŗezera prezidents A. Pētersons atklāja Maijas Vilkes (Wilke — no Viskonsinas) gleznu skati Valdemāra zālē, bet vakarā Kronvalda zālē dziedāja E. Patvaldniece Z. Ores klavierpavadījumā.

Svētdienas dievkalpojums notika katoļu izkārtojumā. To vadīja prāvests B. Baginskis no Čikagas. Dievkalpojumu kuplināja ar dziesmām Grandrapidu jaunieši V. Daukste, A. Visocka, D. Zadvinskis, P. Zadvinskis un Gaŗezera bērnu nometnes ,,sprīdīši''. Pēcpusdienā katoļi tikās savā gadskārtējā izbraukumā.

Šī gada nozīmīgākais sarīkojums ir 8. Gaŗezera dziesmu dienas, kas notiks no 17.

Šī gada nozīmīgākais sarīkojums — 8. Gaŗezera dziesmu dienas — notika no 17. līdz 19. augustam. V. J.

Gaŗezera dievkalpojumu 1984.g. 22. jūlijā vadīja prāvests B. Baginskis. To kuplināja ar dziesmu bērnu nometnes ,,sprīdīši''. Foto V. Jaunkalnietis.

Maijas Wilkes gleznu skati Gaŗezerā atklāja A. Pētersons. Foto V. Jaunkalnietis.

DETROITA

● Latvijas valsts un latviešu tautas traģisko jūnija dienu atceri ievadīja sēru dievkalpojums 14. jūnijā Sv. Pāvila draudzes dievnamā māc. V. Līventāla vadībā. 17. jūnijā notika Baltiešu komitejas Mičigenā rīkotais piemiņas akts, kuŗu ievadīja māc. V. Līventāla lūgšana un karogu parāde. Pie Latvijas karoga stāvēja Daugavas vanagu goda sardze. Aktu atklāja un vadīja Baltiešu komitejas priekšsēdis R. Tralla. Galveno runu teica vēstures prof. Mičigenas universitātē Dr. A. Ērenkreics. Viņš uzsvēra, ka despotiskas imperijas nav mūžīgas. Mēs dzīvojam valstī, kur var izteikt savas domas, un mums ir tiesība un nepieciešamība atbalstīt apspiesto tautu brīvības centienus. Baltiešiem jābūt neatlaidīgiem un jārunā; viņu balsīm ir jābūt skaļākām.

Akta turpinājumā R. Rāga nolasīja prezidenta Rēgena proklamāciju, kuŗā 14. jūnijs izsludināts par Baltiešu brīvības dienu. Baltiešu komitejas locekļi J. Kukainis un K. Miskinis nolasīja Mičigenas gubernātora J. Blančarda, Detroitas un Sausfīldas pilsētu vecāko K.Jonga un D. Frakassi deklarācijas, izsludinot 14. jūniju par Baltiešu dienu Mičigenā un attiecīgās pilsētās. ASV senātors K. Levins un Tautas vietnieku nama loceklis S. Levins bija sūtījuši savus pārstāvjus. Sveicienus bija sūtījuši arī senātors D. Rīgels, Mičigenas augstākās tiesas priekšsēdis bij. gubernātors G. Viljams, bij. gubernātors V. Milikens, Tautas vietnieku nama loceklis V. Brūmfelds, bij. Detroitas pilsētas padomes priekšsēde M. Beka u.c.

Koncerta daļā piedalījās igauņu dziedātāja Aino Tera A. Sinkas klavieŗu pavadījumā un latviešu jaunās paaudzes vijolnieki Lāra un Timotejs Sīpoli, kuŗi guva lielu piekrišanu par augstvērtīgo priekšnesumu.

Baltiešu komitejas loceklis A. Ambrose nolasīja komitejas izstrādātu rezolūciju, kuŗu akta dalībnieki ar visām balsīm pieņēma. Rezolūcijā pasvītrāts, ka Kremļa aģenti pastiprinātā veidā diskriminē atsevišķus cilvēkus un organizācijas un okupētajās Baltijas valstīs turpinās rusifikācija, un tur neeksistē nekāda veida politiska, kultūrāla un reliģiska brīvība. Rezolūcijā prasīts, lai ASV valdība arī turpmāk cenšas atbrīvot politiskus disidentus, kuŗus Padomju savienība ieslodzījusi vergu nometnēs un psīchiatriskās slimnīcās.— Rezolūcija arī prasa, lai ASV tiesas nepieņem KGB un viņu aģentu dokumentus.

Rezolūciju nosūtīja ASV prezidentam, viceprezidentam, Tautas vietnieku nama priekšsēdim, valsts sekretāram, tieslietu ministram un Mičigenas ASV senātoriem un Tautas vietnieku nama locekļiem.

Aktu ar uzrunu beidza Baltiešu komitejas loceklis S. Rudzītis, uzsveŗot, ka šinī dienā baltieši deklarē, ka tie neveicinās miera politiku pret komūnistiem, kā to kādreiz ieteica kāds bijušais valsts departāmenta darbinieks, bet abās pusēs dzelzs aizkaram tie cīnīsies pret Padomju savienības okupantiem. ,,KGB ar kultūras sakaru komitejām un viltotiem dokumentiem, kuŗus, diemžēl, bieži akceptē rietumu valstu iestādes, cenšas mūsu spēkus vājināt, ceŗot, ka latvieši, igauņi un lietuvieši padosies. Bet baltiešu tautu vēsture ir brīvības cīņu vēsture, un mēs esam cīņā pret komūnistiem kopš 1917. gada, un mūsu cīņa ar krievu komūnistu imperiālistiem turpināsies. Mēs ceram, ka mums būs arī draugi, kas palīdzēs saraut verdzības važas okupētajās Baltijas valstīs, bet mums pašiem jābūt vienotiem šai cīņā un darbā par Baltijas valstu un citu apspiesto tautu neatkarības atjaunošanu'', — S. Rudzītis beidza savu uzrunu, pēc kuŗas atskanēja dalībnieku kopīgi dziedātās Baltijas valstu himnas.

Rotācijas kārtībā Mičigenas Baltiešu komitejā šogad prezidē igauņi, un latviešu delegācijas locekļi ir J. Kukainis, D. Rudzītis un S. Rudzītis.

Teodors Dreimanis

Bij man vienu ragu dēļ

(Beigas)

Tomēr viņš vēlējies vēlreiz medīt Afrikā vietās, kas viņam būtu kaut cik piemērotas. Parādās arī viņa divas sievas, ietērpušās šim gadījumam piemērotos, jaunos, ļoti krāsainos tērpos ar uzsietiem bērniem uz muguras. Ar lepnu rokas mājienu vecākais lūdz tās nofotografēt. Fotografēšanai, pēc viņa domām, viena no tām nav pareizi aptinusi zemāko drēbju gabalu, ko viņš attin, atstājot tās apakšējo ķermeņa daļu kailu. Izpurinājis un papētījis drēbi, atdod to sievai, lai tā ievīstītos tajā pareizā veidā.

Esmu atzinis, ka profesionālo fotografu uzņēmumi visās dzīves nozarēs un dzīvās dabas uzņēmumos ir nepārspējami intereses un kompozicijas ziņā, tāpēc nofotografēju tikai dažus personīgai atmiņai. Priecājos, ka Žoržam ir pēdējo laiku modernākā kamera un dažādas tai piemērotas lēcas. Paļaujos viņa fotografēšanas mākai, cerībā vēlāk iegūt interesantākos uzņēmumus. Hugo ir mums pastāstījis šeit pieņemtos fotografēšanas principus, ko sevišķi vēlams ievērot, kad, kā parasts, līdz brauc daži melnie iedzimtie. Nav vēlams fotografēt nabadzīgi ģērbtos vietējos viņu ikdienas gaitās, sevišķi sievietes ar bērnu baru, uz galvas nesot parastos sausos zarus vai citas nastas. Labprāt viņas ļaujoties fotografēties, ja apvilkušas savu lielāko bagātību — krāsainās svētku drēbes, bet tad arī gaidot samaksu par atļauju.

No šejienes līdz 2 km attālajam jaunbūvētajam tiltam nav pat raksturīgā kājceliņa.

Izraudzītajā medību apgabalā jau kādās iepriekšējās medībās G. Fics (Fitz) bija ticies ar melno burvju ārstu un piedzīvojis neizskaidrojamu viņa pareģojumu un norādījumu piepildīšanos. Medību gaitā, nonākot šai vietā, G. Fics pierunājis burvi uzņemties ārstēšanu.

Saulei rietot, burvis savai mītnei un nelielai apkārtnei smiltīs apvilcis apli, ar noteikumu, ka bez viņa atļaujas neviens nedrīkst pārkāpt šo līniju. Ievedis slimnieku savā niedru mītnē, kur kādu laiku palikuši divatā. Šai laikā netālu no apļa uzkurts liels ugunskurs, kura gaismā monotonas bungu rīboņas pavadīti, dejojuši maskās, izkrāsoti un dažādi izgreznojušies vīri. Pēc laika burvis iznesis slimnieku, kas licies esam transā vai hipnozē un noguldījis uz aplī novietota bieza lapu paklāja. Otrs mazāks ugunskurs kurināts tieši pie apļa ar aprēķinu, lai tā dūmi virzītos pāri gulošajam. Ļoti veca krunkaina un kaulaina sieva metusi ugunskurā dažādas lapas un augus, kas radījuši biezus dūmu mutuļus. Ilgāku laiku, burdams, skaitīdams, dziedādams un ar kādu vielu, ņemtu no izgrebtiem galvas kausiem, burvju ārsts berzējis gulošā lielus un kājas, līdz ieradusies sieviete, kas izskatījusies esam stāvoklī jau devīto mēnesi. Tā pārkāpusi slimniekam, urinējusi uz tā un apli atstājusi. Pēc visa ķermeņa ieziešanas ar vēl kaut ko līdzīgu eļļai, aplī ieradušās divas jaunavas un sākušas slimnieku masēt, lietojot ne tikai rokas, bet arī kailās, labi veidotās krūtis. Ap pusnakti divi izkrāsotie dejotāji gulošo ienesuši burvja miteklī, kur tam ar burvi jāpaliekot atlikušā nakts daļa.

Bungu rībēšana un dejošana ugunskura gaismā turpinājusies, bet abi baltie mednieki devušies uz savu nelielo pagaidu telti.

Agri otrā rītā tos pamudinājis bijušais slimnieks, kuram tad, kā arī atlikušajā dzīves posmā vairs kruķi nebijuši vajadzīgi.

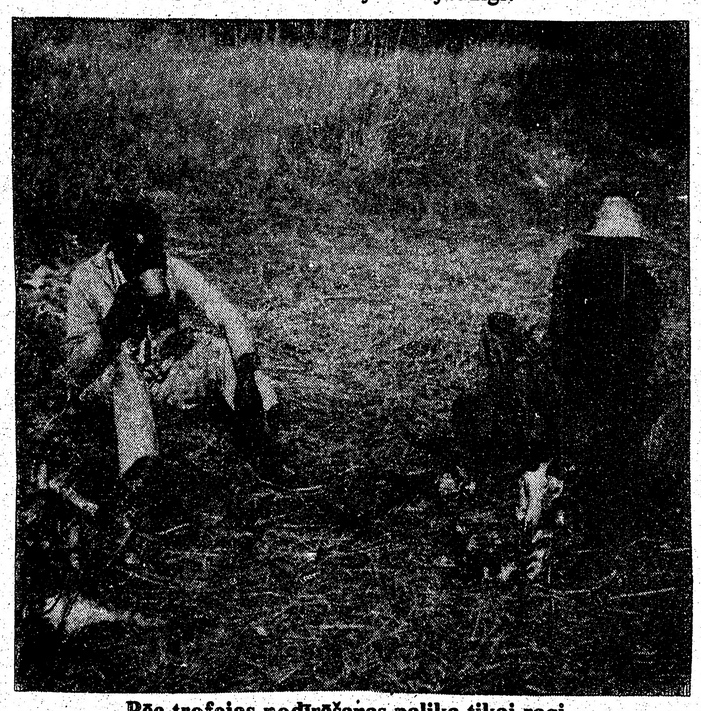

Pēc trofejas nodīrāšanas palika tikai ragi.

Garīdzniecība 2. Pasaules Brīvo Latviešu dziesmu dienās Minsterē eukūmēniskā dievkalpojumā. No labās: prelāts Dr. K. Ruċs, archibīsk. A. Lūsis, prelāts Dr. L. Vārna un prāv. A. Černijs. Foto T. Spoģis.

2. Pasaules Brīvo Latviešu dziesmu dienu Minsterē rīcības komiteja svētku gājienā. No kr.: MLĢ direktrise Ilga Grava, rīc. kom. priekšs. J. Muchks, PBLA priekšs. Dr. O. Pavlovskis, Anna Muchka un Gundega Muchka. Foto T. Spoģis.

Iemesls šī īpatnējā gadījuma noklusēšanai un nepublicēšanai presē bijis garīdznieku iebildumi un akcija. Vietējais priesteris viņu sagaidot pārbraucam, panācis solījumu nekā neizpaust, nedot interviju līdz ieradīsies augstākie garīgie tēvi pārrunām. Arī no Francijas ieradies augstāks garīdznieks, un slepenās sarunās panākta zināma vienošanās jeb kompromiss, bijušajam slimniekam apsoloties šo gadījumu nepopulārizēt un nedot nekādu informāciju. Bijušais slimnieks tomēr katēgoriski atteicies liecināt, ka izveseļošanās ir sakarā ar viņa Lurdas apmeklējumu.

SARMĪTE BULTE, BA, LLB

ADVOKĀTE—NOTĀRE

mainījusi adresi un turpmāk sasniedzama Thompson Building — pretim City Hall — 65 Queen St. W., suite 1105, Toronto, Ont. M5H 2H6, tel. (416) 860-0082.

Pilnīgi par brīvu

Jūs varat atbrīvoties no siena drudža (Hayfever) alerģijas Ērgļu ligzdas dravā, ar iepriekšēju pieteikšanos vakaros pēc pl. 20.

Tālr. (519) 941-5920.

LATVIJA AMERIKA

Atjaunojiet abonementu un dāviniet to saviem draugiem, lai nodrošinātu informāciju par notikumiem pasaulē.

Lūdzu sūtiet LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu $40.00

☐ 6 mēnešiem $21.00

☐ 3 mēnešiem $12.00

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese .....

Jauns abonents ☐ pagarinājums

Čeku lūdzu rakstīt uz

LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING, LTD. vārda

125 Broadview Ave., Toronto, Ontario M4M 2E9

Karavīrs lidotājs pievienojies mirušo pulkam

Montrealā 7. jūlija rītā savas mājas dārzā saļima un mūžībā aizgāja karavīrs un kara lidotājs Kārlis Krūmiņš. Viņš bija dzimis 1908. gada 1. jūlijā Rīgā un audzis grūtos apstākļos. Pēc pamatizglītības apgūšanas viņš iestājās Aviācijas skolā, ko beidz 1927. gadā. Tai laikā Krūmiņš bija gados jaunākais lidotājs Aviācijas pulkā un dienēja kā virsnieka vietnieks — lidotājs.

Otrā Pasaules kara gaitas Krūmiņš uzsāk tūliņ pēc vācu armijas ienākšanas Latvijā. Iedalīts kājnieku vienībās, viņš piedalās vairākās cīņās, apmeklē vadu komandieņu kursus Bolderājā latviešu vadībā. Pēc tam viņu komandē līdzīgos kursos pie vācu armijas. Pēc tam Krūmiņu pārkomandē uz aviāciju. Līdz ar to noklīst viņa dokumenti, un Krūmiņš nesaņem paaugstinājumu virsnieka pakāpē. Arī ar lidošanu Grobiņā neveicas, jo vācu armijai trūkst degvielu. Latviešu lidotājus nosūta uz Vāciju, un tur Leipcigā Krūmiņš nonāk amerikāņu gūstā. Tie gūstekņus nodod angļiem, kuŗi tos pēc 4 mēnešu gūsta dzīves visus atbrīvo.

1947.gadā bijušā karavīra gaitas ved uz Angliju, sākumā strādājot lauksaimniecībā, vēlāk tekstilrūpniecībā. Anglijai seko Kanada, kur nelaiķis strādā aviācijas nozarē Kvebekas provincē, bet vēlāk līdz pensijas izkalpošanai viņa darba lauks ir dzelzceļa darbnīcas Montrealā.

Dzīves draugu Emmu, dz. Svīķis, Kārlis apprec 1932. gadā, un viņu ģimene svētīta ar dēlu Kārli, kas par elektrības inženieri strādā Alžīrā.

Izvadīšanu uz kapu kalnu vadīja prāv. A. Voitkus. Goda sardzē stāvēja bijušie aviācijas gaitu līdzgaitnieki un bijušie karavīri. Liels pavadītāju pulks teica pēdējās ardievas. Atvadvārdus sacīja Agrumu Pēteris. Bēŗu mielasts notika Sabiedriskā centrā.

Skumst sieva, dēls ar ģimeni, draugi un latviešu saime.

A. P.

Centīgs darbinieks mūžības ceļā

Jūlija mēneša pēdējās dienās Mansfīldas latviešu saimi aplidoja sēru vēsts: miris čaklais un centīgais DV darbinieks DVF Mansfīldas nod. valdes priekšsēdis Valdis Sīmanis, nepilnu 59 gadu vecumā.

Nelaiķis dzimis 1925.g. 30. septembrī Ventspilī. Pēc pamatskolas nobeigšanas Ventspilī viņš mācās arodskolā Rīgā, bet skolas gaitas pārtrauc kara apstākļi. Viņš pārstaigā kara gaitās kauju laukus 15. divīzijas rindās.

Gūsta laiku viņš pavada Falingbostelē.

Jau no bērnu dienām Valdis bija sporta entuziasts un nometnē piedalījās volejbola, basketbola un futbola komandās.

Anglijā nelaiķis ieradās 1947. g. novembrī, uzsāka dzīvi Mansfīldā 1948.g. sākumā un strādāja ogļraktuvēs.

DVF Mansfīldas nodaļā aktīvu līdzdalību viņš uzsāka ap 1968.gadu, pildot dažādus pienākumus. Par centīgu darbu apbalvots ar DVF un DV CV Atzinības rakstiem. Blakus valdes priekšsēža uzdevumiem viņš pildīja arī nodaļas informācijas nozares vadītāja pienākumus.

Nelaiķi pēdējā gaitā Mansfīldas kapos izvadīja saulainā 5. jūlija priekšpusdienā, kad pie kapsētas kapličas bija pulcējušies ap 80 pavadītāju, lai parādītu pēdējo godu čaklajam darbiniekam un krietnajam latvietim.

Bija ieradies arī priekšnieks J. Frišvalds, DVF Kultūras un Sporta daļu vadītājs A. Freimanis, kaimiņi un citi.

Bēŗu dievkalpojumu kapličā vadīja māc. A. Putce. Pie kapa atvadu vārdus teica J. Frišvalds un A. Freimanis. Ziedu veltes bija DV Centrālās valdes DVF valdes, Mansfīldas, Notinghamas, Lesteres, Česterfīldas, Dārbijas nodaļām, Dārlejmūras kopas un DVF Notinghamas nodaļas sporta kopas, kā arī no lietuviešu organizācijas un Poļu katoļu kluba komitejas.

-gs.

DETROITA

● Poļu organizāciju „Politiska kustība" (POMOST) sadarbībā ar Poļu nacionālo padomi 24. jūnijā Vorenā (Warren), Mičigenā, rīkoja demonstrāciju, prasot Jaltas līguma atcelšanu. Demonstrācijā piedalījās 300 dalībnieku, un tā izvērtās par iespaidīgu pretkomūnistisku sanāksmi, kuŗā runātāji vairākkārt pieminēja Baltijas valstis. Māc. J. Skalskis norādīja, ka Austrum- un Ziemeļeiropas traģēdija un tālākie notikumi pasaulē, piemēram Korejas un Vietnamas kari, Padomju savienības iebrukums Afganistānā, ir Jaltas līguma sekas. Viņš pasvītrāja, ka komūnisti kopš nākšanas pie varas Krievijā ir iznīcinājuši tuvu pie 70 milj. cilvēku.

POMOST vadītājs Mičigenā Dr. J. Subčinskis (Subczynski), runājot par Jaltas līgumu, pasvītrāja, ka „3 lielie" sadalīja Eiropu, nevaicājot ne igauņiem, latviešiem, latviešiem, lietuviešiem, nedz arī ukraiņiem, poļiem u.c., lai gan poļu karavīri cīnījās sabiedroto pusē. Runātājs ar rūgtumu pieminēja sabiedroto rīcību, izdodot pēc kara Padomju savienībai Vlasova armiju, kazakus, baltiešus un citu tautu piederīgos, kuŗi aizgāja drošā nāvē. Viņš izteica pārliecību, ka rietumu sabiedrotie savu kļūdu atzīs un anullēs Jaltas līgumu. Dr. J. Subčinskis pasvītrāja, ka Tautas vietnieku namā rezolūciju H.J. 435 par līguma atsaukšanu ir iesniedzis Tautas vietnieku nama loceklis T. Korkorans (Tom Corcoran) un ASV senātā līdzīgu rezolūciju S.J. 226 ir iesniedzis senātors R. Kastens (Robert Kasten). Rezolūcijām ASV kongresā ir jau vairāki atbalstītāji.

Sanāksmē svinīgs piemiņas brīdis bija veltīts kritušiem, un mūzikālā daļā ar piemērotu programmu piedalījās poļu koris. Sanāksmes dalībnieki pieņēma speciālu rezolūciju, kuŗu nosūtīs ASV kongresam, bet prezidentam Rēgenam sūtīs attiecīgu vēstījumu. Vorenas pilsētas vecākais J. Randlets (James Randlett) kopā ar pilsētas padomi pieņēma rezolūciju, ka atbalsta Jaltas līguma anullēšanu. Demonstrāciju — sanāksmi noslēdza Polijas un ASV himnas. Latviešu piedalīšanos šinī sanāksmē organizēja Daugavas Vanagu apvienība, un, lai gan par to bija zināms tikai nedēļu iepriekš, tomēr bija paspēts rakstiski apzināt pāri par 100 ģimeņu. Diemžēl, ieradušies bija tikai 10 latvieši. Daugavas Vanagu apvienības Detroitā priekšnieks V. Kalniņš pēc sanāksmes pamatoti izteicās, ka „žēl, ka tik maz latviešiem vairs interesē pašu liktenis."

S.I.G.

RM

ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOME LTD

Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Tel. 924-1408

RŪPĪGA UN SMALKJUTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

NSM

Vecākais latviešu puķu veikals

Venus

ZIEDI KATRAM GADĪJUMAM

Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm.
231 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO.
Tel. darbā 534-4645, pēc darba 533-4037.
A. PUTNIŅŠ

Andrejs M. Stikuts
B.A., L.L.B.
ADVOKĀTS
20 Queen Street West, Suite 1104, Box 48, Toronto, Canada M5H 3R3
Tel. (416) 977-8720

Ratas Optical

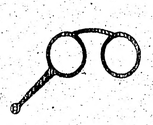

Igauņu uzņēmums.
219 Danforth Ave,
Toronto, Ont. M4K 1N2
465-6251

Atvērts pirmd. - piektd. 10—18
sestdienās 10—15

- Gatavojam pēc acu ārsta paraksta brilles un visāda veida kontakta lēcas.
- Rāmji lielā izvēlē.
- Izkārtojam acu pārbaudes.
- Latviešiem 10% atlaide, ieskaitot brilles uz Latviju.

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI
šuj apģērbus pēc mēra un gaumes
Runā vāciski

Old Mill Tailors

Rudi H. Schneider
7 Riverview Gardens — 769-9535
PIE BLOOR, VIENU BLOKU RIETUMOS NO JANE

Mūsu mīļais filistrs

Aleksandrs Pontaks

dzimis 1904. gada 2. jūnijā Rēzeknē,
miris 1984. gada 25. jūnijā Austrālijā.

Par viņu sēro
Lacuania's konvents

Beveronijas filistrs

Pēteris Kamars

dzimis 1904. gada 10. augustā Vecpiebalgā,
miris 1984. gada 5. jūlijā Bobcaygeon, Ont.

Sit tibi terra levis...

Sēro
Toronto korporāciju kopa

SAVIENOTĀS VALSTIS

ŅUJORKA

● Apspiesto tautu nedēļu Ņujorkā svētdien, 15. jūlija rītā, ievadīja gājiens no Centrālā parka pa Piekto avēniju uz Sv. Patrika katedrāli. Pēc tam dievkalpojums katedrālē, atkal gājiens pa Piekto avēniju uz Centrālo parku, kur notika demonstrācija. Apspiesto tautu nedēļu ASV atzīmē jau 26. reizi. Demonstrāciju organizēja Apspiesto tautu komitejas priekšsēdis Turkestanas pārstāvis Abdula Kvaja. Latviešu grupas priekšgalā bija divi Latvijas karogi ar ASV karogu vidū, tad Latvijas plakāts, Beverīnas vasaras skolas audzēkņi ar daudziem Latvijas karogiem un pārējie latvieši. No Beverīnas ar autobusu Ņujorkā bija ieradušies ap 50 audzēkņu un ap 10 pavadoņu. No Ņujorkas draudzes Katskiļu bērnu nometnes šoreiz dalībnieku nebija, jo šinī laikā iekrita nometņošanas periodu maiņa. Bez tam bija ap 40 Ņujorkas DV apvienības, draudzes un citi pārstāvji. Beverīnas audzēkņiem bija vienveida krekli. Pēc demonstrācijas jauniešus pacienāja ar launagu DV namā Bronksā. Gājienā piedalījās 35 dažādas tautības. Pēc kādas amerikāņu avīzes ziņām gājienā piedalījušies ap 500 personu, bet tie, kas prata skaitīt lielākus skaitļus, demonstrantu skaitu vērtē vismaz piecas reizes lielāku. Šogad Apspiesto tautu brīvības centieniem lielu vērību bija pievērsušas Ņujorkas amerikāņu avīzes un arī televīzijas stacijas, kas vakara ziņās pārraidīja šo notikumu no dažām sekundēm līdz pāris minūtēm. The New York Times iepriekšējos gados bija aizmirsis šo notikumu pieminēt, bet šoreiz bija to plaši aprakstījis, pieminot sarunu ar Igauņu sieviešu padomes prezidenti Kurmani. Daily News šogad bija aprakstījis sarunu ar Beverīnas vasaras vidusskolas direktoru Arturu Vatvaru (gan uzvārdam pievienojot lieku burtu), papildinot rakstu ar gājiena uzņēmumu. Latviešu grupas piedalīšanos demonstrācijā organizēja Ņujorkas latviešu organizāciju padome.

● ASV prezidents Rgens pirmdien, 16. jūlijā, Baltajā namā rīkoja Apspiesto tautu nedēļas atklāšanu lūgtiem viesiem. Uz prezidenta pieņemšanu bija ieradušies ap 160 apspiesto tautu sabiedriskie darbinieki, to vidū arī latvieši. Pieņemšanā bija redzams PBLA priekšsēdis Dr. Oļģerts Pavlovskis, ALA Ārējās informācijas biroja vadītāja vietn. un Apvienotās baltiešu komitejas pārstāvja vietn. Kārlis Cerbulis, Apvienotās baltiešu komitejas darbvede Anita Bēdele. No Ņujorkas bija ieradusies Baltiešu sieviešu padomes priekšsēde Helga Ozoliņa, bez tam varēja būt vēl kāds pāris latviešu. Pirmās pusotras stundas viesi pakavējās pie kafijas un maizītēm, ko bija gatavojis jaunais Baltā nama pavārs. Par cilvēku tiesībām runāja Madrides delegācijas vadītājs Maksis Kampelmanis, bet par Latīņu Ameriku K. Menges. Pēc tam prezidents Rēgens un viceprezidents Bušs iepazinās ar viesiem. Likās, ka prezidents bija labā garastāvoklī. Iepazīstoties viņš izteica viesiem kādu komplimentu vai joku, kā tas bija ar H. Ozoliņu. Īsā uzrunā prezidents aizrādīja nelietot apzīmējumu ,,labos'' vai ,,kreisos'', bet norādīt, vai labklājība iet uz augšu vai leju. Vairāki viesi bija tautas tērpos. Pieņemšanu plaši aprakstīja Vašingtonas prese, un to pārraidīja īsumā ASV televīzijas vakara ziņās.

● Ņujorkas latviešu ev. lut. draudze pirmajā pusgadā dažādos maksājumos ieņēmusi 94.772 dol., bet gadu iepriekš ieņemtā summa bija 110.163 dol. Draudzes nodevās šai gadā ienācis 46.758 dol. pret 59.061 dolariem gadu iepriekš, piemaksās 11.398 (14.422) un par iepriekšējiem gadiem 10.179 (11.023). Kollektēs ienācis gandrīz tikpat, cik iepriekšējā gadā — 9678 dol, svētku aploksnēs 9773 dol, kas ir mazliet vairāk, un dažādos ienākumos 7024 dol., kas ir par 1100 dol. mazāk. Draudzes locekļi līdz 65 gadiem maksā 75 dol. gadā, sagaidot no tiem arī piemaksu no darba vai citiem ienākumiem. Pensionāri maksā pusi, bet trūcīgie atbrīvoti no maksas. Šī gada sākumā no 2226 iesvētītiem draudzes locekļiem 856 maksāja pilnu nodevu, 823 pusi, 139 bija atbrīvoti un 408 bija parādnieki, kas draudzes nodevas nav samaksājuši par vairākiem gadiem. Dati ir par 1983. gadu.

● Ņujorkas draudzē no aprīļa līdz jūnija beigām salaulāti seši pāri, no tiem trīs latviskas laulības. Divas citas latviskas latviskas laulības izsludinātas vēlāk šinī vasarā. Jaunas atvases piedzimušas piecās ģimenēs, bet miruši 14 draudzes locekļi.

● Pensionāru atpūtas pavasaŗa posms izbeidzās 23. jūnijā, pulcinot 30 dalībnieku. Uzturēšanās Katskiļu lauku īpašumā palīdzēja segt draudzes Palīdzības Fonds. Ēdināšana notika ezera mājā, apmešanās viesu mājā, kaut daudzi bija noīrējuši istabas atpūtas namā par mazu piemaksu. Vasarā pensionāri un citi draudzes locekļi lauku īpašumā var uzturēties privāti, bet no 3.—30. septembrim būs pensionāru rudens posma atpūta.

● Neparasti plašs bija jūnija Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes izdevums Baznīcas Ziņas, ko bez maksas piesūta draudzes locekļiem. Tur bija ievietots mācītājas Laumas Zužēvicas atvadu spredikis un jaunā mācītāja L. Saliņas iepazīstināšana, kā arī daudzi raksti par notikumiem draudzes darbā.

● Ņujorkas draudzes bērnu vasaras nometnē Katskiļos otrā periodā piedalījās 71 dalībnieks, no tiem 42 meitenes un 29 zēni. Trešais divnedēļu periods sākās 29. jūlijā, bet 5. augustā nometnē sarīkoja ,,olimpiskās spēles''. Dažādās vieglatlētikas sacensībās piedalās zēni un meitenes kā no nometnes dalībniekiem, tā no pārējiem austrumpiekrastes latviešu jauniešiem.

● Daži Ņujorkas latvieši saņēmuši aicinājumu ziedot prez. Rēgena vēlēšanu fondam. Aicinājumā teikts, ka ASV prezidents, cienītais Ronalds Vilsons Rēgens aicina atbalstīt un piedalīties kongresa vēlēšanās kā republikāņu Uzvaras fonda dalībniekam. Vēstulē izskaidrota fonda vajadzība un uzdevums, aicinot ziedot vismaz 25 dol. Par to ziedotājs saņems karti, kas apliecinās viņa piederību pie Uzvaras fonda. Tam piesūtīs speciālu prezidenta Rēgena rakstu ar viņa pateicību. VK.

DETROITA

● Apspiesto tautu festivals Detroitā šogad notika no 13. līdz 15. jūlijam. Līdzīgi iepriekšējiem gadiem piedalījās Latviešu apvienība ar savu stendu, kuŗu vadīja Līga Jēkabsone. Latviešu stendā ,,Riga Cafe'' varēja dabūt ,,spēcīgu'' latviešu maltīti, lai gan tās saturs bija ,,internacionāls'' — italiešu bulka, vācu desiņa, kaposti un zaļais pipars. Atsaucība bija liela, tāpat kā latviešu pankūkām ar ievārījumu un putu krējumu. Līga Jēkabsone bija arī iekārtojusi gaumīgu kultūrālo stendu, kas guva apmeklētāju labākās atsauksmes. Festivala programmas daļā no latviešiem ar labiem panākumiem piedalījās Kalamazū tautas deju kopa Raibie cimdi V. Āruma vadībā. Viņš arī pastāstīja par latviešu tautas dejām vispār un raksturoja atsevišķas dejas.

Latviešu apvienības piedalīšanos festivalā vadīja Uldis Mednis ar 30 palīgiem, kuŗu vidū bija tikpat kā visi Detroitas latviešu organizāciju priekšnieki un citas vadītājas personas. Visiem bija darba pilnas rokas. U. Mednim bija arī jāveic daži saimnieciski pienākumi.

Šogad mazāk nekā citiem gadiem festivalā piedalījās Apspiesto tautu komitejai piederīgās organizācijas. Vairākas citas nacionālitātes savus festivalus pārcēlušas ārpus Detroitas robežām, un vārds ,,etniskie festivali'' nav vairs īstā vietā, jo festivalā pārsvarā ir profesionāli tirgotāji, kuŗu vienīgā interese ir peļņa. Arī Detroitas pilsēta ir ieinteresēta savus ieņēmumus palielināt.

Festivala atklāšanā bija ieradušies Mičigenas gubernātora, Detroitas pilsētas vecākā un pilsētas valdes pārstāvji. Par festivalu ziņoja radio un televīzija. S.I.G.

SV. KATRĪNAS

● Daugavas vanadžu kopas vakarētāju rokdarbu vakari notiks katra mēneša 2. un 4. ceturtdienā, sākot ar 13. sept. ar izbraukumu pie Mildas Vītolas (tuv. inf. pie Lilijas Miķelsones, tel. 682-0033); 27. sept. pie Mildas Laures, 3 Greenock Cir.; 11. okt. pie Milijas Zvejnieces, 1 Eastbourne Ave.; 25. okt. pie Zigrīdas Masītes, 10 Cambridge Ave.; 8. nov. pie Edītes Kārkliņas, 54 Louth St.; 22. nov. pie Lilijas Miķelsones, 14 Centre — Apt. 509; 6. dec. pie Ievas Ķeres, 46 Simpson Road.

● Latviešu mednieku un makšķernieku klubs rīko š.g. 8. septembrī pl. 10 no rīta eksternās 3 klubu šaušanas sacensības St. Catharines Gun Club šautuvē.— Pēc tam pl. 19 balle, 101 Garnet (Franču zālē) ar godalgu pasniegšanu un saviesīgu dzīvi.

Vajadzīga aukle
4 mēn. vecam bērnam
savā vai mūsu mājā Danforth-Pape rajonā, Toronto. Zvanīt vakaros — 466-5740.

VAGA **7.** n-rs **iznācis**
ZIŅAS UN DOMAS PAR LATVIEŠIEM
Pieprasait 2 paraugnumurus.
164 Willowdale Ave., Willowdale, Ont. M2N 4Y6, Canada.

Teļa gaļa krējuma mērcē
(4 pers.)

2 mārc. teļa kotletes, sāls un baltie pipari pēc garšas, 4 ēdamk. sviesta, 1/3 tases stipra baltvīna, 1 1/4 tases krējuma, 2 ēdamk. konjaka, 2 ēdamk. sviesta.

Vērša kotletes sagrieš garenās šķēlītēs, apkaisa ar sāli un pipariem. Cepampannā izkausē 4 ēdamk. sviesta, iecilā gaļu un cep vidējā siltumā, pastāvīgi apmaisot, kamēr gaļa no ārpuses zeltaina un vidū balta. Gaļu izceļ no pannas un tur siltumā. Pa to laiku pannā ielej vīnu, stiprā siltumā vārot, kamēr samazinās uz pusi, visu laiku maisot, lai pannas piedegums atdalītos. Vāra vēl 5 min., tad pieliek mērcei gaļu, konjaku un 2 ēdamk. sviesta, visu laiku maisot. Vāra vēl kādas pāris minūtes.

Borša vira
(8 pers.)

Šī ātri un viegli pagatavojamā vira ir vārāma arī bez kāpostiem, bet saknes dara biezāku un piešķiŗ īpatnēju garšu.

1 19 unču lieluma skārdene biešu ūdens, 2 10 unču vērša buljona skārdenes, 2 tases smalki sagrieztu kāpostu, 1 tase sasmalcinātu selerijas kātu, 1/2 tases sasmalcinātu sīpolu, 1 liela lauru lapa, 1 tējk. sāls, 1/4 tējk. svaigi samaltu piparu, 2 ēdamk. citrona sulas (svaigas), 1/2 tases skāba krējuma, sagrieztas dilles.

Notecina biešu sulu, pielej ūdeni, lai iznāktu 4 tases. Lielā katlā sajauc ar vērša buljonu. Sagriež bietes strīpiņās un pievieno šķidrumam. Pieliek kāpostus, seleriju, sīpolu, lauru lapu, sāli un piparus. Uz lēna siltuma karsē apm. 1/2 stundu. Izņem lauru lapu. Pielej citrona sulu. Ielej atsevišķos viras trauciņos un katram uzliek virsū skāba krējuma piciņu un uzkaisa dilles.

Dzērveņu siera kūka
(apm. 14 pers.)

1/2 mārc. krējuma siera istabas temperat., 1 tase cukura, 5 olas, 1 tējk. vaniljas, graham vafeļu pamats, 1/2 ltr. skāba krējuma, 1/2 tases cukura, dzērveņu glazūra.

Ar elektrisko maisāmo samaisa sieru, kamēr mīksts, pievieno 1 tasi cukura, pa vienai olai, pēc katras labi samaisot, kamēr masa labi izstrādāta. Pievieno vanilju.

Masu iepilda 10 collu lielā kūku formā, kuŗa izklāta ar kūku pamatu. Cep 325°F apm. 1 stundu, kamēr gatava. Atdzesē.

Samaisa skābu krējumu ar 1/2 tasi cukura. To uzliek iepriekšējam maisījumam, ieliek krāsnī uz 5 min., kamēr masa sacietējusi, izņem no krāsns un atdzesē. Pārklāj ar glazūru un atdzesē.

Kūkas pamats: Sajauc 2 tases vafeļu drumstalu ar 1/2 tasi kausēta sviesta. Vienmērīgi ar to izklāj 10 collu kūku formas pamatu un malas.

Dzērveņu glazūra: Katlā saliek 2 tases svaigu vai saldētu dzērveņu, 1 tasi cukura un 1/2 tasi ūdens. Vāra 2 min. Sajauc 1/4 tasi cukura un 1 ēdamkaroti kartupeļu miltu un pievieno iepriekšējam maisījumam. Samaisa, kamēr sāk vārīties. Atdzesē. Pārklāj ar to siera kūku.

KANADAS ZIŅAS

HAMILTONA

Māc. K. Kuškēvics 9. jūlijā izvadīja pēdējā gaitā Jēkabu Augustu Žuleronu uz Vudlandes kapiem. J. Žulerons miris 6. jūlijā 79 g. vecumā. Par viņu skumst sieva, dēls ar ģimeni un daudz draugu. Kapos no aizgājēja atvadījās DV Kičeneras nod. priekšn. G. Šubiņš, HLB priekšn J. Cers, Hamiltonas mednieku un makšķernieku pārstāvis Ž. Lapuķis, Hamiltonas pensionāru priekšn. F. Petrovskis un arī Ozoliņš no dzimtās puses. Bēŗu namā pie zārka stāvēja DV un Medn. un makšķernieku goda sardze. Bēŗu mielasts bija rīkots HLB namā.

J. G.

MONTREALA

● 8. jūlijā Tērvetē sākās bērnu vasaras nometne, kas šogad darbojās tikai 2 nedēļas. Nometņotāju skaits bija 35, maksimālais, ko nometne var uzņemt. Visvairāk bērnu nāk no Otavas, seko Montreala, Toronto u.c. vietas.

Nometne sākās ar prāv. A. Voitkusa brīvdabas dievkalpojumu. Pēc tam karogu mastos uzvijās Kanadas, Kvebekas un Latvijas karogi, viesiem un nometņotājiem dziedot Dievs, svētī Latviju.

Pirmo nedēļu nometni vadīja Roberts Kalniņš, būvinženieris Mintrealā, ar vairākiem palīgiem, bet otrā nedēļā vadību pārņēma Jānis Mateus ar jaunu palīgu pulku. Saimniece jau ilgus gadus ir Lonija Strenge.

Pirmo ugunskura vakaru vadīja Roberts Kalniņš. Nometņotāji un audzinātāji centās rādīt savu izdomu uzvedumu tēlojumos. Par ģitāras mūziku rūpējās Ēriks Jerumanis.

Svētdienas dievkalpojumu vadīja prāv. A. Voitkus, bet spredikī teica teoloģijas kandidāts Gunārs Hūns. Viņš pats bija nometnes atbildīgais vadītājs ilgus gadus. Audzinātāji un bērnu vecāki bija patīkami pārsteigti, redzot Hūnu mācītāja tērpā — melnā talārā.

● Montrealā nesen notika 40 gleznotāju 60 darbu izstāde, rādot pilsētas un citu vietu skatus. Ar divi darbiem piedalījās arī Andris Leimanis, latvieties. Viņa ziemas skatu ziemas skata gleznas attēls bija ievietots lielā angļu valodas laikrakstā Gazette. Otrs viņa darbs ,,Le cocher'' attēloja personu tuvskatā ar pilsētas skatu aizmugurē. Šis bija vienīgais šāda veida darbs izstādē. Abas Leimaņa gleznas laikraksts slavēja un Andrim veltīja ļoti atzinīgus vārdus.

A. P.

VANKUVERA

● Turpinot pirms gadiem iesākto tradiciju, DV Britu Kolumbijas nodaļas vanadzes 29. jūlijā rīkoja draudzības pēcpusdienu vecākās paaudzes tautiešiem. Visi, kas ir sasnieguši 70 gadu slieksni vai tam pārkāpuši pāri, bija aicināti un laipni sagaidīti Almas un Jāzepa Ruško mājās skaistajā piejūras pilsētā White Rock.

● Saulainā diena bija atvilinājusi neparasti lielu ciemiņu pulku, kas atrada vēsu pavēni zem dārza skaistajiem kokiem. Namatēvs rūpējās par

Minsteres Latviešu ģimnazijas agrāko un tagadējo skolnieku daudzinājumā tautas deju lieluzvedums. **Foto T. Spoģis.**

aukstajiem atspirdzinājumiem, ļotes, taisītas no ābeļu, skabardžu un ķiršu kokiem.

Jāz. Ruško.

LONDONA

● 7. jūlijā DV Londonas nod. valde rīkoja vasaras izbraukumu uz J. Kalniņa lauku saimniecību Grantonā, Ont.

Neskatoties uz vēso, vējaino vasaras pēcpusdienu, bija ieradies kupls skaits, ieskaitot tālākus ceļa mērītājus no Sarnijas.

Pēcpusdienu ar īsu uzrunu atklāja nodaļas priekšsēdis Z. Petrovskis.

Par jautrību, dziesmām un dzejām rūpējās E. Bite. Jānis Sops pakavējās atmiņu stāstījumā.

Dz. S.

DV KANADĀ ŠAUŠANAS SPORTS

1984.g. 16. jūnijā DV Toronto nodaļas atbalstā notika DV Kanadā šaušanas meistarības sacīkstes ar 22 cal. sporta šautenēm. DV Kanadā šaušanas meistara titulu ieguva Pēteris Grauds, sašaujot no iesp. 600 punktiem 581 punktu, 2.v. palika Oskars Zvirgzdgrauds ar 561 p., 3.V. bija Evalds Viškers ar 533 punktiem. Dāmu klasē meistartitulu ieguva ilggadīgā šaušanas sporta meistare Laura Eglīte ar 175 punktiem no iesp. 200, 2.v. Nora Borga ar 137 p. Ekspertu klasē — 1.V. Osk. Lepše ar 491 p., 2.v. V. Cinis ar 481 p., visi torontieši. Sekojošā snaipeŗu klasē: iesp. 600 p. — 1.v. Aleksandrs Kalniņš, DV Druvas nod., 468 p. un 2.V. I. Borgs no Toronto ar 418 p. Strēlnieku klasē — 1.V. Valters Ivāns ar 368 p. un aiz viņa Hermans Jākobsons ar 299 p. Visas šaušanas norises vadīja Osk. Zvirgzdgrauds un J. Treijs.

Vakara programmu Toronto latv. medn. un makšķ. kluba īpašumā Bērzainē atklāja O. Zvirgzdgrauds.

DV KV goda apbalvojums — sporta medaļas ar Latvijas karoga krāsu lentēm saņēma: bronzā — Jānis Skuja un Eriks Lukovskis no DV Kesvikas nod., bet goda apbalvojumu sudrabā saņēma Valters Ivāns, Hermans Jākobsons un Egons Svīte no DV Toronto nodaļas.

js.

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

C. OTTWAY
ĀRSTNIECĪBAS AUGU SPECIĀLISTS
463—5125 300 Danforth Ave M4K 1N6
Augi — dabisks veselīgs uzturs — vitamīni
Bezmaksas padomi un laipni pakalpojumi
angļu un igauņu valodā.

ATMIŅAS PAR STUDIJU LAIKIEM

Pagājušā gada vasarā Dr.A. Gāters Vācijā un Dr. J. Zuševics ASV ierosināja sagatavot grāmatu par latviešiem Vācijas augstskolās pēc 2. Pasaules kara. To varētu izdot ALA apgāds ar Latviešu Institūtu. Plāns ir pārrunāts Latviešu institūta sēdē pag. gada rudenī un ir akceptēts.

Pēc 2. Pasaules kara beigām latviešu jaunatnei radās iespēja studēt Vācijas augstskolās, ko Vācijas rietumu joslā izmantoja daudzi bijušie Latvijas augstskolu studenti un vidusskolu absolventi. Tas bija laiks ar mērenu pieticību ikdienas vajadzībām, bet ar lielu garīgu rosmi. Krietns skaits tā laika studentu ir tagadējie sabiedriskās dzīves vadītāji. Toreiz iegūtās zināšanas bija pamats vēlākiem panākumiem profesionālā, zinātniskā vai akadēmiskā darbā.

Aizvadītajā gadā apzināti kādreizējie studenti apmēram 25 vācu augstskolās un saņemti solījumi ar rakstiem un materiāliem atbalstīt šo iecerī. Līdz šim iesūtīto rakstu skaits nav liels.

Bez abiem ierosinātājiem grāmatas izveidošanā solījuši darboties bijušie Ķīles universitātes studenti Viktors Irbe, Lūcija Skuja un Indulis Freijs, kā arī bijušais Vircburgas universitātes students Edgars Andersons un no Štutgartes tehniskās augstskolas Arnolds Grāmatiņš. Bijušais ķīlietis, būvuzņēmējs Pēteris Miesnieks ASV solījis materiālu atbalstu grāmatas izdošanai ar Latviešu institūta palīdzību. Raksti pagaidām iesūtīti par piecām Vācijas augstskolām un latviešu studentu saraksti no trim universitātēm.

Katrai mācības iestādei paredzēta viena nodaļa ar vairākiem rakstiem. Tur būtu aprakstītas augstskolas un atsevišķas fakultātes, laika un studentu dzīves apstākļi, attiecības ar vācu studentiem un mācības spēkiem, raksti par administrāciju, studentu pārstāvjiem, attiecības ar universitāšu vadību vai militāro pārvaldi. Grāmatu papildinātu ar studentu dzīves un mācības iestāžu fotografijām un dažādu dokumentu fotokopijām.

Ikviens bijušais Vācijas augskolu latviešu students aicināts rakstīt, iesūtīt illustrātīvo materiālu vai pieprasīt informāciju par grāmatas tapšanu Viktoram Irbem, 4035 Rombouts Ave, Bronx, NY 10466, USA, tel. 212 994-7917.

V. Irbe.

LNAK padomes vēlēšanas novembrī

KANDIDĀTU SARAKSTI IESNIEDZAMI LĪDZ L1. SEPTEMBRIM

Latviešu nacionālās apvienības Kanadā 1980. gadā ievēlētās padomes četru gadu pilnvaru laiks izbeidzas šogad, kad ievēlama jaunā padome. Padomes sesijā izraudzītais vēlēšanu komisijas priekšsēdis Arv. Bērziņš 14. augustā bija sasaucis Latviešu Namā organizāciju pārstāvju sanāksmi padomes vēlēšanu priekšdarbu veikšanai. No aicinātiem 18 organizāciju pārstāvjiem bija ieradušies 11.

Sēdē par vēlēšanu komisijas priekšsēža vietnieku izraudzīja J. Grodni (LNAK), sekretāru J. Galēju (Toronto latviešu biedrība) un kasieri R. Pētersonu (Toronto Austrumu draudze). Kandidātus LNAK padomes vēlēšanām var nominēt organizācijas vai arī atsevišķas grupas ar vismaz 15 personu parakstiem, kas nokārtojuši LNAK statūtos paredzētās dalības maksas.

LNAK padomes vēlēšanas notiks laikā no 9. līdz 30. novembrim pa pastu. Kandidātu saraksti vēlēšanu komisijai iesūtāmi līdz 15. septembrim, adresējot: 491 College St., Toronto, Ont., M6G1A5, vai P.O. Box 285, Terminal A, Toronto, Ont. M5W 1B2.

LNAK padomē ir 35 vēlētie locekļi, bet 30 locekļus sūta organizācijas. Jaunā padome uz sēdi sanāks pavasarī, kas no sava vidus izraudzīs priekšsēdi, viņa vietniekus, valdi un revīzijas komisiju, noklausīsies un pieņems ziņojumus, darbības pārskatus un ierosinājumus turpmākai darbībai.

Sagaidāms, ka arī šogad visi latvieši aktīvi piedalīsies LNAK padomes vēlēšanās, lai izraudzītu savu augstāko pārstāvniecību Kanadā.

V. S.